

AAS GJENSIDIGE BALTIC

Financial Statements
for the year ended 31 December 2015

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

CONTENTS

	Page
Information on the Company	3
Report of the Supervisory Board and the Management Board	4 – 6
Statement of the Management’s responsibilities	7
 Financial statements:	
Statement of Comprehensive Income	8 - 9
Statement of Financial Position	10 - 11
Statement of Changes in Equity	12
Statement of Cash Flows	13
Notes to the Financial Statements	14 - 58
Independent Auditors’ Report	59 - 60

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

INFORMATION ON THE COMPANY

Name of the Company	AAS Gjensidige Baltic
Legal status	Insurance joint stock company
Registration number and date	50003210451, 15 August 1994, re-registered with the Commercial Register on 29 December 2004, re-registered on 28 December 2007
Address and contact details	Brīvības iela 39, Rīga, Latvia, LV – 1010 Phone +371 6711 2222, Fax +371 6710 6444 E-mail: info@gjensidige.lv www.gjensidige.lv
Management Board members and their positions	Kaare S. Østgaard, Chairman of the Management Board, from 05.02.2015 Mats Gottschalk, Member of the Management Board, from 28.03.2014 Hans Hanevold, Member of the Management Board, from 05.02.2015 Martin Danielsen, Member of the Management Board, from 05.02.2015 Sigurd Austin, Member of the Management Board, from 05.02.2015 Tor-Erik Silset, Member of the Management Board, from 05.02.2015 Kim Rud Petersen, Chairman of the Management Board, till 04.02.2015 Allan Kragh Thaysen, Member of the Management Board, till 04.02.2015 Thomas Berg, Member of the Management Board, till 04.02.2015 Cecilie Ditlev-Simonsen, Member of the Management Board, till 04.02.2015
Supervisory Board members and their positions	Helge Leiro Baastad, Chairman of the Supervisory Board Jorgen Inge Ringdal, Member of the Supervisory Board Catharina Elisabeth Hellerud, Member of the Supervisory Board
Reporting year	01.01.2015 – 31.12.2015
Information on shareholder	Gjensidige Forsikring ASA (100%) Reg No. 938741700 Address: Schweigaards gate 21 NO-0191 Oslo, Norway
Information on branches	Lithuanian branch of Gjensidige Baltic Address: T. Ševčenkos g. 21 LT-03111 Vilnius, Lithuania Estonian branch of Gjensidige Baltic Address: Sõpruse pst 145, 13417 Tallinn, Estonia
Auditors	SIA KPMG Baltics Vesetas street 7 Rīga, Latvia, LV – 1013 Licence No 55

REPORT OF THE SUPERVISORY BOARD AND THE MANAGEMENT BOARD

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

In 2015 AAS Gjensidige Baltic (the Company) continued to strengthen its position on the Baltic non-life insurance market.

The Company's mission is to safeguard health and assets for customers in the private and commercial markets by offering competitive insurance products. The Company in 2015 continued working on product development, more efficient operations, claims handling. A number of IT investment projects were launched to replace outdated operating systems and comply with highest security standards. The main focus has been to quality and profitability of insurance portfolio, working within defined insurance risk appetite. Strategic focus of set of activities has been to strengthen foundation for profitable growth in the Baltics. The Company operates on the basis of a multi-channel strategy to ensure cost efficiency and customer satisfaction. The distribution models enable customers to choose whether they wish to have contact with Gjensidige by telephone, online, or in person. Customer satisfaction is measured systematically. External surveys showed increased satisfaction among Gjensidige's customers. Continuous customer focus will ensure service quality and customer loyalty.

In recent years non-life insurance market in the Baltic countries has grown consistently. The Lithuanian non-life insurance market grew by 6.0% in 2015 (source: Central Bank of the Republic of Lithuania). The Latvian non-life insurance market grew by 6.9% in 2015 (source: Latvian Insurers Association). The Estonian non-life insurance market has shown an increase of 6.7% in 2015 (source: Statistics Estonia).

The Company's gross written premiums for general insurance operations in the Baltics amounted to EUR 65.5 million in 2015, compared with EUR 61.1 million in 2014, which corresponds to increase of 7.2%. There has been increase in written premiums in the reporting year for target products leading to higher profitability - accident insurance (11.7%), travel insurance (21.7%), general liability insurance (4.6%) and property insurance (24.2%). There has been a slight decrease in motor lines - MTPL (1%), motor own damage insurance (CASCO) (5%) due to unacceptable general price level in the market – well below technical price level.

The most important distribution channels have been direct sales and sales through insurance agents and brokers. The importance of online sales as a distribution channel continues to increase in the Baltic markets. The Company is focusing on development of technology based distribution channels, like internet sales, call centres and creation of new partnerships for product distribution. The Company has focused to consistent development of the key product lines, improvement and development of the information system software, improvement of risk assessment in major lines underwriting. During the year 2015 45% (2014: 43%) of the total gross written premiums were written in Latvia, 41% (2014: 42%) – in Lithuania and 14% (2014: 15%) – in Estonia.

The largest share of the Company's insurance portfolio in 2015 is comprised of motor third party liability insurance 33%, followed by motor own damage insurance (CASCO) – 21%. Property insurance is the third largest line in the Company's insurance portfolio and represents 20%.

The loss of the reporting year amounts to EUR 7.45 million. Earned premiums for general insurance operations amounted to EUR 59.2 million in 2015, compared with EUR 62.3 million in 2014, which corresponds to a decrease of 5%. Claims incurred for the general insurance operations amounted to EUR 45.2 million, compared with EUR 42.8 million in 2014, an increase of 6%. During the reporting year, the Company has paid gross claims to its customers in amount of EUR 40.7 million which is a 6% decrease over the last year (EUR 45.1 million). The net operating expenses amounted to EUR 21.7 million, compared with EUR 19.3 million in 2014, an increase of 12%.

In order to optimize insurer's risk taking, strengthen the protection of policy holders' interest, and based on legal requirements, the Company has paid significant attention to reinsurance and co-insurance. In the 2015 updated reinsurance program with the parent company Gjensidige Forsikring increased the Company's risk underwriting capacity which resulted in a better competitive position.

The combined ratio was 112.5%, compared with 100.2% in 2014. Significant influence on portfolio profitability in 2015 was from previously reported MTPL cases and reserve strengthening measures taken.

The Company's net income from investments was EUR 1.4 million in 2015, compared with EUR 1.9 million the year before. The return on financial assets was 2.1 % in 2015. The return on financial assets is calculated as net financial income and expenses as a percentage of the average investment portfolio. The corresponding figure for the year 2014 was a return on financial assets of 2.9%. At the end of 2015, the value of the Company's investment portfolio was EUR 66.9 million (2014: EUR 66.3 million). In 2015 the Company continued successful investment activities in cooperation with SEB Wealth Management IPAS which is responsible for investment portfolio management. The Company's investment portfolio is allocated between bank deposits, fixed income securities of different countries and investment certificates of investment funds.

During the reporting year, the Company's specialists continued marketing of insurance products in their markets of operation, through advertisement in mass media and catalogues, and by participating in other public activities. The Company's specialists have performed regular analysis of the Baltic insurance markets which enabled them to perform current and prospective planning and formulate the Company's development strategy and tactics.

Cooperation partners

As a result of the Company's activities during 2015, cooperation with insurance brokers and commercial banks was continued, that contributed greatly to the Company's overall results. The Company cooperated with all largest brokers acting in the Baltic markets.

Car service and dealership network can be mentioned as the second largest co-operation partners group with whom client service co-operation in motor insurance is created receiving claims applications in the service.

In 2015, the Company has focused on setting up new partnerships with representatives of various industries (travel, trade etc.) and provided insurance products tailored to specific needs of customer segments.

Strategy

In October 2015, Gjensidige Forsikring ASA completed the acquisition of part of PZU's business in Lithuania. The acquisition will contribute to Gjensidige achieving critical mass and a significantly stronger position in the Baltic markets. Short term and long term restructuring initiatives were started to be implemented in 2015. The target is to have clear product and distribution strategy with focus on long-term effects.

The strategic target for Baltic operations is to deliver profitable growth in long term. A number of activities in reporting year primarily focused on underwriting and cost discipline have brought the Company closer to ambitious financial targets towards 2018.

Accordingly, it is expected that the number of contracts signed by the Company and the amount of written premiums will increase. Such a goal calls for loyal relationship with staff, clients, partners and the society.

The Company's operations are implemented through pan-Baltic organizational structure. The Baltic shared functions are established for Claims, IT, Finance, Legal, HR, Underwriting.

The achievement of budget goals for 2016 will be focussed on the basic product lines, efficiency of sales channels, and improvement of targeted processes and development of customer loyalty programs. Further improvements are planned in the claims settlement process in order to make this process available to customers and transparent, increase the claims reporting opportunities and the efficiency of claims administration. The focus is going to be investment in IT systems to create possibilities to use CRM system potential for development of sales and customer service and streamlining of internal processes.

The strategy is to invest into technological and human platform to be ready to maximize profits in coming years.

Risk Management

The Company focuses on risk management and internal control, and this is an integral part of the Company's systematic work. The Company has adopted a policy for risk management and internal control. Among other things, the document describes the main principles for risk management and internal control, in addition to describing the division of responsibility. The main purpose of risk management and internal control is to provide reasonable assurance of goal achievement through the following methods:

- Goal-oriented, efficient and expedient operations,
- Reliable internal and external reporting,
- Compliance with laws and regulations, and internal regulations.

Preparations for the Solvency II regulations have been prioritised in 2014 and 2015. Solvency II entails new rules for calculating capital requirements and qualifying capital, risk management and internal control requirements and requirements for the reporting of the risk and capital situation. The regulations enter into force on 1 January 2016. The Solvency IIs entail requirements for a higher capitalisation level than under previous capital adequacy regulations.

The requirements will ensure good risk management in general, and the reporting to the authorities and the market could make a positive contribution to highlighting the Company's value creation. The Company have made active use of the legislative changes to further strengthen overall risk management in the Company. The Company is well-prepared for the regulatory changes, both from governance and capital requirement perspective.

Personnel

The Company had 608 employees at the end of 2015 (2014: 617), 232 of whom work in Latvia, 332 in Lithuania, 44 in Estonia.

In view of the growing insurance market, the Company has learned to appreciate the importance of personnel in the achievement of goals. Therefore, the Company has commenced development of a personnel motivation policy, talents are developed purposefully and career opportunities for more successful staff are promoted. The Company pays significant attention to recruiting in order to achieve the goal of the Company having motivated, professional, loyal and positively minded employees.

Another priority for the Company is increasing the personnel competency. During the reporting period, the Company organized appropriate staff training which helped achieve the operational results reflected in this annual report. The Company's operations throughout the Baltic region have significantly facilitated the exchange of experience and improvement of staff competencies.

Statement of the Supervisory Board

The Supervisory Board of the Company has reviewed the Management Board's report and the proposed financial statements for 2015. The Supervisory Board has also assessed the work of the Management Board and Supervisory Board of the Company in 2015.

The Supervisory Board has concluded that the Management Board has operated in accordance of the Company's strategy and guidelines provided by the Supervisory Board. The Supervisory Board has regularly reviewed the Company's interim accounts and important key figures. The Supervisory Board finds the Management Board's assessment of the financial position of the Company to be accurate and recommends that the proposed accounts are adopted as the Company's annual accounts for 2015, including the proposal for the coverage of the annual loss.

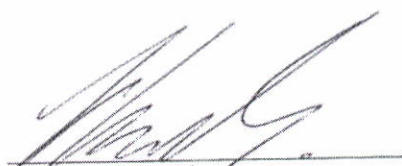
The Supervisory Board and the Management Board have separately and collectively ensured good corporate governance, risk management and internal control of the Company, and execution of the strategy.

No significant subsequent events have occurred that would materially impact the financial statements presentation.

On behalf of AAS Gjensidige Baltic management, we would like to express our gratitude to our clients, shareholder, partners and staff for their contribution to achieving our common goals in the reporting period. The Company will continue to set realistic and challenging goals for meeting the interests of all stakeholders.

_____
Helge Leiro Baastad
Chairman of the Supervisory Board

_____
Kaare S. Østgaard
Chairman of the Board of Directors

7 March 2016

STATEMENT OF THE MANAGEMENT'S RESPONSIBILITIES

In 2015 the insurance joint stock company Gjensidige Baltic was managed by a board consisting of five Management Board members. The Management Board informed the Supervisory Board on the Company's activities on a regular basis.

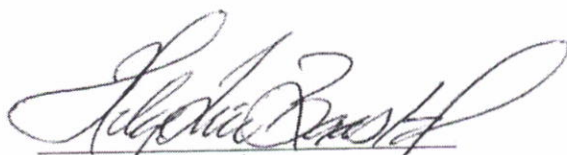
The Company's management assumes the responsibility that the Company's transactions were recorded in accordance with the requirements of Latvian law and regulations and in accordance with appropriate and relevant accounting principles. The Company's management is responsible for maintaining the Company's resources and preventing fraud or other unfair dealings.

The Company's management assumes responsibility for the preparation of the Company's financial statements for 2015 prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRS) as adopted by the European Union to reflect the activities of AAS Gjensidige Baltic from 1 January 2015 to 31 December 2015.

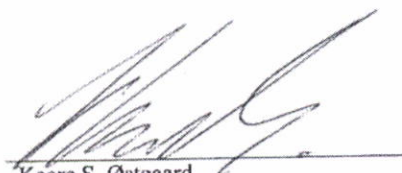
The Company's management confirms that the Company's financial statements for 2015 have been prepared in accordance with the effective requirements of legislation and the Financial and Capital Market Commission of the Republic of Latvia, and give a true and fair view of the Company's financial position at the end of the reporting year as well as the operating results and cash flows for the year ended 31 December 2015 in accordance with IFRS as adopted by the European Union.

The Company's financial statements for the year 2015 have been prepared on the basis of prudent decisions and assumptions of management.

Management confirms that the financial statements have been prepared on a going concern basis.

_____
Helge Leiro Baastad
Chairman of the Supervisory Board

_____
Kaare S. Østgaard
Chairman of the Board of Directors

7 March 2016

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

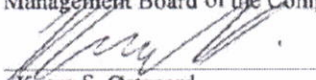
STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

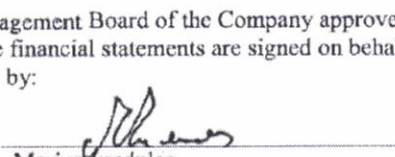
For the year ended 31 December 2015

	Note	2015 EUR'000	2014 EUR'000
Earned premiums	6	59,233	62,303
Gross written premiums	5	65,524	61,056
Reinsurer's share in written premiums	5	(2,560)	(1,622)
Changes in gross unearned premium and unexpired risk technical reserves	7	(4,121)	2,869
Change in the unearned premium and unexpired risk technical reserves, reinsurer's share	7	390	-
Other technical income, net	8	345	270
Claims incurred, net	11	(45,157)	(42,751)
Claims paid, net	9	(40,218)	(42,647)
Gross claims	9	(40,708)	(45,138)
<i>Claims paid</i>		(40,681)	(45,356)
<i>Loss adjustment expenses</i>		(2,776)	(2,707)
<i>Recovered losses</i>		2,749	2,925
Reinsurer's share in claims paid	9	490	2,491
Change in claim technical reserves	10	(5,093)	1,539
Change in claim technical reserves, reinsurer's share	10	154	(1,643)
Net operating expenses		(21,701)	(19,328)
Client acquisition costs	12	(13,847)	(11,890)
Change in deferred client acquisition costs	13	939	(197)
Administrative expenses	14	(9,017)	(7,238)
Reinsurance commission income and profit share		224	(3)
Other technical expenses, net		(108)	(1)
Investment management expenses and commission fee payments		(55)	(64)
Net interest income	15	1,508	1,730
Net gain/losses from financial assets classified at fair value through profit and loss		(94)	203
Foreign exchange revaluation loss		(81)	(47)
Depreciation and amortisation		(468)	(682)
Impairment	18	(1,500)	-
Other income		36	56
Other expenses		(440)	(321)
Profit before corporate income tax		(8,482)	1,368
Corporate income tax	16	(58)	(238)
Change in deferred income tax	16	1,094	29
Profit/(loss) of the reporting year		(7,446)	1,159

The accompanying notes on pages 14 to 58 form an integral part of these financial statements.

The Supervisory Board and the Management Board of the Company approve for issue to the shareholder these financial statements on 7 March 2016, and the financial statements are signed on behalf of the Supervisory Board and the Management Board of the Company by:

Kåre S. Østgaard
Chairperson of the
Management Board

Marius Jundulas
The Member of the Board of Directors
- Procurator

Agita Nitiša
Chief Accountant

7 March 2016

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME (continued)

For the year ended 31 December 2015

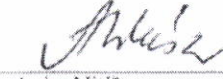
	Note	2015 EUR'000	2014 EUR'000
Profit/(loss) for the year		(7,446)	1,159
Other comprehensive income for the year		-	-
Total comprehensive income for the year		<u>(7,446)</u>	<u>1,159</u>

The accompanying notes on pages 14 to 58 form an integral part of these financial statements.

The Supervisory Board and the Management Board of the Company approve for issue to the shareholder these financial statements on 7 March 2016, and the financial statements are signed on behalf of the Supervisory Board and the Management Board of the Company by:

Kaare S. Østgaard
Chairperson of the
Management Board

Marius Jundulas
The Member of the Board of Directors
- Procurator

Agita Nitiša
Chief Accountant

7 March 2016

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

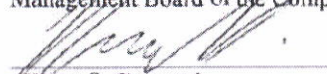
As at 31 December 2015

ASSETS

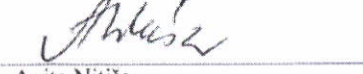
	Note	2015 EUR'000	2014 EUR'000
Property and equipment	17	956	842
Intangible assets	18	9,295	9,725
Total non-financial assets		10,251	10,567
Financial assets designated at fair value through profit or loss			
Investment certificates of investment funds	19	25	30
Debt securities and other fixed income securities	20	11,489	8,054
Held-to-maturity investments			
Debt securities and other fixed income securities	21	41,664	47,480
Term deposits with credit institutions	22	13,708	10,754
Total financial investments		66,886	66,318
Direct insurance receivables from policy holders and intermediaries	23	9,704	8,429
Reinsurance receivables	24	220	240
Other receivables		740	182
Total loans and receivables		10,664	8,851
Deferred client acquisition costs	13	4,363	3,424
Other prepaid expenses and accrued income		82	170
Total accrued income and deferred expenses		4,445	3,594
Deferred tax asset	27	1,437	343
Corporate income tax asset	30	610	504
Reinsurer's share in technical reserves for unearned premium	7	390	-
Reinsurer's share in technical reserves for outstanding claims	10	3,420	3,266
Total reinsurance assets		3,810	3,266
Cash and cash equivalents	25	3,403	3,317
TOTAL ASSETS		101,506	96,760

The accompanying notes on pages 14 to 58 form an integral part of these financial statements.

The Supervisory Board and the Management Board of the Company approve for issue to the shareholder these financial statements on 7 March 2016, and the financial statements are signed on behalf of the Supervisory Board and the Management Board of the Company by:

Kaare S. Østgaard
Chairperson of the
Management Board

Marius Jundulas
The Member of the Board of Directors
- Procurator

Agita Nitiša
Chief Accountant

7 March 2016

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

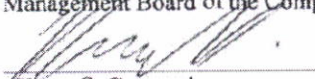
As at 31 December 2015

LIABILITIES AND EQUITY

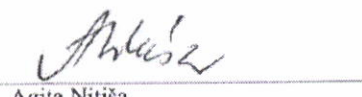
	Note	2015 EUR'000	2014 EUR'000
Equity			
Share capital	26	31,950	31,950
Reserve capital and other reserves		841	841
Retained earnings carried forward from previous years		8,084	6,925
Profit of the reporting period		(7,446)	1,159
Total equity		<u>33,429</u>	<u>40,875</u>
Liabilities			
Insurance liabilities			
Unearned premium and unexpired risk technical reserves	7	29,364	25,243
Technical reserves for outstanding claims	10	30,261	25,168
Total insurance liabilities		<u>59,625</u>	<u>50,411</u>
Creditors			
Direct insurance liabilities			
Policy holders		4,690	2,981
Intermediaries		76	101
Reinsurance liabilities	29	440	3
Taxes and social contributions	30	373	319
Other creditors	31	733	450
Total creditors		<u>6,312</u>	<u>3,854</u>
Provisions	28	235	225
Accrued expenses and deferred income	32	1,905	1,395
Total liabilities		<u>68,077</u>	<u>55,885</u>
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		<u>101,506</u>	<u>96,760</u>

The accompanying notes on pages 14 to 58 form an integral part of these financial statements.

The Supervisory Board and the Management Board of the Company approve for issue to the shareholder these financial statements on 7 March 2016, and the financial statements are signed on behalf of the Supervisory Board and the Management Board of the Company by:

 Kåare S. Østgaard
 Chairperson of the
 Management Board

 Marius Jundulas
 The Member of the Board of Directors
 - Procurator

 Agita Nitiša
 Chief Accountant

7 March 2016

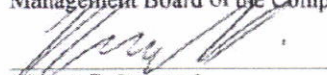
AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

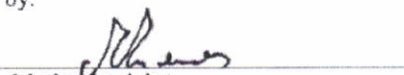
STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY
For the year ended 31 December 2015

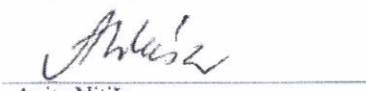
	Share capital EUR'000	Reserve capital and other reserves EUR'000	Retained earnings EUR'000	Profit/ (loss) for the reporting year EUR'000	Total EUR'000
Balance as at 31 December 2013	32,015	841	5,872	5,968	44,696
Total comprehensive income					
Decrease in share capital	(65)	-	65	-	-
Comprehensive income for the year	-	-	-	1,159	1,159
Dividends to equity holders	-	-	(4,980)	-	(4,980)
Transfer of 2013 profit to retained earnings	-	-	5,968	(5,968)	-
Balance as at 31 December 2014	31,950	841	6,925	1,159	40,875
Total comprehensive income					
Comprehensive income for the year	-	-	-	(7,446)	(7,446)
Transfer of 2014 profit to retained earnings	-	-	1,159	(1,159)	-
Balance as at 31 December 2015	31,950	841	8,084	(7,446)	33,429

The accompanying notes on pages 14 to 58 form an integral part of these financial statements.

The Supervisory Board and the Management Board of the Company approve for issue to the shareholder these financial statements on 7 March 2016, and the financial statements are signed on behalf of the Supervisory Board and the Management Board of the Company by:

Kåre S. Østgaard
Chairperson of the
Management Board

Marius Jundulis
The Member of the Board of Directors
- Procurator

Agita Nitiša
Chief Accountant

7 March 2016

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

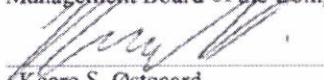
STATEMENT OF CASH FLOWS

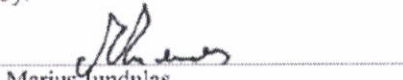
For the year ended 31 December 2015

	Note	2015 EUR'000	2014 EUR'000
<u>Cash flows from operating activities</u>			
Premiums received in direct insurance		67,354	61,158
Claims paid in direct insurance		(43,457)	(48,064)
Payments received from reinsurers		490	2,491
Payments made to reinsurers		(2,560)	(1,622)
Profits tax	30	(555)	(140)
Obligatory payments	33	(198)	(138)
Payments to employees		(3,384)	(3,253)
Payments to intermediaries		(12,381)	(10,740)
Other payment made		(9,138)	(7,615)
Other payments received		3,130	3,251
<u>Net cash flows from operating activities</u>		(699)	(4,672)
<u>Cash flows from investing activities</u>			
Acquisition of investments:			
Debt securities and other fixed income securities		(10,191)	(18,692)
Term deposits with credit institutions		(13,615)	(11,640)
Total acquisition of investments:		(23,806)	(30,332)
Disposal of investments:			
Debt securities and other fixed income securities		20,462	21,895
Term deposits with credit institutions		1,550	13,371
Total disposal of investments:		22,012	35,266
Investment income:			
Debt securities and other fixed income securities		2,632	5,199
Term deposits with credit institutions		6	103
Total investment income:		2,638	5,302
Investment management expenses and commission fee payments		(55)	(64)
<u>Net cash flows from/ (used in) investing activities</u>		789	10,172
<u>Financing activities</u>			
Dividends paid		-	(4,980)
<u>Net cash used in financing activities</u>		-	(4,980)
<u>Net increase/(decrease) of cash and cash equivalents</u>		90	520
Impact of currency exchange rate fluctuations on cash and cash equivalents		(4)	(6)
Cash and cash equivalents at the beginning of the year		3,317	2,803
Cash and cash equivalents at the end of the year	25	3,403	3,317

The accompanying notes on pages 14 to 58 form an integral part of these financial statements.

The Supervisory Board and the Management Board of the Company approve for issue to the shareholder these financial statements on 7 March 2016, and the financial statements are signed on behalf of the Supervisory Board and the Management Board of the Company by:

Kaare S. Østgaard
Chairperson of the
Management Board

Marius Jundulas
The Member of the Board of Directors
- Procurator

Agita Nitiša
Chief Accountant

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(1) GENERAL INFORMATION

AAS Gjensidige Baltic ("the Company") was founded in Riga, Latvia, in 1994 as a closed Insurance Joint Stock Company. The Company was re-registered with the Commercial register on 29 December 2004 and on 28 December 2007.

The Company provides insurance services to legal entities and individuals. The headquarters of the Company is located in Riga, Brīvības iela 39, Latvia, and insurance services are provided in branch offices and sales locations in Latvia, Lithuania and Estonia.

Information about the shareholder

Name: Gjensidige Forsikring ASA

Address: Schweigaards gate 21

NO-0191 Oslo, Norway

Shareholding: 100 %

Ultimate controlling party: Gjensidige Foundation (Gjensidigestiftelsen), owned by policyholders, holds 62.8 % shares of Gjensidige Forsikring ASA.

Information about the branches

Name: Gjensidige Baltic Estonian branch,

Address: Sõpruse pst 145, 13417 Tallinn, Estonia

Name: Gjensidige Baltic Lithuanian branch,

Address: T. Ševčenkos g.21/Vytenio g.12, LT-03111 Vilnius, Lithuania

The financial statements were authorized for issue by the Board of Directors on 7 March 2016. The financial statements will be presented to the annual shareholder's meeting which has the power to request amendment and reissue of the financial statements.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(7) BASIS OF PREPARATION

Statement of compliance

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs) as adopted by the European Union, as required by the regulation *On the preparation of annual reports and consolidated annual reports of insurance companies, branches of non-EU insurance companies, reinsurance companies, and branches of non-EU reinsurance companies* and other regulations relevant to insurance companies issued by the Financial and Capital Market Commission (FCMC) of the Republic of Latvia relevant for preparation of these financial statements.

Functional and Presentation Currency

The financial statements are presented in thousands of Euro (EUR), which is the Company's functional currency.

Changes in accounting policies

Except for the changes below, the Company has consistently applied the accounting policies set out in Note 3 to all periods presented in these financial statements.

The Company has adopted the following new standards and amendments to standards, including any consequential amendments to other standards, with a date of initial application of 1 January 2015.

The following guidance with effective date of 1 January 2015 did not have any impact on these financial statements:

- (i) IFRIC 21 guidance on a levy imposed by government
- (ii) Annual Improvements to IFRSs

New standards and interpretations not yet adopted

A number of new standards, amendments to standards and interpretations are effective for annual periods beginning after 1 January 2015, and have not been applied in preparing these financial statements. Those which may be relevant to the Company are set out below. The Company does not plan to adopt these standards early.

- (i) *IFRS 11: Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2016)*

These Amendments require business combination accounting to be applied to acquisitions of interests in a joint operation that constitutes a business. Business combination accounting also applies to the acquisition of additional interests in a joint operation while the joint operator retains joint control. The additional interest acquired will be measured at fair value. The previously held interests in the joint operation will not be remeasured.

The Company is not a party to any joint arrangements.

- (ii) *IAS 1 – Presentation of Financial Statements (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2016)*

The Amendments to include the five, narrow-focus improvements to the disclosure requirements contained in the standard.

The Company expects that the amendments, when initially applied, will not have a material impact on the presentation of the financial statements of the Company.

- (iii) *IAS 16 – Property, Plant and Equipment and IAS 38 – Intangible Assets (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2016)*

The amendments explicitly state that revenue-based methods of depreciation cannot be used for property, plant and equipment. In addition, the amendments introduce a rebuttable presumption that the use of revenue-based amortisation methods for intangible assets is inappropriate. This presumption can be overcome only when revenue and the consumption of the economic benefits of the intangible asset are 'highly correlated', or when the intangible asset is expressed as a measure of revenue.

It is expected that the Amendments, when initially applied, will not have material impact on the Company's financial statements, as the Company does not apply revenue-based methods of amortisation/depreciation.

- (iv) *IAS 16 – Property, Plant and Equipment and IAS 41 – Agriculture (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2016)*

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

These amendments result in bearer plants being in the scope of IAS 16 *Property, Plant and Equipment*, instead of IAS 41 *Agriculture*, to reflect the fact that their operation is similar to that of manufacturing.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(2) BASIS OF PREPARATION (continued)

The Company does not expect that the amendments, when initially applied, will have material impact on the financial statements as the Company has no bearer plants.

(v) *IAS 19 – Defined Benefit Plans: Employee Contributions (effective for annual periods beginning on or after 1 February 2015)*

The amendments are relevant only to defined benefit plans that involve contributions from employees or third parties meeting certain criteria. When these criteria are met, a company is permitted (but not required) to recognise them as a reduction of the service cost in the period in which the related service is rendered.

The Company does not expect the amendment to have any impact on the financial statements since it does not have any defined benefit plans that involve contributions from employees or third parties.

(vi) *IAS 27 – Separate Financial Statements (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2016)*

The amendments allow an entity to use the equity method in its separate financial statements to account for investments in subsidiaries, associates and joint ventures.

The Company does not expect that the amendments, when initially applied, will have a material impact on the financial statements as the Company does not have any investments in subsidiaries, associates or joint ventures.

(vii) *Annual Improvements to IFRSs*

The improvements introduce ten amendments to ten standards and consequential amendments to other standards and interpretations. These amendments are applicable to annual periods beginning on or after either 1 February 2015 or 1 January 2016, with earlier adoption permitted.

None of these amendments are expected to have a significant impact on the financial statements of the Company.

Basis of measurement

The financial statements have been prepared on the historical cost basis except the following items which are carried at fair value: financial assets carried at fair value through profit or loss and buildings which are measured at revalued amount, being fair value at date of valuation less subsequent accumulated amortization value.

Use of estimates and judgments

The preparation of financial statements in conformity with IFRS as adopted by EU requires management to make judgements, estimates and assumptions that affect the application of policies and reported amounts of assets and liabilities, income and expenses. The estimates and associated assumptions are based on historical experience and various other factors that are believed to be reasonable under the circumstances, the results of which form the basis of making the judgments about carrying values of assets and liabilities that are not readily apparent from other sources. Actual results may differ from these estimates. The estimates and underlying assumptions are reviewed on an ongoing basis. Revisions to accounting estimates are reflected in the income statement in the period of reporting.

In particular, information about significant areas of estimation uncertainty and critical judgments made by management in applying accounting policies are described in the following notes:

- Insurance liabilities – Note 4 Insurance risk management (iv),
- Reinsurance share in technical reserves – Note 3 Reinsurance contracts,
- Impairment of financial instruments – Note 3 Impairment,
- Impairment of intangible assets – Note 3 Intangible assets,
- Allowance for overdue debtors – Note 3 Classification of insurance contracts (iii), Note 23

Reporting period

The reporting period is the 12 months from 1 January 2015 to 31 December 2015.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(8) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES

The following significant accounting policies have been applied in the preparation of the financial statements. Consistent accounting principles have been applied to the financial years disclosed in these financial statements.

Foreign currency

Foreign exchange transactions are translated into the functional currency of the country of operation in accordance with the exchange rate set by the European Central Bank on the date of the respective transaction. Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are retranslated into functional currency in accordance with the exchange rate set by the European Central Bank on the last date of the reporting period. Non-monetary assets and liabilities denominated in foreign currency that are measured at fair value are translated at the exchange rate as at the date fair value was determined. Non-monetary items that measured in terms of historical cost or revalued amount in foreign currency are translated using the exchange rate at the date of transaction or the date of revaluation.

Profit or loss relating to fluctuations in the exchange rate on assets and liabilities denominated in a foreign currency are recognized in the statement of comprehensive income in the period in which the fluctuation occurs. Foreign exchange rates for the key currencies at the end of the reporting period were the following:

	31.12.2015	31.12.2014
PLN	4,2639	4,3103
USD	1,0887	1,2141

Classification of insurance contracts

(i) Recognition and measurement of insurance contracts

An insurance contract signed by the insurer is classified as an insurance contract only if it transfers a significant insurance risk from the policy holder to the insurer. All the Company's insurance contracts are classified as insurance contracts and none contain unit linked or another investment element.

When classifying insurance contracts, the basis is the substance of transfer of insurance risk, such as

- insurance of persons against personal accidents
- travel insurance
- insurance against property damage or thefts
- motor vehicle insurance
- general third party liability insurance.

(ii) Insurance premium and premium income

Written premiums include insurance premiums receivable by the Company under insurance contracts where the insurance year starts in the reporting year irrespective of when the payment is due. Written premiums are decreased by the amount of premiums cancelled during the reporting year.

If insurance premiums are expected to be paid in several instalments during the insurance period, written premiums include the premiums that related to the entire insurance year. If an insurance contract is signed for several insurance years, the received premium of the respective year is reflected in each year. Except for certain cases, the Company's contracts are short term.

The earned portion of premiums received is recognised as revenue. Premiums are earned from the date of commencement of risk, over term of the insured period. Unearned premium is recognised in liabilities under technical reserves.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

(iii) Insurance receivables and payables

Amounts due to and from policyholders, agents and reinsurers are financial instruments and are included in insurance receivables and payables, and not in insurance contract provisions or reinsurance assets.

Amounts that are overdue are reversed against premium income once the policy is cancelled. Allowances are recognized for overdue insurance receivables. Allowances are recognized for the outstanding amounts depending on the number of days outstanding. Receivables are disclosed net of impairment allowance. The amount of allowance represents the difference between the gross and recoverable amount of receivables. Allowances for doubtful debts are recognized when the Company's management believe that the recoverability of these assets is uncertain. Receivables are written off when their recovery is considered impossible.

Reinsurance contracts

During the course of its business, the Company enters into reinsurance contracts to restrict the potential net loss through diversification of risks. Reinsurance contracts do not relieve the Company from its direct liabilities to policy holders.

A reinsurance contract is an insurance contract where the potential risk of insurance loss is transferred to a reinsurer. During the course of business, the Company signs reinsurance contracts that transfer risk to reinsurers and accepts risk from other insurers.

Reinsurance contracts are concluded for a period of one year. The prevailing form of reinsurance contract is the obligatory non-proportional contract. Risks that exceed the limits of obligatory reinsurance contracts or fall outside the scope of obligatory reinsurance by their nature are reinsured facultatively.

Premiums on reinsurance assumed are recognised as revenue and accounted as if the reinsurance were considered direct business, taking into account the product classification of the reinsured business.

A reinsurers' share in written premiums is calculated in accordance with reinsurance contracts in force. Outward reinsurance premiums are recognised as an expense in accordance with the pattern of reinsurance service received and reinsurance expenses attributable for future periods are recognised as assets under reinsurance part of unearned premium reserve.

Amounts recoverable from reinsurers are estimated in a manner consistent with the outstanding claims technical reserve or settled claims associated with the reinsured policy. Reinsurance assets comprise the actual or estimated amounts, which, under contractual reinsurance arrangements, are recoverable from reinsurers. Reinsurance assets are established based on the terms of reinsurance contracts and valued on the same basis as the related reinsured liabilities. The Company recognizes an allowance for estimated irrecoverable reinsurance assets, if any.

Reinsurance assets include recoveries due from reinsurance companies in respect of claims paid. These are classified as loans and receivables and are included within insurance and other receivables in the statement of financial position.

Amounts recoverable under reinsurance contracts are assessed for impairment at each reporting period end date. Such assets are deemed impaired if there is objective evidence, as a result of an event that occurred after its initial recognition, that the Company may not recover all amounts due and that the event has a reliably measurable impact on the amounts that the Company will receive from the reinsurer.

Reinsurance assets include balances due from reinsurance companies for ceded insurance liabilities.

Premium refunds

Premium refunds represent a proportion of premium that becomes contractually refundable to policy holders in the event that no claims are made under the respective insurance contract.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Claims incurred

Claims incurred from insurance activities are claims attributable to the reporting period and consist of claims paid in the financial year, corresponding claim handling expenses (loss adjustment expenses) and changes in the claim reserves. Claims paid are decreased by the amount of losses recoverable through cession salvage, or subrogation.

The claims amounts recoverable under reinsurance contracts are assessed on each reporting period end date. The value of those assets decrease if due to an event subsequent to initial recognition there is objective evidence that the Company will not be able to recover all amounts, and this event has a reasonable measurable impact on the amounts receivable by the Company from the reinsurer.

Technical reserves

The Company establishes technical reserves to reflect the estimate of liabilities arising from insurance contracts: unearned premium reserve, unexpired risk reserve and outstanding claim technical reserve.

(i) Unearned premium and unexpired risk reserves

Unearned premium technical reserve (UPR) represents written insurance premiums that relate to the period of time from the reporting date until the expiry date of the insurance policy, and is maintained in order to cover future insurance claims and expenses arising on valid policies. Technical reserves are calculated for each insurance policy based on its period in force.

Unexpired risk reserve (URR) is set aside for unexpired risks arising from general insurance contracts where the expected value of claims and expenses attributable to the unexpired periods of policies in force at the reporting period end date exceeds the unearned premium reserve in relation to such policies after the deduction of any deferred acquisition costs.

On each reporting date, the Company prepares a *Liability adequacy test* (LAT) by assessing whether the insurance liabilities recognized during the reporting year for valid policies are adequate by comparing the insurance reserves established to the present value of the estimated future cash flows arising on existing insurance policies.

If the liability adequacy test shows a deficiency in the carrying amount of liabilities, the deficiency is recognised as a loss for the financial year by setting additional unexpired risk reserve. The test is performed on a "whole insurance portfolio" basis and the test is applied to the gross amounts of reserves, i.e., the effect of reinsurance is not taken into account.

(ii) Outstanding claim technical reserves

Outstanding claims technical provision at the year end reflects the estimated amount of claims reported but not paid (RBNS) as at the reporting date and statistically the estimated amount of claims incurred but not reported date (IBNR) as at reporting date.

The *RBNS* reserve is created to cover claims for insurance cases that have occurred and have been reported to the Company by the reporting date.

The *IBNR* reserve provision is calculated in respect of claims incurred but not reported as at the end of reporting period. The *IBNR* reserve has been calculated using triangulation methodology.

Statistical methods (Chain-Ladder) were used for the larger lines of business such as compulsory motor third part liability insurance (CMTPL), CASCO, property, health, accident, general third part liability and assistance insurance. Due to small number of incurred insurance claims, for some small lines of insurance (marine, aircraft, cargo, railway and other) *IBNR* reserves were calculated using a maximum calculated amount of 5% of GWP of the previous 12 months and the expected losses, calculated applying the proportion of losses method).

Outstanding claims technical reserves include direct loss adjustment expenses that will be necessary in order to manage claims incurred during the reporting and previous years. Outstanding claims technical reserves are reduced by the estimated income from salvage to be received in future reporting periods on the insurance claims incurred during the reporting and previous years that are unpaid.

The reinsurer's share in the technical reserves is disclosed under assets in the statement of financial position.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Financial Instruments

(i) Classification

At inception, all the Company's financial instruments are classified into one of the following categories:

Financial instruments designated at fair value through profit or loss are financial assets and liabilities initially classified by the Company as assets and liabilities designated at fair value through profit or loss and financial instruments held for trading. These include groups of financial assets designated at fair value through profit and loss which are managed and performance evaluated on a fair value basis, in accordance with the Company's documented investment strategy. Held for trading financial instruments are those instruments that the Company holds only for generating profit from short term fluctuations in the value of financial instruments. Derivatives are also categorised as held for trading unless they are designated as hedging instruments for hedge accounting purposes.

Held-to-maturity financial instruments are non-derivative financial assets with fixed or determinable payments and a fixed term with respect to which the Company has a positive intent and ability to hold to maturity.

Loans and receivables are non-derivative financial assets with fixed or determinable payments that are not quoted in an active market, other than held for trading. Loans and receivables include loans, term deposits with banks and debtors. Insurance receivables are classified in this category.

Financial liabilities carried at amortized cost represent financial liabilities of the Company other than financial instruments designated at fair value through profit or loss. This category includes creditors.

(ii) Recognition

Financial instruments are recognized when the Company becomes a party to the contractual rights of the instrument. All regular way purchase and sales of financial assets are recognized in the statement of financial position on the transaction date representing the date when the financial asset is delivered. In the period between the dates of transaction and settlement, the Company accounts for the changes in the fair value of the received or transferred asset based on the same principles used for any other acquired asset of the respective category.

(iii) Measurement

Financial instruments are initially measured at fair value and, except for financial assets at fair value through profit and loss account, include transaction costs.

Subsequent to initial measurement, all financial assets and liabilities designated at fair value through profit or loss are measured at fair value. Profit or loss arising from changes to the fair value of financial instruments designated at fair value through profit and loss is recognized in the profit or loss statement.

All other the Company's financial assets and liabilities including loans and receivables, held-to-maturity assets and financial liabilities carried at amortised cost are measured at amortized cost using the effective interest rate method.

The effective interest rate is the rate that exactly discounts the estimated future cash payments and receipts through the expected life of the financial asset or liability. When calculating the effective interest rate, the Company estimates future cash flows considering all contractual terms of the financial instruments, but not future credit losses.

Fair value measurement principles

Fair value is the amount for which an asset could be exchanged, or a liability settled, between knowledgeable, willing parties in an arm's length transaction.

The fair value of financial instruments that have a quoted market price in an active market is determined based on the bid prices on the reporting date or the last working date of the respective market. Where reference to an active market for a financial instrument is not possible, use is made of discounted cash flows models available in the respective market provided the use of such models ensures a reliable estimate of the fair value.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Determining fair values

For financial instruments that trade infrequently and have little price transparency, fair value is less objective, and requires varying degrees of judgement depending on liquidity, concentration, uncertainty of market factors, pricing assumptions and other risks affecting the specific instrument. For the financial instruments carried at fair value analysis by valuation method refer to Note 39.

(iv) Derecognition

Financial assets are derecognised when the rights to receive cash flows from the financial asset have expired or where the Company has transferred substantially all risks and rewards of ownership. Financial liabilities are derecognised when they are extinguished, that is, when the obligation is discharged, cancelled or expires.

(v) Derivative financial instruments

Derivatives financial instruments are held for risk management purposes and include all derivative assets and liabilities that are not classified as trading assets or liabilities. Derivatives held for risk management purposes are measured at fair value in the statement of financial position. The Company does not have derivative instruments at the date of reporting (2014: none).

Derivatives may be embedded in another contractual arrangement (a "host contract"). The Company accounts for an embedded derivative separately from the host contract when the host contract is not itself carried at fair value through profit or loss, the terms of the embedded derivative would meet the definition of a derivative if they were contained in a separate contract, and the economic characteristics and risks of the embedded derivative are not closely related to the economic characteristics and risks of the host contract.

During 2015 and 2014, the Company did not apply hedge accounting.

(vi) Offsetting

Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position when there is a legally enforceable right to set off the recognised amounts and there is an intention to settle on a net basis, or realise the asset and settle the liability simultaneously.

Property and equipment

(i) Owned assets

Property and equipment include buildings, office equipment and vehicles. Items of property and equipment are stated at cost less accumulated depreciation and impairment losses, except for buildings which are stated at revalued amounts less accumulated depreciation and impairment losses as described below. Cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition of the asset.

Where an item of property and equipment comprises major components having different useful lives, they are accounted for as separate items of property and equipment.

Costs of capital repairs and reconstruction of property, plant and equipment that prolong the useful life of the asset are added to the value of the respective asset and written off over the useful lifetime of the asset. When capitalizing the costs of installed spare parts, the book value of the spare parts is written off in the income statement.

Maintenance costs of property and equipment are recognized in the statement of comprehensive income as incurred.

All the Company's buildings are classified as used for operating activities (own use).

Profit or loss from disposal of property, plant and equipment is calculated as the difference between the book value of the asset and the proceeds generated from the sale and are reflected to the statement of comprehensive income.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

(ii) Revaluation

Buildings of the Company are subject to revaluation on a regular basis. An external, independent valuation expert, having an appropriate recognised professional qualification and experience in the location values each property in order to reflect market conditions at the reporting period end date.

The fair values are based on observable market values, being the estimated amount at which a property could be exchanged on the date of valuation between a willing buyer and willing seller in an arm's length transaction after proper marketing.

If the fair value of buildings used for operating activities (own use) at the reporting period end date is significantly higher than their book value, they are re-measured at the higher value. The increase of value resulting from revaluation is recognized under "Revaluation reserve for buildings" in other comprehensive income as a component of equity. Revaluation reserve for buildings is transferred directly to retained earnings when the asset is derecognized.

If the fair value of buildings used for operating activities (own use) at the reporting period end date is lower than their book value, they are re-measured at the lower value. The decrease of value resulting from revaluation is first used to reverse the revaluation reserve of the same asset previously recognised in "Revaluation reserve for buildings" and only if in excess of it, the revaluation decrease is recognized in profit or loss.

(iii) Depreciation

Depreciation methods, useful lives and residual values are reviewed at each reporting date. Depreciation is calculated in accordance with the straight-line method to write down the asset over its useful life based on the following depreciation rates per annum:

Buildings for own use	2%
Computers and equipment	33%
Other office equipment	7 – 50%
Vehicles	33%

Intangible assets

Intangible assets include software, goodwill and other intangible assets acquired in business combination (client relations and software).

Intangible assets, except for goodwill, are stated at cost less accumulated amortisation and impairment losses.

Intangible assets acquired in business combination in the prior years are initially recognised at fair value. The fair value of software acquired in a business combination is determined using the replacement value method. The fair value of customer relationships acquired in a business combination is determined using the multi-period excess earnings method.

Amortisation is calculated in accordance with the straight-line method to write down the asset over its useful life based on the following amortisation rates per annum:

Software	20%
Client relations	10%
Other software	33%

Goodwill

Goodwill represents the excess of the cost of an acquisition over the fair value of the Company's share of the net identifiable assets of the acquired subsidiary at the date of acquisition. Goodwill recognised relates to a subsidiary that was subsequently merged with the Company as a result of reorganization. Goodwill is included in intangible assets.

Goodwill is allocated to cash-generating units (CGUs) and is stated at cost less impairment losses. The CGU is the smallest identifiable group of assets that generates cash inflows that are largely independent of the cash inflows from other assets or groups of assets.

Goodwill is tested for impairment annually or more frequently if events or changes in circumstances indicate that it might be impaired. Gains or losses on the disposal of an entity include the carrying amount of goodwill relating to the entity sold.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Impairment

(i) Financial assets

At each reporting period end date the Company assesses whether there is objective evidence that financial assets not carried at fair value through profit or loss are impaired. Financial assets are impaired when objective evidence demonstrates that a loss event has occurred after the initial recognition of the asset, and that the loss event has an impact on the future cash flows of the asset that can be estimated reliably.

The Company considers evidence of impairment for loans and advances and held-to-maturity investment securities at a specific asset level. All loans and advances and held-to-maturity investment securities are assessed for specific impairment.

Impairment losses on assets carried at amortised cost are measured as the difference between the carrying amount of the financial asset and the present value of estimated future cash flows discounted at the asset's original effective interest rate. Losses are recognised in statement of comprehensive income and reflected in an allowance account against loans and advances. Interest on the impaired assets, where applicable, continues to be recognised through the unwinding of the discount. When a subsequent event causes the amount of impairment loss to decrease, the decrease in impairment loss is reversed through income statement.

(ii) Non-financial assets

The carrying amounts of the Company's non-financial assets, other than deferred tax assets are reviewed at each reporting period end date to determine whether there is any indication of impairment. If any such indication exists, the asset's recoverable amount is estimated. The recoverable amount of goodwill is estimated at each reporting date.

An impairment loss is recognised if the carrying amount of an asset or its cash-generating unit exceeds its recoverable amount. Impairment losses are recognised in the profit or loss statement. Impairment losses recognised in respect of cash-generating units are allocated first to reduce the carrying amount of any goodwill allocated to the units and then to reduce the carrying amount of the other assets in the unit (group of units) on a pro rata basis.

The recoverable amount of an asset or cash-generating unit is the greater of its value in use and its fair value less costs to sell. In assessing value in use, the estimated future cash flows are discounted to their present value using a pre-tax discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset.

An impairment loss in respect of goodwill is not reversed. In respect of other assets, impairment losses recognised in prior periods are assessed at each reporting date for any indications that the loss has decreased or no longer exists. An impairment loss is reversed if there has been a change in the estimates used to determine the recoverable amount. An impairment loss is reversed only to the extent that the asset's carrying amount does not exceed the carrying amount that would have been determined, net of depreciation or amortisation, if no impairment loss had been recognised.

Cash on hand and demand deposits with credit institutions

In the statement of cash flows, cash and cash equivalents comprise cash in hand, demand deposits, overnight deposits and term deposits with banks with a maturity term less than three months. In the statement of cash flows, cash flows are presented using the direct method.

Interest income

Interest income is included in the statement of comprehensive income for all cash generating financial instruments using the effective interest rate method. Interest income includes coupon payments earned on fixed-income securities, interest earned on investments in bank deposits and loans, current account balances and discount or premium amortization or other difference between the book value of an interest bearing instrument and its value on the maturity date calculated based on the effective interest rate method.

Client acquisition costs

Client acquisition costs include commissions paid to intermediaries and other expenses related to the acquisition of insurance policies. Client acquisition costs that cannot be allocated to a specific line of insurance are allocated in proportion to earned premiums. Intermediary commissions that form a part of client acquisition costs are allocated to each specific line of insurance.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Deferred client acquisition costs

Deferred client acquisition costs reflect the portion of commissions paid to intermediaries that are attributable to future reporting periods and are recognized pro rata with the proportion of unearned premium technical reserves to gross written premiums for each insurance contract.

Reinsurance commissions

Reinsurance commissions include commissions received or receivable from reinsurers based on reinsurance contracts. Non-life reinsurance commissions are deferred in a manner consistent with the deferral of acquisition costs in non-life insurance.

Unearned reinsurance commission

Unearned reinsurance commission includes calculated commissions from reinsurers in accordance with reinsurance contracts that are deferred and attributed to revenues in accordance with the insurance period of the respective policies.

Allocation of indirect income and expenses by insurance lines

Indirect income and expenses are allocated by insurance lines in following way:

- 50% of the total amount of administrative expenses is allocated proportionally to gross written premiums
- 50% of the total amount of administrative expenses is allocated proportionally to number of policies written, workload coefficients have to be applied.

For health insurance a coefficient of 0.5 is applied, as the calculation is based on the number of persons covered by group policies.

Income tax

Corporate income tax comprises of current and deferred tax. Income tax is recognized in the statement of comprehensive income except to the extent that it relates to items recognized other comprehensive income or equity, in which case the related income tax is also recognized in other comprehensive income or equity.

Current income tax expense reflected includes the current tax expense on the taxable profit. In respect of Latvia, income tax at the rate of 15% is calculated in accordance with Latvian tax regulations and is based on the taxable profit reported for the taxation period. The financial result of the Estonian branch is included in the corporate income tax calculation in accordance with Latvian tax regulations on corporate income tax. The corporate income tax for the Lithuanian branch is calculated separately in accordance with Lithuanian tax regulations at a tax rate of 15%.

Taxable profit derived through the Lithuanian branch is taxed in Lithuania and is not taxed in Latvia.

Deferred tax is provided on temporary differences between the carrying amounts of assets and liabilities for financial reporting purposes and the amounts used for taxation purposes. Deferred tax is measured at the tax rates that are expected to be applied to the temporary differences when they reverse, based on the laws that have been enacted or substantively enacted by the reporting date. The principal temporary differences arise from the differing rates and methods used for accounting and tax depreciation on property, plant and equipment and accruals.

Deferred tax assets are only recognized to the extent that it is probable that the future taxable profit will be available against which the temporary differences can be utilized.

Leases

The Company is a lessee for the rent of premises. Lease payments and prepayments for lease are included in the statement of comprehensive income on a straight-line basis over the period of lease.

Provisions

A provision is recognized if, as a result of past event, the Company has a present legal or constructive obligation that can be estimated reliably, and it is probable that an outflow of economic benefits will be required to settle the obligation.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(3) SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (continued)

Employee benefits

Short term employee benefits, including salaries and social security contributions, bonuses and vacation benefits are included in net operating expenses on an accrual basis as services are provided. The Company pays fixed social security contributions to social fund of the state on behalf of its employees during the employment period in accordance with local legal requirements and will have no obligations to pay further contributions relating to employee services in respect to pensions.

Related parties

Related parties represent both legal entities and private individuals related to the company in accordance with the following rules.

- a) A person or a close member of that person's family is related to a reporting entity if that person:
  - i) has control or joint control over the reporting entity;
  - ii) has significant influence over the reporting entity; or
  - iii) is a member of the key management personnel of the reporting entity or of a parent of the reporting entity.
- b) An entity is related to a reporting entity if any of the following conditions applies:
  - i) The entity and the reporting entity are members of the same group (which means that each parent, subsidiary and fellow subsidiary is related to the others).
  - ii) One entity is an associate or joint venture of the other entity (or an associate or joint venture of a member of a group of which the other entity is a member).
  - iii) Both entities are joint ventures of the same third party.
  - iv) One entity is a joint venture of a third entity and the other entity is an associate of the third entity.
  - v) The entity is a post-employment benefit plan for the benefit of employees of either the reporting entity or an entity related to the reporting entity. If the reporting entity is itself such a plan, the sponsoring employers are also related to the reporting entity.
  - vi) The entity is controlled, or jointly controlled by a person identified in (a).
  - vii) A person identified in (a)(i) has significant influence over the entity or is a member of the key management personnel of the entity (or of a parent of the entity).

Related party transaction - A transfer of resources, services or obligations between a reporting entity and a related party, regardless of whether a consideration is determined.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(9) RISKS AND RISK MANAGEMENT

The Company focuses on risk management and internal control, and this is an integral part of the Company's systematic operations. The Company has adopted a policy for risk management and internal control. Among other things, the document describes the main principles for risk management and internal control, in addition to describing the division of responsibility. Identification, assessment, management and control of the risk exposure as well as analyses of the effects of potential strategic decisions on the risk profile is an essential part of the operations to ensure that the level of risk-taking is within the approved risk limits.

An overall management of risks ensures that risks are assessed and handled in a consistent way throughout the Company. Risk management in the Company has two main objectives. First, the risk exposure should not exceed capacity. Secondly, but equally important, a comprehensive risk management should help create value for customers and owners. Through a strong risk management process, risks are identified, analysed, measured and managed not only with the purpose of reducing uncertainty and avoiding extreme losses, but also to maximize the return relative to the risk.

The main purpose of risk management and internal control is to provide reasonable assurance of goal attainment through the following methods:

- Goal-oriented, efficient and expedient operations;
- Reliable internal and external reporting;
- Compliance with laws and regulations, and internal regulations.

The Board carries out an annual review of the Company's most important risk areas and internal controls. The Board also receives quarterly reports on the risk situation in the Company. The division of responsibility between the Board and the CEO is as follows:

The Board's responsibilities:

- The Board has overall responsibility for ensuring that Company has established expedient, effective processes for risk management and internal control in accordance with recognised frameworks.
- The Board shall ensure that such processes are satisfactorily established, implemented and followed up, among other things by considering reports prepared by the Compliance function and the Risk Management function that are submitted to the Board by the CEO and the Internal Audit function as direct reports to the Board.
- The Board shall ensure that risk management and internal control are integrated in the Company's strategy and business processes.

The CEO's responsibilities:

- The CEO shall ensure that the Company's risk management and internal control are implemented, documented, monitored and followed up in an adequate manner. The CEO shall issue instructions and guidelines for how the Company's risk management and internal control shall be carried out in practice and establish expedient control processes and functions.

The Company's risk control functions are organised on the basis of the principle of three lines of defence. The Company has centralized risk control functions that are independent of business operations, such as Risk Management, Compliance and Actuarial functions. In addition, the Company has an independent internal audit function, which monitors risk management and internal control to ensure that they function properly, and reports directly to the Board.

Capital risk management

The core function of insurance is the transfer of risk, and the Company is exposed to risk in both its insurance and investment operations. Identification, measurement and management of risk are essential parts of the operations. Risk and capital are, and must be interlinked. Any insurance company must adapt its risk exposure to its capital base. On the other hand, solvency capital, or equity, has a cost. A key objective of capital management is to balance these two aspects. Company's overall capital management objectives are firstly to ensure that the capitalization of the Company can sustain an adverse outcome without creating a financially distressed situation and secondly that the Company's capital is used in the most efficient way.

The Company's solvency margin (minimum capitalization) is determined as the larger of amounts calculated based on written premiums or claims paid and the result cannot be smaller than the adjusted solvency margin of the prior year or the minimum amount of guarantee fund announced by the FCMC. The Company has a very strong capitalization from all three of these perspectives. In accordance with capital adequacy rules as at 31 December 2015, the solvency margin was EUR 13,351 thousand (2014: EUR 12,524 thousand) and excess capital was EUR 18,229 thousand (EUR 17,467 thousand), own funds EUR 31,580 thousand (2014: EUR 29,991 thousand), equivalent to a capital adequacy ratio of 237% (2014: 239%).

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

	31.12.2015	31.12.2014
	EUR'000	EUR'000
Solvency margin based on claims	13,351	12,524
Solvency margin based on premiums written	11,756	11,346
Adjusted solvency margin at the end of the previous reporting period	12,524	11,988
Minimum guarantee fund (EUR)	3,700	3,700
Solvency margin (the largest of amounts)	13,351	12,524
Equity and solvency compliance	31.12.2015	31.12.2014
	EUR'000	EUR'000
Insurer's paid up share capital	31,950	31,950
Reserve capital and other reserves	841	841
Audited retained earnings	8 084	6,925
Intangible assets	(9,295)	(9,725)
Total capital for capital adequacy (own funds)	31,580	29,991
Solvency margin	13,351	12,524
Capital surplus	18,229	17,467

The insurer's own funds are also directly related to the insurer's ability to accept risk which is characterised by the amount of own funds compared to the insurer's key ratios. Own funds versus written premiums and paid claims characterize the insurer's ability to manage various insurance risks, while its proportion to technical reserves characterizes the insurer's ability to sustain losses that may occur in the event of a mistake in the calculations of technical reserves.

	2015	% of key financial	2014	% of key financial
	EUR'000	statement captions to	EUR'000	statement captions to owned
		owned funds		funds
		%		%
Own funds	31,580	-	29,991	-
Claims incurred, net	45,157	70	42,751	70
Earned premiums, net	59,233	53	62,303	48
Total technical reserves, net	55,815	57	47,145	64
Total investments	66,886	47	66,318	45

The necessary capital for the insurance business is allocated to the products in order to set a more accurate cost of capital for pricing and assessments of profitability. The excess capital relative to the most binding of the capital requirements is regarded as an additional buffer and is available to finance the Company's strategic growth targets.

The Company is adapting to the upcoming Solvency II rules, which will both replace the current capital rules and specify requirements for robust risk management and reporting. One of the elements in the new rules is that it allows for the utilization of a standard model or the Company's internal model for calculating the capital requirements according to clearly defined criteria.

Insurance risks

The risk under any insurance contract is the probability that the insured event occurs and the uncertainty of the amount of the resulting claim. By the very nature of an insurance contract, this risk is random and must therefore be estimated.

The Company operates in Latvia, Lithuania and Estonia. The core business of the Company is acceptance and management of insurance risks. For a portfolio of insurance contracts where the theory of probability is applied to pricing and provisioning, the principal risk that the Company faces under its insurance contracts is that the actual claims and benefit payments exceed the carrying amount of the insurance liabilities. This could occur because the frequency and/or severity of claims and benefits are greater than estimated. Insurance events are random, and the actual number and amount of claims and benefits will vary from year to year from the level calculated using statistical techniques.

Calculation of the tariffs and prices on insurance product reflects current market conditions and covers the most probable assumptions necessary for the adjustment of future results, aiming to significantly mitigate financial risks.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Experience shows that the larger the portfolio of similar insurance contracts, the smaller the relative variability around the expected outcome will be. In addition, a more diversified portfolio is less likely to be affected by a change in any subset of the portfolio. The Company has developed its steering documents for insurance risk to diversify the types of insurance risks and within each of these categories to achieve a sufficiently large population of risks to reduce the variability of the expected outcome.

The Company has an overall underwriting policy, approved by the Board, with more detailed underwriting guidelines for each of the product segments, supported by strictly defined authorisation rules. Factors that aggravate insurance risk include lack of risk diversification in terms of type and amount of risk, geographical location and type of industry covered.

General insurance

Frequency and severity of claims

The frequency and severity of claims can be affected by several factors. The different factors will depend on the products, or lines of business (LOB) considered.

An increase in the frequency of claims can be due to seasonal effects and more sustainable effects. During the winter season snow and cold weather will cause an increase in the frequency of claims in Motor insurance. In Property insurance cold winter will cause an increase in the frequency of claims due to frozen water pipes and increased use of electrical power and open fire places for heating of the houses. More permanent shifts in the level of frequency of claims may occur due to e.g. change of customer behaviour and new types of claims. The effect on the profitability of a permanent change in the level of the frequency of claims will be significant.

The severity of claims is affected by several factors. In some LOBs, with relatively few claims, the severity may be heavily influenced by large claims. The number of incurred large claims during a year varies significantly from one year to another. This is typically for the commercial market. In most LOBs the underlying development of the severity of claims is influenced by inflation.

Growth in severity of claims may be driven by the development of consumer price index (CPI), salary increases, social inflation and the price for material and services purchased with claims settlement. In Property insurance the inflation will consist of CPI and an increase in building costs, which in the past has been slightly higher than CPI. For accident and health the insurance policies are divided into two main groups, one with fixed sum insured and another part where the compensation is adjusted by CPI in health care sector.

The Company manages these risks mainly through close supervision of the development for each LOB, underwriting guidelines and proactive claims handling. The monthly supervision of the results for each LOB contains an overview of both premium and loss development. If there is an adverse development of the profitability, sufficient measures will be put in place. This includes necessary premium increases to ensure that the profitability is within the accepted level. The analysis of the profitability can be tracked further to different groups of customers and portfolios. The underwriting guidelines attempt to ensure that the underwritten risks are well diversified in terms of type and amount of risk, industry and location of the risks. Underwriting limits are in place to enforce appropriate risk selection criteria and to ensure that accepted risks are within the limits of the reinsurance contracts.

Premiums, deductibles and elements in the conditions may be changed at the yearly renewal of policies. Insurance companies have the right to reject the payment of a fraudulent claim. The Company has the right not to renew individual policies in cases of insurance fraud, and in some instances legislation or policy conditions give the Company the right to terminate or not to renew individual policies in cases where special reasons indicate that such termination is reasonable. In cases where a claim has been paid, the Company is entitled to pursue any third parties liable for the damage, for payment of some or all costs (recourse claim). The underwriting policy and guidelines are within the Company's approved risk appetite.

The claims handling procedures also include a clear strategy and routines for purchasing material and services in an optimal manner. The routines are to use purchase agreements to ensure the quality of our benefits to our customers and to reduce the inflation risk.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

(i) Basic product features

The terms and conditions of insurance contracts that have a material effect on the amount, timing and uncertainty of future cash flows arising from insurance contracts are set out below. In addition, the following gives an assessment of the Company's main products and the ways in which it manages the associated risks.

Property insurance

This insurance covers losses incurred as a result of damage to the property of the insured if the cause is one of the following insured risks:

- Fire
- Natural disasters (storm, flood)
- Fluid leak or steam escape
- Illegal activities of third parties

The risk inherent under property insurance is the rapid increase in prices for construction and renovation, as a result of which the policy holder may not be able to fully restore the property using the claim proceeds. This has an indirect impact on the relationship between the Company and policy holders.

Risk management is carried out by precisely defined assessment of the insured property to determine which property should be insured, which should be insured on special terms and which should not be accepted for insurance at all in line with the authority of the underwriter in the respective line of insurance.

In terms of loss adjustment, the Company is exposed to the risk of unfair actions on the part of policy holders. In order to reduce this risk the Company has set claim settlement administration limits for separate units and introduced high requirements for review of claim supporting documents.

The claim will usually be notified promptly and can be settled in the short term. Property business is therefore classified as 'short-tail', contrasted with the 'long-tail' classes where the ultimate claim cost takes longer to determine.

The key risks associated with this product are underwriting risk and claims experience risk.

Underwriting risk is the risk that the Company does not charge premiums appropriate for the insurance contracts. The pricing processes for the different insurance products involve estimates of future frequency and severity of claims, based on statistics from internal and external sources. Even if the underwriting criteria are adequate and the premium calculations are performed on a good statistical basis, the claims cost may deviate from the expected level, due to large claims, natural catastrophes etc. For private property insurance, it is expected that there will be large numbers of properties with similar risk profiles. However, for commercial business this may not be the case. Many commercial property proposals comprise a unique combination of location, type of business, and safety measures in place. Calculating a premium commensurate with the risk for these policies will be subjective, and hence risky.

Property classes are exposed to the risk that the insured will make false or invalid claims, or exaggerate the amount claimed following a loss. Insurance risk is managed primarily through pricing, independent assessment of property under international standards, product design, risk selection and reinsurance. The Company therefore monitors and reacts to changes in the general economic and commercial environment in which it operates.

Motor own damage insurance (CASCO)

This insurance covers losses incurred as a result of damage to the vehicle if the cause is one of the following insured risks:

- road accident
- deeds of nature
- fire
- falling of various objects
- illegal activities of third parties
- theft and/or robbery
- glass insurance

Various extensions of cover are possible.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Insurance premiums are set in line with applicable insurance methodology. Motor vehicles are divided into four risk groups with different insurance premiums. Motor insurance usually contains a component of self borne risk.

The largest losses are incurred in the event of complete destruction and theft of the vehicle, but such cases are infrequent.

In order to prevent unfair dealing of policy holders, the Company performs detailed review of claim supporting documents, and ask competent institutions to perform additional investigation if necessary.

The claim will usually be notified promptly and can be settled in the short term. Casco is therefore classified as 'short-tail', contrasted with the 'long-tail' classes where the ultimate claim cost takes longer to determine.

Motor compulsory third party liability (MTPL)

Motor compulsory third party liability insures the vehicle owner's or authorised user's liability for damages caused to third parties as a result of a road accident. The objective of this line of insurance is to protect the interests of third parties who have suffered in road accidents and this line of insurance is regulated by the laws on motor third party liability compulsory insurance that regulate the legal relationship between vehicle owners, authorised users and insurers in relation to the compulsory insurance of third party liability of the vehicle owners and authorised users.

In view of the risk of inflation which impacts the amount of claims paid, the Company performs tariff analyses for this line of insurance and the assessment of the impact on the financial ratios on a regular basis.

Even if statistics reflect that previous claims have been notified promptly and can be settled without undue delay, Motor third party liability insurance is classified as 'long-tail' classes where the ultimate claim cost takes longer to determine.

Health insurance

Health insurance is developing into a stable line of business. The Company's identified risk in this line of business is the weak health care system and the obscure government policy in this area as well as changes in economic environment.

The Company monitors and reacts to changes in prices for medical services, monitors the claim ratios on employer's bases and adjust prices accordingly each year when renewal takes place.

Health insurance is short-tail business with regular short-term reporting delays.

(ii) Concentration of insurance risks

The concentration of insurance risks is one of the key risk factors in insurance which may have an adverse impact on the Company's liabilities under insurance contracts. The concentration of insurance risks may be caused by the occurrence of a single insurance event involving large liabilities or a number of separate insurance events which results in significant liabilities for the company towards the policy holders.

Since insurance risks will never be totally independent from each other, then irrespective of the portfolio size there is always a so-called non-diversified risk when the insurer generally pays more claims than planned. Non-diversified risk is related to changes in the external environmental factors such as stages of the country economic development which have a systematic impact on the frequency and amount of claims in certain lines of business. For example, the increase of the inflation rate will increase the amounts of claims in the majority of the portfolio while government amendments relating to one of the type of the compulsory insurance may suddenly increase the insurer's liabilities.

The Company has two key methods in managing these risks.

First, the risk is managed through appropriate underwriting. Underwriters are not permitted to underwrite risks unless the expected profits are commensurate with the risks assumed (refer to *Insurance risk management*).

Second, the residual risk is managed through the use of reinsurance. The Company purchases reinsurance coverage for various classes of its liability and property business. Management reviews the reinsurance program at least on an annual basis and determines the required changes. The Company assesses the costs and benefits associated with the reinsurance programme on an ongoing basis.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Exposure to various business lines as at 31 December 2015	Total insured amount EUR'000	Reinsurance amount EUR'000	Net retention (after reinsurance) EUR'000
MTPL *)	-	-	-
Property insurance	16,469,240	(7,997,380)	8,471,860
CASCO	505,184	-	505,184
Health insurance	109,531	-	109,531
Other business lines	2,521,372	(987,657)	1,533,715
Total	19,605,327	(8,985,037)	10,620,290

*) gross insurance risk is unlimited. Losses in excess of EUR 400,000 are covered by reinsurance.

Exposure to various business lines as at 31 December 2014	Total insured amount EUR'000	Reinsurance amount EUR'000	Net retention (after reinsurance) EUR'000
MTPL *)	-	-	-
Property insurance	13,954,700	(6,535,635)	7,419,065
CASCO	518,336	-	518,336
Health insurance	81,280	-	81,280
Other business lines	2,136,918	(935,873)	1,201,045
Total	16,691,234	(7,471,508)	9,219,726

*) gross insurance risk is unlimited. Losses in excess of EUR 400,000 are covered by reinsurance.

Geographic and other type of concentration

The Company's insured risks are mainly located in Latvia, Lithuania and Estonia except for travel policies being effective only outside the residence country of the insured as well personal accident, CARGO, motor insurance policies covering insurance accidents in Baltics and abroad. The risk concentration in motor and property insurance is in the largest cities of Latvia, Lithuania and Estonia. The risk concentration in motor insurance is increasing due to the growing number of vehicles and traffic intensity, resulting in an indirect impact on claim amounts in this line of insurance. Insurance regulations and methodology determines the necessary risk assessment for property, claim amount limits and reinsurance regulations which ensure risk management in the respective insurance lines. The Company believes that it is not exposed to the risk related to the policy holders' social and professional status, age or similar.

(iii) Potential impact of catastrophic events

A significant insurance risk that the Company believes is necessary to evaluate and include in insurance methodologies is the risk of nature or man-made catastrophes which creates the likelihood of the risk of large liabilities. The Baltic market is characterized by a low risk of catastrophes. The most common natural catastrophes are storms and storm ravage, flood and spring inundation. Storm and flood exposed territories include forests, sea shore lines and territories adjacent to rivers.

(iv) Potential impact of individual events

The biggest possible losses resulting from single events relate to motor third party liability insurance and property insurance. In order to limit possible losses resulting from single events the Company has bought non-proportional reinsurance cover.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Insurance risk management

(i) Underwriting policy

The management of insurance risks is performed by the Company by underwriting risks in accordance with policy. In accordance with the underwriting policy, each line of insurance has a set methodology and rules regulating the risk assessment methods to be applied, thus decreasing the likelihood of accepting liabilities with respect to risks that are in conflict with the Company's risk insurance policy and internal regulations.

The insurance methodology and rules define criteria and additional information for risk assessment by ensuring a systematic approach to risk assessment. As a result, the Company obtains consistent information in line with its requirements, for regular risk underwriting and introducing the required changes in the documents regulating risk underwriting.

The Company has set insurance limits based on operational experience, market requirements and risk assessment for each line of insurance.

Insurance tariffs are analysed and reviewed based on insurance events and claims paid on a regular basis, and changes are made to the tariffs using actuarial methods which help ensure the ability to meet liabilities. The reinsurance rules regulate the transfer of insurance risks to reinsurers. The Company's insurance type methodology and rules help insurance intermediaries and agents observe the Company's insurance guidelines on all insurance products offered on the Baltic market. The methodology for calculating technical reserves determines that appropriate reserves be created for incurred claims.

Many claims and subsequent recoveries take several years to materialise. Although the financial results cannot be established with certainty, the Company sets provisions for irrecoverable claims based upon current perceptions of risk employing a substantial degree of experience and judgement. The level of such provisions has been set on the basis of information which is currently available.

(ii) Claims development

Information on the claims development has been provided in order to illustrate the insurance risk to which the Company is subject to. The claim table discloses a comparison of cumulative payments to date and the development of technical reserves made for these insurance claims by accident year.

Excesses or deficits indicated in each column should be evaluated separately by ignoring other columns because such corrections made in the prior years may be included as part of corrections made during the prior years. The recalculated technical reserves and the cumulative deficit or excess, which is indicated in the enclosed table, may subsequently vary due to change in different factors.

Although the information provided in the table reflects the estimates of historical unpaid claims made in the prior years, the users of these financial statements should avoid extrapolation of past surpluses or deficits in respect to the balance of unpaid claims of the current period.

	Year of insured occurrence					Total EUR'000
	2011 EUR'000	2012 EUR'000	2013 EUR'000	2014 EUR'000	2015 EUR'000	
Estimate of cumulative claims at end of accident year	39,295	40,521	43,109	43,241	42,083	42,083
- one year later	38,709	39,728	42,173	42,904		42,904
- two years later	38,826	40,056	42,641			42,641
- three years later	39,502	40,195				40,195
- four years later	40,084					40,084
Cumulative payments to date	(38,406)	(37,923)	(40,265)	(38,998)	(29,259)	(184,851)
Outstanding claims reserves for 2011-2015	1,678	2,272	2,376	3,906	12,824	23,056
Outstanding claim reserves for years before 2011						7,205
Total outstanding claim reserves as at 31.12.2015						30,261

*) In 2011 gross claims and gross claims reserves as at 31 December 2011 include insurance liabilities assumed from its subsidiary GF Försäkringsaktiebolag merged into the Company as a result of reorganization.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

(iii) Liability adequacy test

The estimation of technical provisions for an insurance portfolio represents an approximation of future cash flow for the claims payments, and there will always be an element of uncertainty in such calculations. Provision risks relate to this kind of uncertainty. The uncertainty depends on the nature of the risk. Risk with a short duration is less exposed to changes that will affect the future payments. Inflation is an underlying risk in most insurance products. The effect will be different, depending on the characteristics of each product and the terms and conditions that apply for the claims settlement.

On each reporting date, the Company prepares a liability adequacy test by assessing whether the insurance liabilities recognized during the reporting year for valid policies are adequate by comparing the insurance provisions established to the present value of the estimated future cash flows arising on existing insurance policies.

If the liability adequacy test shows a deficiency in the carrying amount of liabilities, the deficiency is recognised as a loss for the financial year by setting additional unexpired risk reserve.

The test is performed on whole insurance portfolio basis and test is applied to the gross amounts of provisions, i.e., the effect of reinsurance is not taken into account.

Forecast inflation and discount rates are key assumptions used in the estimates. The Company evaluates its provisions as adequate as at 31 December 2015 and 2014, respectively. After analysing sensitivity due to increased inflation by 1% and decreased discount rate by 1%, the Company assessed that the amount of technical provisions is adequate.

(iv) Sources of uncertainty in the estimation of future claims payments

The Company is liable for insured events that occurred during the term of the contract, even if the loss is discovered after the end of the contract term, and claims are paid according to the policy conditions valid at the time of occurrence. As a result, claims are settled over a long period of time, and there is an element of the claims provision that relates to incurred but not reported claims (IBNR).

There are several variables that affect the amount and timing of cash flows from the insurance contracts. These variables mainly relate to the characteristics of the different types of risks covered and the applied risk management procedures. The compensation paid is according to the terms specified in the insurance contract. Compensation for claims with respect of bodily injuries are calculated as the present value of lost earnings, rehabilitation expenses and other expenses that the injured party will incur as a result of the accident or disease.

The estimated cost of claims includes expenses to be incurred in settling claims, net of the expected recourse amount and other recoveries. The Company takes all reasonable steps to ensure that it has appropriate information regarding its claims exposure. However, given the uncertainty in establishing claims provisions, it is likely that the final outcome will prove to be different from the original liabilities established. The liabilities in the financial statements related to these contracts comprise a provision for IBNR, a provision for reported claims not yet paid (RBNS) and a provision for unearned premiums and unexpired risks at the reporting date.

The estimation of IBNR is generally subject to a greater degree of uncertainty than the estimation of the cost of settling claims already notified (RBNS), where information about the claim is available. There may be cases where certain claims may not be apparent to the insured until many years after the event that gave rise to the claims.

In estimating the liability for the cost of reported claims not yet paid, the Company considers any information available from loss adjusters, claims handlers and information about the costs of settling claims with similar characteristics in previous periods. All claims are assessed on a case-by-case basis by a claims handler. Claims with potential for distortive effects of their development are handled separately and projected to their ultimate by an additional provision. Where possible, the Company adopts multiple techniques to estimate the required level of provision. This provides a greater understanding of the trends inherent in the experience being projected. The projections given by the various methodologies also assist in estimating the range of possible outcomes. The most appropriate estimation technique is selected taking into account the characteristics of the business class and the extent of the development of each accident year.

Insurance contracts are often classified as risks that are short-tail and risks that are long-tail. Short-tail risk is characterized by that the period between the occurrences, reporting and final settlement of claims is short. Long-tail risk is the opposite; the period between the occurrence, reporting and settlement of claims is long. In Property and Motor hull insurance the claims are reported soon after occurrence, while bodily injury claims may be reported several years after the occurrence and settled several years after they were reported. The provisions for IBNR for short-tail risks are relatively small, while for long-tail risks the provisions for IBNR may constitute a substantial part of the total loss provision.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

The duration (average time between the date of loss until the claim is finally settled) differs significantly between the types of risk considered. Long duration will increase the company's exposure to inflation. The duration is used to estimate the provisions for IBNR with Chain-Ladder method. It is split by development quarters and measured with development factors. Each factor shows how many claims are reported after insurance occurrences. Changing the first development factor sensitivity analysis shows how IBNR provisions will change if reported claims during the first quarter will be as in the worst reporting quarter (Chain-Ladder with largest development factor) or they will be as in the average reporting quarter (Basic Chain-Ladder). All other variables remain constant.

The table below presents the provisions for IBNR sensitivity analysis as at 31 December 2015:

Sensitivity analysis of IBNR of the Company	IBNR as at 31.12.2015 EUR'000	Chain-Ladder with largest development factor EUR'000	Basic Chain- Ladder EUR'000
Motor compulsory third party liability in Latvia	2,853	4,277	2,853
Motor compulsory third party liability in Lithuania and Estonia	4,292	4,554	3,368
Motor own damage insurance (CASCO)	169	260	111
Property insurance	160	539	105
Other lines of business where IBNR estimated based on Chain-Ladder method	1,526	2,004	1,410
Other lines of business where IBNR estimated based on other statistical methods	135	192	64
Total	9,135	11,826	7,911

Sensitivity analysis of IBNR of the Company	IBNR as at 31.12.2014 EUR'000	Chain-Ladder with largest development factor EUR'000	Basic Chain- Ladder EUR'000
Motor compulsory third party liability in Latvia	2,193	3,027	2,025
Motor compulsory third party liability in Lithuania and Estonia	3,178	4,822	2,080
Motor own damage insurance (CASCO)	161	233	106
Property insurance	90	257	49
Other lines of business where IBNR estimated based on Chain-Ladder method	980	1,244	831
Other lines of business where IBNR estimated based on other statistical methods	168	212	153
Total	6,770	9,795	5,244

Although management believes that claim reserves and the related recoverable amounts are adequate, considering available information, the actual amount of liabilities may differ subject to receipt of further information on the developments which may result in significant adjustments required to the technical reserves. Adjustments to the claims technical reserves of previous years are disclosed in the respective financial statements, and, if material, such adjustments are disclosed separately. Methods and estimates are reviewed on annual basis and any changes are disclosed in financial statements if consider applicable.

In 2009, the State Social Insurance Agency (SSIA) started reporting claims to insurance companies on physical injuries sustained in traffic accidents and was planning to recover amounts paid by the State budget from the insurers of those who caused accidents in Latvia. The potential claims incurred but not reported to SSIA impact IBNR reserve estimates about MTPL insurance (Note 40).

Based on the Company's and MTPL market practice, on 31 December 2015 the Company calculates IBNR reserve for personal injury cases separate from other damages. There is used Chain-Ladder method for both calculations. And SSIA claims are included in these calculations.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Financial risks and risk management

Financial risk is a collective term for various types of risk related to financial assets. The Company's financial assets and liabilities, including investments, insurance receivables and reinsurance assets, may be exposed to financial risk as follows:

- *Market risk*: changes to the market situation may adversely impact the insurer's assets and/or liabilities, investments may be impaired, and return on assets decreased. Market risk includes interest rate, equity, property, currency, spread and concentration risk.
- *Counterparty (credit) risk*: loss arising from an issuer defaulting on its obligations or because of increased risk premiums for bonds with credit risk, and failure of a counterparty to meet contractual obligations;
- *Liquidity risk*: under certain adverse conditions, the insurer may be forced to sell *assets at a lower price than their fair value* in order to be able to settle liabilities.

Below is a description of each of these financial risks and a summary of methods used by the Company to manage these risks. Exposure to those risks arises in the normal course of business.

(i) Market Risk

Market risk is the risk that movements in market prices, including foreign exchange rates, interest rates, credit spreads and equity prices will affect the Company's income or the value of its portfolios.

Market risks comprise:

- interest rate risk;
- foreign exchange risk;
- price risk;

Market risk arises from open positions in interest rate, currency and equity financial instruments, which are exposed to general and specific market movements and changes in the level of volatility of market prices.

Interest rate risk

Interest rate risk is defined as the loss in value resulting from a change in interest rates and is viewed both from the asset-only perspective and in relation to the interest-rate sensitivity of the liabilities.

A change of 100 basis points would have increased (decreased) equity and profit or loss by the amounts shown below. This analysis assumes that all other variables, in particular foreign exchange rates, remain constant.

'000 EUR	31 December 2015		31 December 2014	
	Profit or loss	Equity	Profit or loss	Equity
100 bp parallel increase	(6,469)	34,406	1,259	40,975
100 bp parallel decrease	(8,423)	32,452	1,059	40,775

Measures for management of the interest rate risk in the Company are centralized and based on the assessment of the impact of the interest rate risk on the Company's financial indices. The Company does not have significant interest bearing liabilities and the largest share of interest bearing assets are at a fixed interest rate, therefore, the Company is not exposed to a significant interest rate risk and to the effects of fluctuations in interest rates resulting from different maturity or interest re-pricing profile of the Company's interest bearing assets and liabilities.

The overall exposure to interest rate risk is being reduced by matching a portfolio of fixed income instruments to the overall duration and the payout pattern of the insurance liabilities. Since the insurance liabilities are generally not discounted in the balance sheet, this implies that from an accounting perspective insurance liabilities will be exposed to changes in inflation (but not directly to interest rates). An economic perspective, however, argues for hedging interest rate risk, because the present value of the provisions will be exposed to changes in the real interest rate. From an accounting perspective, the risk from choosing this hedging strategy is reduced, because a major part of the bond portfolio is classified as held to maturity (hereafter only referred to as the amortized cost portfolio).

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Foreign exchange risk

The Company has assets and liabilities denominated in foreign currencies. Foreign exchange risk is defined as the financial loss resulting from a fluctuation in exchange rates.

Some insurance risks are denominated in foreign currencies. The Company's policy is to restrict the foreign exchange risk with respect to known and expected transactions in foreign currencies. Foreign exchange risk management is based on investments in the respective currencies. On 1 January 2015 the Republic of Lithuania joined the eurozone and the Lithuanian Litas was replaced by the euro. Profit and loss is therefore mainly sensitive to changes in USD rates and the risk is evaluated as low. The Company is not engaged in any speculative transactions that may increase the foreign exchange risk

The following tables provide the analysis of the Company's financial assets and financial liabilities as at 31 December 2015 and as at 31 December 2014 by currency profile:

Company's currency profile as at 31 December 2015

Financial assets	EUR'000	PLN'000	LTL'000	Other	Total
Investment certificates of investment funds	25	-	-	-	25
Debt securities and other fixed income securities	51,656	1,497	-	-	53,153
Term deposits with credit institutions	13,708	-	-	-	13,708
Loans and receivables	10,664	-	-	-	10,664
Cash and cash equivalents	3,213	-	-	190	3,403
Total	79,266	1,497	-	190	80,953
Financial liabilities					
Liabilities	5,939	-	-	-	5,939
Total	5,939	-	-	-	5,939
Open currency position	73,327	1,497	-	190	75,014

Company's currency profile as at 31 December 2014

Financial assets	EUR'000	PLN'000	LTL'000	Other	Total
Investment certificates of investment funds	30	-	-	-	30
Debt securities and other fixed income securities	36,978	1,482	17,074	-	55,534
Term deposits with credit institutions	10,754	-	-	-	10,754
Loans and receivables	6,336	-	2,515	-	8,851
Cash and cash equivalents	2,384	-	861	72	3,317
Total	56,482	1,482	20,450	72	78,486
Financial liabilities					
Liabilities	2,173	-	1,362	-	3,535
Total	2,173	-	1,362	-	3,535
Open currency position	54,309	1,482	19,088	72	74,951

Price risk

Price risk is defined as a risk that the value of a financial instrument will fluctuate as a result of changes in market prices, whether those changes are caused by factors specific to the individual instrument or factors affecting all instruments traded in the market. Price risk arises when the Company takes a long or short position in a financial instrument.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

An analysis of sensitivity of the Company's net income for the year and equity to changes in securities prices based on positions existing as at 31 December 2015 and 2014 and a simplified scenario of a 5% change in all securities prices is as follows:

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
	Net income	Net income
5% increase in securities prices	584	404
5% decrease in securities prices	(584)	(404)

Sensitivity analysis of investment coverage of technical reserves

	31.12.2015	31.12.2015
	after change	carrying amount
15% impairment of government securities	35,414	41,664
50% impairment of other fixed interest income securities	5,745	11,489
10% impairment of deposits	12,337	13,708
TOTAL	53,496	66,861
Amount required for covering the technical reserve	53,815	55,815
20% of unearned premium reserves that may be covered from receivables	5,873	5,873

Credit risk

Credit risk is defined as a risk that a counterparty is not able or willing to settle its liability at due date or the risk that the credit spreads will increase (credit risk premium). The Company is primarily exposed to credit risk in the investments, and through receivables from the insurance customers and reinsurers.

Credit risk is managed both via credit lines for named counterparties, from lines based on official credit ratings and from diversification requirements on mandates for corporate bonds. Credit risk in relation to reinsurance is handled through minimum rating requirements for the reinsurance companies and close follow-up of receivables.

For investments, risk limits are set for credit risk in several ways. As a point of departure there is a credit limit on designated counterparties. For issuers with an official credit rating from a recognised rating agency, this is generally utilized as a criterion. In addition, the asset allocation sets limits on global bonds, both bonds with high financial strength ratings (investment grade) and other bonds (high yield). Additionally, there is a maximum limit for credit duration measured as a one per cent change in credit spreads that include all fixed income assets in the balance sheet.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

(i) Management of Financial investments

The Company manages credit risks by investing most of the investments in markets and investments with high ratings.

Investments by ratings for the Company as at 31 December 2015

Country	Rating ¹	Financial instruments designated at fair value through profit or loss EUR'000	Held to maturity debt securities issued or guaranteed by central governments or municipalities EUR'000	Term deposits with credit institutions EUR'000
Lithuania	A-	2,917	23,346	-
Latvia	A-	-	12,676	-
Latvia	Not rated	25	-	-
Latvia	A+	-	-	5,513
Latvia	AA-	-	-	7,186
Latvia	B	-	-	1,009
Luxembourg		8,572	-	-
Poland	A-	-	5,642	-
Total		11,514	41,664	13,708

Investments by ratings for the Company as at 31 December 2014

Country	Rating ¹	Financial instruments designated at fair value through profit or loss EUR'000	Held to maturity debt securities issued or guaranteed by central governments or municipalities EUR'000	Term deposits with credit institutions EUR'000
Lithuania	A+	8,054	26,843	-
Latvia	A+	-	14,869	9,751
Latvia	Not rated	30	-	-
Latvia	B2	-	-	1,003
Poland	A+	-	5,768	-
Total		8,084	47,480	10,754

¹ Loans due from financial institutions are classified by average credit rating from three international rating agencies: Moody's Investors Service, Standard & Poor's, Fitch Ratings.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

(ii) Insurance receivables from direct insurance operations

Credit risk related to clients' balances incurred due to unpaid insurance premiums exists only during the fixed period determined in the policy, during which the policy is paid or terminated. Insurance cover regulations and conditions are presented in insurance methodology.

	2015			
	Gross receivables EUR'000	%	Allowances EUR'000	Net receivables EUR'000
Overdue receivables				
More than 3 months	886	8	830	56
Less than 3 months	1,940	18	52	1,888
Outstanding receivables not overdue	7,760	74	-	7,760
Total direct insurance receivables from policy holders	10,586	100	882	9,704
	2014			
	Gross receivables EUR'000	%	Allowances EUR'000	Net receivables EUR'000
Overdue receivables				
More than 3 months	1,177	13	764	413
Less than 3 months	1,502	16	34	1,468
Outstanding receivables not overdue	6,548	71	-	6,548
Total direct insurance receivables from policy holders	9,227	100	798	8,429

The carrying amount of direct insurance receivables due from intermediaries in the amount of EUR 1,457 thousand represents the maximum credit exposure to intermediaries (2014: EUR 968 thousand). As at 31 December 2015 there were no impairment allowances recognised against receivables due from intermediaries EUR 729 thousands (2014: 616 TEUR) since there are no overdue balances and amounts are assessed as recoverable.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

(iii) Reinsurance

The Company purchases reinsurance to protect the Company's equity capital and reinsurance is thus a risk and capital management tool. The same models and methodology, as used for evaluation of the internal risk based capital allocation, are also used to analyse and purchase reinsurance.

The Company has approved a reinsurance program that determines the reinsurance principles and criteria for the selection of reinsurers. Management reviews the reinsurance program at least on an annual basis and determines the required changes. The Company's reinsurance programme primarily consists of non-proportional reinsurance. Decisions concerning the reinsurance programme are based on analysis of exposure, claims history, model simulations and the Company's capitalisation. The Company had cooperation with its parent company, Gjensidige Forsikring ASA.

Reinsurers' share in written premiums, claims paid, technical reserves and receivables by rating for the Company as at 31 December 2015:

Rating	Reinsurer's share in claims paid EUR'000	Reinsurer's share in written premiums EUR'000	Reinsurer's share in outstanding claim reserve EUR'000	Reinsurer's share in unearned premium reserve EUR'000	Receivables EUR'000
AA	(2)	-	1,473	-	-
A	426	2,560	1,751	390	202
BBB	38	-	23	-	18
BB	14	-	34	-	-
B	14	-	57	-	-
no rating	-	-	82	-	-
Total	490	2,560	3,420	390	220

Reinsurers' share in written premiums, claims paid, technical reserves and receivables by rating for the Company as at 31 December 2014:

Rating	Reinsurer's share in claims paid EUR'000	Reinsurer's share in written premiums EUR'000	Reinsurer's share in outstanding claim reserve EUR'000	Reinsurer's share in unearned premium reserve EUR'000	Receivables EUR'000
AA	3	-	1,359	-	-
A	2,480	1,622	1,766	-	240
BBB	2	-	20	-	-
BB	2	-	30	-	-
B	4	-	49	-	-
no rating	-	-	42	-	-
Total	2,491	1,622	3,266	-	240

Liquidity risk

Liquidity risk is defined as the inability to meet payments at due date, or the need to realize investments at a high cost to meet payments. Liquidity risk exists when the maturities of assets and liabilities do not match. The matching and/or controlled mismatching of the maturities and interest rates of assets and liabilities is fundamental to the management of financial institutions. It is unusual for financial institutions ever to be completely matched since business transacted is often of an uncertain term and of different types. An unmatched position potentially enhances profitability, but can also increase the risk of losses.

The purpose of liquidity risk management is to ensure that the Company is able to fulfil its liabilities in due time, to observe supervision laws and regulations and to react to changes in business environment duly and appropriately.

The Company's objective is to earn competitive returns by investing in a diverse portfolio of high quality, liquid securities. Portfolio characteristics are analysed regularly. The Company's holdings are diversified across industries, and concentrations in any one company or industry are limited by parameters established by senior management, as well as by statutory requirements.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

The tables below allocate the Company's financial assets and financial liabilities to maturity groups based on the time remaining from the reporting period end date to the maturity dates as at 31 December 2015 and as at 31 December 2014:

The Company's maturity dates financial statements as at 31 December 2015

	Within 6 months EUR'000	6-12 months EUR'000	1-2 years EUR'000	2-5 years EUR'000	No fixed term EUR'000	Total EUR'000
Financial assets						
Investment certificates of investment funds	-	-	-	-	25	25
Debt securities and other fixed income securities	19,951	4,290	2,975	25,937	-	53,153
Term deposits with credit institutions	10,524	3,184	-	-	-	13,708
Loan and receivables	10,664	-	-	-	-	10,664
Cash and cash equivalents	3,403	-	-	-	-	3,403
Total	44,542	7,474	2,975	25,937	25	80,953
Financial liabilities						
Creditors	5,939	-	-	-	-	5,939
Total	5,939	-	-	-	-	5,939
Maturity gap	38,603	7,474	2,975	25,937	25	75,014

The Company's maturity dates financial statements as at 31 December 2014

	Within 6 months EUR'000	6-12 months EUR'000	1-2 years EUR'000	2-5 years EUR'000	No fixed term EUR'000	Total EUR'000
Financial assets						
Investment certificates of investment funds	-	-	-	-	30	30
Debt securities and other fixed income securities	8,920	3,138	24,533	18,943	-	55,534
Term deposits with credit institutions	10,136	551	67	-	-	10,754
Loan and receivables	8,851	-	-	-	-	8,851
Cash and cash equivalents	3,317	-	-	-	-	3,317
Total	31,224	3,689	24,600	18,943	30	78,486
Financial liabilities						
Creditors	3,535	-	-	-	-	3,535
Total	3,535	-	-	-	-	3,535
Maturity gap	27,689	3,689	24,600	18,943	30	74,951

Operational risks and risk management

Operational risk is the risk of losses due to weaknesses or faults in processes and systems, errors committed by employees, or external events. In order to reduce the risk, emphasis has been placed on having well-defined and clear lines of reporting and a clear division of responsibility in the organisation of the business.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(4) RISKS AND RISK MANAGEMENT (continued)

Set procedures have been established for conducting risk assessments, and the Board evaluates the annual status as part of the established internal control system. An independent Compliance function has been established to help the Company to avoid official sanctions, financial losses or a loss of reputation as a result of failure to comply with statutes, regulations and standards. The Compliance function identifies, assesses, advises on, monitors and reports on the Company's risk of failing to comply with statutes, regulations and internal guidelines. This is intended to reduce the risk of breaches of procedures and guidelines, while contributing to a good working environment. On behalf of the Board, Gjensidige's internal audit function has been assigned the role of monitoring and assessing whether the risk management and internal control system function as intended.

Management actions

The Company recognizes sufficient technical provisions in order to be able to meet all liabilities under insurance and reinsurance arrangements and ensure stable financial operation. The insurance company performs technical provision calculations separately for each insurance contract or group of contracts. The Company monitors that formation of the asset structure for the technical provision cover is based on the following rules:

- not more than 10% of technical reserves are allocated to a single real estate, land and buildings or land properties and buildings which may be treated as a single investment due to their location, and not more than 25% of technical reserves are allocated to aggregate buildings and land properties;
- not more than 5% of technical reserves are allocated to equity securities and debt securities (except mortgage bonds) issued by a single party except the Republic of Latvia, other member states or OECD debt securities issued by the state and municipality;
- not more than 10% of technical reserves are allocated to mortgage bonds issued in accordance with the Mortgage Bond Law or member state normative acts and issued by a single party, and not more than 25% of technical reserves for aggregate mortgage bonds;
- not more than 5% of technical reserves are allocated to investment certificates of a single investment fund registered in the Republic of Latvia, other member state or OECD country;
- not more than 25% of technical reserves are allocated to deposits with a single credit institution;
- not more than 10% of technical reserves are allocated to a single mortgage loan and not more than 25% of technical reserves to aggregate mortgage loans;
- insurance receivables from direct insurance operations, where the due date is in the future, may be attributed to the coverage of technical reserves in proportion to the portion of the technical provisions of net unearned premium in the technical provisions of gross unearned premium, without exceeding the amount of technical provision in net unearned premium;
- not more than 15% of technical reserves are allocated to assets in parties related to the insurer.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(5) GROSS WRITTEN PREMIUMS

	2015		2014	
	Gross EUR'000	Reinsurer's share EUR'000	Gross EUR'000	Reinsurers' share EUR'000
Motor own damage insurance (CASCO)	13,715	-	14,436	-
Motor compulsory third party liability in Latvia	6,092	(778)	5,529	(197)
Property insurance	13,228	(833)	10,652	(731)
Motor compulsory third party liability in Lithuania and Estonia	15,268	(42)	16,112	(567)
Personal accident insurance	1,472	(6)	1,318	(6)
Health insurance	9,912	-	7,985	-
Marine insurance	63	(7)	58	(6)
Cargo insurance	173	(20)	190	(14)
Marine third party liability insurance	7	(1)	8	(1)
General third party liability	3,159	(120)	3,021	(93)
Guarantee insurance	1,270	(745)	804	-
Various financial risks	41	-	13	-
Travel insurance	1,101	(6)	905	(4)
Railway insurance	23	(2)	25	(3)
	65,524	(2,560)	61,056	(1,622)

The Company makes obligatory deductions in accordance with the law "On compulsory motor third party liability" and the related Cabinet of Ministers regulations of the Republic of Latvia. Gross written premiums on motor third party liabilities insurance and gross written premiums are shown net of the obligatory deductions (Note 33) EUR 198 thousand (2014: EUR 138 thousand).

Gross written premiums by country:

	2015 EUR'000	2014 EUR'000
Latvia	29,387	26,504
Estonia	9,276	9,073
Lithuania	26,861	25,479
	65,524	61,056

Gross written premiums by currencies:

	2015 EUR'000	2014 EUR'000
EUR	65,439	35,479
LTL	-	25,479
Other	85	98
	65,524	61,056

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(6) EARNED PREMIUMS

	2015			2014		
	Gross EUR'000	Reinsurers' share EUR'000	Net amount EUR'000	Gross EUR'000	Reinsurers' share EUR'000	Net amount EUR'000
Motor own damage insurance (CASCO)	13,584	-	13,584	15,197	-	15,197
Motor compulsory third party liability in Latvia	5,686	(239)	5,447	5,941	(199)	5,742
Property insurance	11,446	(834)	10,612	10,544	(731)	9,813
Motor compulsory third party liability in Lithuania and Estonia	14,731	(581)	14,150	17,885	(567)	17,318
Health insurance	9,135	-	9,135	8,188	-	8,188
Other insurance lines	6,821	(516)	6,305	6,170	(125)	6,045
Total	61,403	(2,170)	59,233	63,925	(1,622)	62,303

(7) UNEARNED PREMIUM AND UNEXPIRED RISK TECHNICAL RESERVES

	Reinsurers'		Net EUR'000
	Gross EUR'000	share EUR'000	
Balance at 31 December 2013	28,112	-	28,112
Written premiums	61,056	(1,622)	59,434
Premiums earned	(63,925)	1,622	(62,303)
Balance at 31 December 2014	25,243	-	25,243
Written premiums	65,524	(2,560)	62,964
Premiums earned	(61,403)	2,170	(59,233)
Balance at 31 December 2015	29,364	(390)	28,974

	2015		2014	
	Gross EUR'000	Net EUR'000	Gross EUR'000	Net EUR'000
Unearned premium reserve	29,364	28,974	25,243	25,243
Total	29,364	28,974	25,243	25,243

(8) OTHER TECHNICAL INCOME, NET

	2015 EUR'000	2014 EUR'000
Income from cancellation of policies	192	12
Administration of claims of other insurance companies	66	-
Decrease in allowance for bad debts from policy holders	-	28
Other technical income	87	230
	345	270

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(9) CLAIMS PAID

	2015		2014	
	Gross EUR'000	Reinsurers' share EUR'000	Gross EUR'000	Reinsurers' share EUR'000
Motor own damage insurance (CASCO)	(10,626)	(2)	(12,359)	(2)
Motor compulsory third party liability in Latvia	(4,000)	-	(4,563)	-
Property insurance	(5,772)	-	(3,818)	-
Motor compulsory third party liability in Lithuania and Estonia	(12,385)	491	(15,748)	1,832
Personal accident insurance	(696)	-	(618)	-
Health insurance	(6,475)	-	(6,172)	-
Marine insurance	(20)	-	(931)	661
Cargo insurance	(5)	-	(62)	-
General third party liability	(386)	-	(474)	-
Guarantee insurance	(82)	1	(212)	-
Travel insurance	(261)	-	(181)	-
Financial loss insurance	-	-	-	-
	(40,708)	490	(45,138)	2,491

Gross claims paid by currencies:

	2015 EUR'000	2014 EUR'000
EUR	(39,731)	(30,717)
LTL	-	(13,240)
USD	(7)	(615)
Other	(970)	(566)
	(40,708)	(45,138)

(10) TECHNICAL RESERVES FOR OUTSTANDING CLAIMS

	Gross EUR'000	Reinsurers' share EUR'000	Net EUR'000
Balance at 31 December 2013	26,707	(4,909)	21,798
Claims incurred during the period	43,599	(848)	42,751
Gross claims	(45,138)	2,491	(42,647)
Balance at 31 December 2014	25,168	(3,266)	21,902
Claims incurred during the period	45,801	(644)	45,157
Claims paid	(40,708)	490	(40,218)
Balance at 31 December 2015	30,261	(3,420)	26,841

	2015		2014	
	Gross EUR'000	Net EUR'000	Gross EUR'000	Net EUR'000
RBNS	21,126	17,706	18,398	15,132
IBNR	9,135	9,135	6,770	6,770
Total	30,261	26,841	25,168	21,902

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(11) CLAIMS INCURRED

	2015			2014		
	Gross EUR'000	Reinsurers' share EUR'000	Net amount EUR'000	Gross EUR'000	Reinsurers' share EUR'000	Net amount EUR'000
Motor own damage insurance (CASCO)	(10,807)	(2)	(10,809)	(11,931)	1	(11,930)
Motor compulsory third party liability in Latvia	(5,683)	-	(5,683)	(4,641)	-	(4,641)
Property insurance	(6,058)	-	(6,058)	(4,087)	-	(4,087)
Motor Compulsory third party liability in Lithuania and Estonia	(14,591)	645	(13,946)	(15,001)	185	(14,816)
Health insurance	(6,472)	-	(6,472)	(6,260)	-	(6,260)
Other insurance lines	(2,190)	1	(2,189)	(1,679)	662	(1,017)
Total	(45,801)	644	(45,157)	(43,599)	848	(42,751)

(12) CLIENT ACQUISITION COSTS

	2015 EUR'000	2014 EUR'000
Commission fees paid to intermediaries	12,381	10,740
Maintenance of infrastructure	677	738
Advertisement expenses	448	243
Representative expenses	201	101
Policy printing expenses	72	68
Market research	68	-
	13,847	11,890

Client acquisition costs by line of insurance

	2015 EUR'000	2014 EUR'000
Motor own damage insurance (CASCO)	2,603	2,372
Motor third party liability compulsory insurance in Latvia	982	860
Property insurance	2,200	2,640
Motor third party liability compulsory insurance in Lithuania and Estonia	3,255	3,653
Health insurance	2,976	1,118
Other insurance lines	1,831	1,247
	13,847	11,890

(13) DEFERRED CLIENT ACQUISITION COSTS

	EUR'000
Balance at 31 December 2013	3,621
Written commissions	11,890
Amortisation of deferred acquisition costs	(12,087)
Balance at 31 December 2014	3,424
Written commissions	13,847
Amortisation of deferred acquisition costs	(12,908)
Balance at 31 December 2015	4,363

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(14) ADMINISTRATIVE EXPENSES

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Remuneration to staff	3,384	3,253
Rent and maintenance of premises	1,205	1,039
Social taxes	818	780
Professional services	557	771
Motor bureau fee LT, EE	306	491
IT expenses	1,495	375
Financial and Capital Market Commission (Note 33)	286	274
Transportation maintenance costs	133	134
Stationery and office expenses	40	92
Representation expenses	1	62
Communication expenses	125	58
Bank service fees	37	39
Other expenses	620	11
Change in provisions for unused vacations (Note 28)	10	(141)
	9,017	7,238

According to the Latvian legislation, the Company should transfer to the Financial and Capital Market Commission 0.20% of gross premium income from obligatory motor TPL and 0.236 % from other gross premium income. Transfers to the Interest protection fund should amount to 1% of insurance premiums paid by individuals on voluntary lines of insurance.

Administrative expenses by the line of insurance

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Motor own damage insurance (CASCO)	1,523	1,328
Motor compulsory third party liability in Latvia	1,290	992
Property insurance	1,952	1,377
Motor compulsory third party liability in Lithuania and Estonia	2,256	1,989
Health insurance	1,268	1,027
Other insurance lines	728	525
	9,017	7,238

(15) NET INTEREST INCOME

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
From debt securities and other fixed income securities carried at amortized cost	1,464	1,630
From deposits with credit institutions	44	100
	1,508	1,730

(16) CORPORATE INCOME TAX

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Current tax	58	238
Changes in deferred tax asset (Note 27)	(1,094)	(29)
	(1,036)	209

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(16) CORPORATE INCOME TAX (continued)

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Profit before tax	(8,482)	1,368
Theoretical tax using the 15% rate	(1,272)	205
Expenses not deductible for tax purposes	104	177
Amortization of intangible assets not deductible for tax purposes	234	6
Non-taxable income	(160)	(169)
Tax relief on donations	-	(10)
Prior year profit tax corrections	58	-
Tax expenses	(1,036)	209

(17) PROPERTY AND EQUIPMENT

	Buildings	Vehicles	Computers	Office equipment	Total
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
<u>Historical cost/revaluation</u>					
31 December 2013	341	963	599	517	2,420
Additions	-	201	513	18	732
Disposal	(275)	(204)	(7)	(102)	(588)
31 December 2014	66	960	1,105	433	2,564
Additions	-	62	421	17	500
Disposal	-	(81)	(170)	(321)	(572)
31 December 2015	66	941	1,356	129	2,492
<u>Accumulated depreciation</u>					
31 December 2013	163	892	144	435	1,634
Charge for the year	51	233	247	25	556
Depreciation on disposals	(160)	(202)	(7)	(99)	(468)
31 December 2014	54	923	384	361	1,722
Charge for the year	2	13	321	22	358
Depreciation on disposals	-	(80)	(149)	(315)	(544)
31 December 2015	56	856	556	68	1,536
Balance at 31 December 2014	12	37	721	72	842
Balance at 31 December 2015	10	85	800	61	956

All equipment items are used in operating activities.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(18) INTANGIBLE ASSETS

	Software EUR'000	Client relationship EUR'000	Goodwill EUR'000	Total EUR'000
<u>Historical cost</u>				
31 December 2013	357	929	10,905	12,191
Additions	1,052	-	-	1,052
Disposals	(65)	-	-	(65)
31 December 2014	1,344	929	10,905	13,178
Additions	1,180	-	-	1,180
Disposals	(11)	-	-	(11)
31 December 2015	2,513	929	10,905	14,347
<u>Accumulated amortization and impairment</u>				
31 December 2013	233	668	2,430	3,331
Charge for the year	66	60	-	126
Depreciation of disposed	(4)	-	-	(4)
31 December 2014	295	728	2,430	3,453
Charge for the year	50	60	-	110
Impairment of goodwill	-	-	1,500	1,500
Depreciation of disposed	(11)	-	-	(11)
31 December 2015	334	788	3,930	5,052
Balance at 31 December 2014	1,049	201	8,475	9,725
Balance at 31 December 2015	2,179	141	6,975	9,295

The value of customer relationship is estimated by means of the Net Present Value of estimated excess earnings after tax, generated over the remaining operating life. The estimation is based on a forecast from 2008 until 2018; the customer retention rate used in estimation is 69%. Useful life cycle of customer relations has been defined as 10 years based on observable market data. The value of client relationships was revalued at the end of 2010 when the actual development of the subsidiary's insurance portfolio was assessed. Based on the judgments made by the management, the client loyalty ratio was decreased to 62% and the impairment of EUR 183 thousand was recognized. The management reassessed the assumptions during 2015 and concluded these are still valid.

Goodwill was recognized as a result of the acquisition of a subsidiary in 2008, which further was reorganized as branch. At the end of each reporting year, management assesses goodwill for impairment by comparing the carrying amounts of the underlying cash generating units, including the allocated goodwill, with their recoverable amounts. Lithuanian branch is considered to be CGU (Cash generating unit).

The valuation is based on a Discounted Dividend Model. The profit after tax is assumed to be a proxy for free cash flows available for distribution to owners. However, the required solvency capital must be in place before the owners can get dividends. The remaining amount, after retaining an increase in solvency capital, is assumed to be paid out as dividends. A negative figure would mean that an equity contribution is required in order to comply with the calculated need for solvency capital.

- The discount rate, Cost of Equity, is calculated to be 11.5 % (2014: 8.4%) based on the following: $CoE = Rf + Rp \times Beta \times SCP$
- Rf: Lithuanian government bonds with the maturity approximately 10 years 1.49% (2014: Lithuanian government bonds with the maturity approximately 10 years 1.9%).
- $Rp = 6.5\%$ (2014: 6.5%).
- Beta of 1.0 assumed (2014: 1.0).
- SCP (small cap premium) = 3.5%

CoE – cost of equity

Rf – risk free rate

Rp – risk Premium

Beta – coefficient comparing risk for industry to market

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(18) INTANGIBLE ASSETS (continued)

- The NPV (Net Present Value) consists of two components
- The NPV of the dividends in the explicit period 2016E-2024E.
- The terminal value from 2025E and onwards (based on 3 % terminal growth assumption (2014: 3%)).
- Sensitivity analysis has been performed to test impact of change in major assumptions – premium growth, profitability (CR) and discount rate.

The following assumptions were used for future cash flows estimate:

- In 2015 in the Baltics the non-life insurance market experienced growth. The growth rates has been higher in Lithuania after Euro introduction from January 2015. Future growth of market is forecasted.
- The uninsured capacity of the market is significant and this will ensure significant growth in the long term. At present, the Baltic insurance market is significantly behind that of the EU and CEE by the amount of gross written premiums versus GDP and by GWP per capita.
- CGU performance will be in line with Gjensidige Baltic performance – slightly better than market in total, giving moderate increase in market share – from ca. 6.6% currently till close to 7.4% in 2024 (2014: from ca. 6.6% currently till close 7.9% in 2023). Profitability is targeted before growth.
- Claims ratio represents 65-67% (profitability prioritization) (2014: 63-65%), it is expected that in the next 5 years it will stay stable despite that competition in the market and pressure on prices will increase.
- Cost index of 2015 was around 38% (2014: ca. 29%). The increase is explained by creating technical platform and investing in staff for future profitable growth. The level is quite high compared to matured insurance markets and decrease is expected generally in the market, mainly due to:
  - The cost ratio level will reduce in the market as a result of consolidation, and companies becoming bigger both from organic and non-organic growth. Acquisition of UAB PZU Lithuania by Gjensidige group in 2015 will lead to synergies and increased efficiency in Lithuanian market.
  - Market players becoming more efficient and professional.
  - Gjensidige Baltic will continue developing efficient Pan-Baltic operation, centralizing certain functions and profiting from economies of scale and synergies with Gjensidige.
  - Reducing commissions for intermediaries which currently are at a high level in the market in general.
  - As a result, cost ratio is assumed to be 37.7 % (2014: 28.5%).
  - Return on investment is assumed conservative around 2% (2014: 2%) level over the coming years.

The values assigned to the key assumptions represent management's assessment of future trends in the industry and are based on both external sources and internal sources (historical data).

Sensitivity analysis shows that the Cost of capital assumptions and the Cost ratio assumptions are the most critical factors in determining the need for impairment of goodwill. Please see the table below for sensitivity to cost of capital and loss ratio changes.

Cost of capital

Cost ratio	9.5%	10.5%	11.5%	12.5%	13.5%
+3%	-7.7	-8.1	-8.5	-8.7	-8.9
Present assumptions	2.1	0.0	-1.5	-2.7	-3.7
-3%	11.9	8.2	5.4	3.2	1.5

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(19) INVESTMENT CERTIFICATES OF INVESTMENT FUNDS CLASSIFIED AS FAIR VALUE THROUGH PROFIT AND LOSS

	2015		2014	
	Fair value of investment EUR'000	Cost EUR'000	Fair value of investment EUR'000	Cost EUR'000
Citadele Baltic real estate fund II	25	100	30	100
	25	100	30	100

(20) DEBT SECURITIES AND OTHER FIXED INCOME SECURITIES CLASSIFIED AS FAIR VALUE THROUGH PROFIT AND LOSS

	2015		2014	
	Fair value of investment EUR'000	Cost EUR'000	Fair value of investment EUR'000	Cost EUR'000
Lithuanian government bonds	2,917	2,936	8,054	8,021
Luxembourg funds	8,572	8,700	-	-
	11,489	11,636	8,054	8,021

All securities represent level 1 fair value hierarchy instruments.

(21) DEBT SECURITIES AND OTHER FIXED INCOME SECURITIES ISSUED OR GUARANTEED BY CENTRAL BANKS OR LOCAL GOVERNMENTS CLASSIFIED AS HELD TO MATURITY

	2015		2014	
	Amortized cost EUR'000	Fair value EUR'000	Amortized cost EUR'000	Fair value EUR'000
Latvian government bonds	12,676	13,542	14,869	16,176
Lithuanian government bonds	23,346	23,549	26,843	27,469
Poland government bonds	5,642	5,507	5,768	5,609
	41,664	42,598	47,480	49,254

All securities represent level 1 fair value hierarchy instruments.

(22) TERM DEPOSITS WITH CREDIT INSTITUTIONS

Investment portfolio split by countries:	2015		2014	
	Carrying amount EUR'000	Fair value EUR'000	Carrying amount EUR'000	Fair value EUR'000
Latvia	13,708	13,708	10,754	10,754
	13,708	13,708	10,754	10,754

Gross maximum credit risk is equal to net maximum credit risk for the Company as at 31 December 2015 and amounted to EUR 13,708 thousand (2014: EUR 10,754 thousand).

Due to the low interest rate environment and significant part of term deposits with credit institutions is with term up to 6 months any fair value difference from carrying amount is considered to be immaterial. All term deposits represent level 3 fair value hierarchy instruments.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(23) POLICY HOLDERS AND INTERMEDIARIES

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Gross amount from policy holders and intermediaries	10,586	9,227
Allowance for doubtful amounts	(882)	(798)
	<u>9,704</u>	<u>8,429</u>

	Gross EUR'000
Allowance as at 31 December 2013	<u>(826)</u>
Decrease of allowance (Note 8)	28
Allowance as at 31 December 2014	<u>(798)</u>
Increase of allowance	(84)
Allowance as at 31 December 2015	<u>(882)</u>

Due to the short term nature of the receivables any fair value difference from carrying amount is considered to be immaterial.

(24) REINSURANCE RECEIVABLES

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Gross reinsurance receivables	220	240
	<u>220</u>	<u>240</u>

(25) CASH AND CASH EQUIVALENTS

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Demand deposits with credit institutions	3,403	3,317
Total cash and cash equivalents	<u>3,403</u>	<u>3,317</u>

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(26) EQUITY

Share capital

The share capital of the Company at 31 December 2015 and 2014 was EUR 31,950 thousand and comprised of 225,000 shares (fully paid).

The nominal value of one share is EUR 142.

	2015		2014	
	Amount	EUR'000	Amount	EUR'000
Ordinary shares with voting rights	225,000	31,950	225,000	31,950
	225,000	31,950	225,000	31,950

Each share carries a right to vote at shareholder's meetings, a rights to receive dividends as declared from time to time and a right to residual assets.

Company's shareholder

	2015		2014	
	Number of shares	% of share capital	Number of shares	% of share capital
Gjensidige Forsikring	225,000	100	225,000	100
	225,000	100	225,000	100

Reserve capital and other reserves

According to decisions made by the shareholder, a part of the profit has been transferred to reserve capital and other reserves. These reserves are available for shareholder and there are no restrictions on those reserves.

Distribution of retained earnings and loss of the reporting year

The Management Board and the Council have proposed to include loss of the reporting year to retained earnings.

(27) DEFERRED TAX

The Company offsets deferred tax assets and liabilities only when it is legally allowed to do so, and the deferred tax relates to the same tax administration.

	2015 EUR'000	2014 EUR'000
Deferred tax assets at the beginning of the year	343	314
Deferred tax expenses in the income statement of the reporting period (Note 16)	1,094	29
Deferred tax assets at the end of the year	1,437	343

Deferred income tax assets and liabilities are attributable to the following items:

	2015 EUR'000		2014 EUR'000	
	assets	liabilities	assets	liabilities
Temporary difference between property, plant and equipment carrying amounts for financial reporting purposes and amounts used taxation purposes		(121)	-	(40)
Effect from different provisions	468	-	383	-
Tax losses carried forward	1 090	-	-	-
Total deferred tax assets	1,437	-	343	-
Unrecognized deferred tax asset	-	-	-	-
Deferred tax assets, net	1,437	-	343	-

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(27) DEFERRED TAX (continued)

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Attributable to:		
Latvia	784	240
Lithuania	653	103
Total deferred tax at the end of the year	1,437	343

(28) PROVISIONS

	Provision for unused vacations
	EUR'000
31 December 2013	366
Provisions decreased (Note 14)	(141)
31 December 2014	225
Provisions increased (Note 14)	10
31 December 2015	235

(29) REINSURANCE LIABILITIES

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Due to reinsurer's – Gjensidige Forsikring (Note 34)	436	-
Due to other reinsurers	4	3
	440	3

Result of ceded reinsurance to the statement of comprehensive income

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Reinsurer's share in written premiums (Note 5)	(2,560)	(1,622)
Reinsurer's share in claims paid (Note 9)	490	2,491
Reinsurer's share in changes of unearned premium and unexpired risk technical reserves (Note 7)	390	-
Reinsurer's share in changes of outstanding claim technical reserves (Note 10)	154	(1,643)
Reinsurance commission income and profit share	224	(3)
Net result from ceded reinsurance	(1,302)	(777)

(30) TAXES AND SOCIAL CONTRIBUTIONS

	Balance at 31.12.2014	Calculated in 2015 (+)	Paid in 2015 (-)	Balance at 31.12.2015
	liability (+)/ overpayment (-)	EUR'000	EUR'000	liability (+)/ overpayment (-)
Tax	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Corporate income tax Latvia	(489)	391	(109)	(207)
Corporate income tax Lithuania	(15)	58	(446)	(403)
Value added tax in Latvia	18	307	(270)	55
Value added tax in Lithuania	2	67	(67)	2
Social contributions in Latvia	83	1 140	(1 136)	87
Social contributions in Estonia	25	337	(333)	29
Social contributions in Lithuania	118	1 618	(1 610)	126
Personal income tax in Latvia	62	714	(715)	61
Personal income tax in Estonia	10	165	(162)	13
Personal income tax in Lithuania	-	591	(591)	-
Real estate tax in Lithuania	1	2	(2)	1
Environmental tax Lithuania	-	1	(1)	-
	(185)	5 391	(5 442)	(236)

Including

Liabilities	319	374
Overpayment	(504)	(610)

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(31) OTHER CREDITORS

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Due to Motor Insurer's Bureau of Latvia	40	29
Due to Motor Insurer's Bureau of Lithuania	74	92
Due to Financial and Capital Market Commission	58	60
Due to personnel	46	54
Received invoices	385	185
Other liabilities	130	30
	<u>733</u>	<u>450</u>

(32) ACCRUED EXPENSES AND DEFERRED INCOME

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Accrued intermediary commission fees	701	702
Accrued amount for bonuses for employees	494	564
Reserve for judgement	126	126
Reserve for premises rent	350	-
Other	234	3
	<u>1,905</u>	<u>1,395</u>

(33) OBLIGATORY PAYMENTS

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Motor insurer's bureau of Latvia	198	138
Financial and Capital Market Commission (Note 14)	286	274
	<u>484</u>	<u>412</u>

(34) TRANSACTIONS AND BALANCES WITH RELATED PARTIES

Related parties are defined as shareholder of the Company, members of the Board and Council, their close relatives and companies in which they have a significant influence or control.

At the end of the reporting period, the Company had the following settlements with related parties:

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Gjensidige Forsikring, parent company:		
Reinsurance premiums ceded to parent company	(2,560)	(1,622)
Reinsurance claims received from parent company	426	2,479
Board members		
Insurance premium received	-	-

	2015	2014
	EUR'000	EUR'000
Gjensidige Forsikring, parent company		
Reinsurance liabilities (Note 29)	436	-

(35) NUMBER OF EMPLOYEES

	2015	2014
Staff	416	401
Agents	192	216
	<u>608</u>	<u>617</u>

	2015	2014
Head office of Gjensidige Baltic	126	116
Branches in Latvia	106	112
Branch in Estonia	44	39
Branch in Lithuania	332	350
	<u>608</u>	<u>617</u>

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(36) INFORMATION ON THE REMUNERATION TO BOARD AND MANAGEMENT

	2015 EUR'000	2014 EUR'000
Salary for Board members	-	-
Social contributions on salaries	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

In the reporting year, members of the Supervisory and Management Board have not received remuneration for their work.

In accordance with Section 28.7 of FCMC Regulation No. 61 "Disclosure regulation", AAS Gjensidige Baltic publishes information on the remuneration by groups of positions – a group comprising Board members of AAS Gjensidige Baltic and a group comprising other positions that impact the risk profile of AAS Gjensidige Baltic.

	2015			2014		
	Fixed remuneration EUR'000	Variable remuneration EUR'000	Number of employees	Fixed remuneration EUR'000	Variable remuneration EUR'000	Number of employees
AAS Gjensidige Baltic positions with significant impact on the company's risk profile	1,116	-	23	1,067	-	13
	<u>1,116</u>	<u>-</u>	<u>23</u>	<u>1,067</u>	<u>-</u>	<u>13</u>

(37) OPERATING LEASES

Leases as lessee

For the Company as a lessee, the breakdown of the future minimum lease payments by periods until the maturity of operating leases effective was as follows:

	2015 EUR'000	2014 EUR'000
Less than one year	96	518
Between one and five years	2,030	2,129
	<u>2,126</u>	<u>2,647</u>

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2015

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(38) REMAINING MATURITIES OF INSURANCE LIABILITIES

The tables below show maturity analysis of insurance liabilities based on expected net cash outflows from those insurance liabilities.

31 December 2015	Within 6 months EUR'000	6-12 months EUR'000	1-2 years EUR'000	2-5 years EUR'000	Total EUR'000
Unearned premium and unexpired risk technical reserves	21,730	7,634	-	-	29,364
Technical reserves for outstanding claims	10,894	9,986	7,565	1,816	30,261
Reinsurers' share in technical reserves	(2,086)	(1,125)	(483)	(116)	(3,810)
Due to policyholders	4,690	-	-	-	4,690
Due to intermediaries	76	-	-	-	76
Reinsurance liabilities	440	-	-	-	440
Total net cash outflows from insurance liabilities	35,744	16,495	7,082	1,700	61,021

31 December 2014	Within 6 months EUR'000	6-12 months EUR'000	1-2 years EUR'000	2-5 years EUR'000	Total EUR'000
Unearned premium and unexpired risk technical reserves	18,681	6,562	-	-	25,243
Technical reserves for outstanding claims	9,061	8,305	6,292	1,510	25,168
Reinsurers' share in technical reserves	(1,799)	(962)	(407)	(98)	(3,266)
Due to policyholders	2,981	-	-	-	2,981
Due to intermediaries	101	-	-	-	101
Reinsurance creditors	3	-	-	-	3
Total net cash outflows from insurance liabilities	29,028	13,905	5,885	1,412	50,230

(39) FINANCIAL INSTRUMENTS CARRIED AT FAIR VALUE ANALYSIS

The table below analyses financial instruments carried at fair value, by valuation method:

	Published price quotations (Level 1)
2015	
Financial assets	
Financial assets designated at fair value through profit and loss	
Investment certificates of investment funds	25
Debt securities and other fixed income securities	11,489
	11,514
2014	
Financial assets	
Financial assets designated at fair value through profit and loss	
Investment certificates of investment funds	30
Debt securities and other fixed income securities	8,054
	8,084

Included in this category are financial assets that are measured by reference to published quotes in an active market. A financial instrument is regarded as quoted in an active market if quoted prices are readily and regularly available from an exchange, dealer, broker, industry group, pricing service or regulatory agency and those prices represent actual and regularly occurring market transactions on an arm's length basis. Main asset classes included in this category are financial assets for which the fair value is obtained via pricing vendors or binding broker quotes and assets for which the fair value is determined by reference to indices.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

(39) FINANCIAL INSTRUMENTS CARRIED AT FAIR VALUE ANALYSIS (continued)

The management has assessed whether there is a difference between fair value and book value for financial assets and liabilities not measured at fair value. In general, the management has come to a conclusion that due to the short term nature of financial assets and liabilities, there is no difference between these with the exception of held to maturity assets. Please see Note 21 for held to maturity assets analysis and comparison of carrying amounts to fair value as well as fair value measurements principles and hierarchy.

(40) MOTOR COMPULSORY THIRD PARTY LIABILITY IBNR

According to the law On the Compulsory Insurance against Civil Liability in Respect of Motor Vehicles applicable in the Republic of Latvia, moral or pain and suffering damage of a road accident victim includes physical pain, mental suffering, inconveniences, mental shock, emotional depression, humiliation, impairment of reputation, diminution of possibilities to associate with others and other moral or pain and suffer claims consequences arising from personal injury of health or loss of life in a road accident. The limit laid down in Cabinet Regulation No. 331 regarding the amount of claim for personal moral damage and the procedure for calculating such claims ranges from 30 to 570 euro for moral or pain and suffering claims damage. However, the decision of the case C-277/12 at the European Court of Justice against an insurance company in Latvia has determined that the respective Cabinet regulation of Latvia is not compliant with the provisions of EU Directives. The matter is now to be addressed by the Government of the Republic of Latvia.

At the date of issue of these financial statements, no law had been passed to remedy this matter. As a result, there is still uncertainty over the respective claim limit that will be defined by the law, whether the application of the law will be prospective or retrospective, and whether the liability, if any, will pass in full to the insurers in the Latvian market. The amount of MTPL IBNR reserve for personal injury claims as at 31 December 2015 is TEUR 4,758, which is the amount subject to this uncertainty and which could therefore change if the law is to be applied retrospectively. The Management of the Company is monitoring the situation closely and will consider their position when there is clarity of the outcome.

(41) SUBSEQUENT EVENTS

No significant subsequent events have occurred in the period from the year-end to the date of these financial statements that would be not disclosed in these financial statements, but require adjustments to be made to these financial statements and disclosures added to the notes thereto.

KPMG Baltics SIA
Vešetas iela 7
Rīga, LV-1013
Latvia

Telephone +371 67038000
Telefax +371 67038002
kpmg.com/lv

Independent Auditors' Report

To the shareholder of AAS Gjensidige Baltic

Report on the Financial Statements

We have audited the accompanying financial statements of AAS Gjensidige Baltic ("the Company"), which comprise the statement of financial position as at 31 December 2015, the statements of comprehensive income, changes in equity and cash flows for the year then ended, and notes, comprising a summary of significant accounting policies and other explanatory notes, as set out on pages 8 to 58.

Management's Responsibility for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards as adopted by the European Union and for such internal controls as management determines are necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditors' Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with relevant ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether these financial statements are free of material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on our judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of these financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, we consider internal controls relevant to the Company's preparation and fair presentation of these financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal controls. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting principles used and the reasonableness of accounting estimates made by the Company management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Opinion

In our opinion, the financial statements give a true and fair view of the financial position of the Company as at 31 December 2015, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards as adopted by the European Union.

Report on Other Legal and Regulatory Requirements

In addition, our responsibility is to assess whether the accounting information included in the Management Report, as set out on pages 4 to 6, the preparation of which is the responsibility of management, is consistent with the financial statements. Our work with respect to the Management Report was limited to the aforementioned scope and did not include a review of any information other than drawn from the financial statements of the Company. In our opinion, the Management Report is consistent with the financial statements.

KPMG Baltics SIA
License No 55

Ondrej Fikrle
Partner pp KPMG Baltics SIA
Riga, Latvia
7 March 2016

Inga Lipšāne
Latvian Certified Auditor
Certificate No 112

AAS GJENSIDIGE BALTIC

Finansinės ataskaitos
už metus, pasibaigusius 2015 m. gruodžio 31 d.

TURINYS

	Puslapis
Informacija apie Bendrovę	3
STEBĖTOJŲ TARYBOS IR VALDYBOS PRANEŠIMAS	4-6
Pareiškimas apie Vadovybės atsakomybę	7
Finansinės ataskaitos:	
Bendrųjų pajamų ataskaita	8-9
Finansinės būklės ataskaita	10-11
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	12
Pinigų srautų ataskaita	13
Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	14- 58
Nepriklausomo auditoriaus išvada	59- 60

INFORMACIJA APIE BENDROVĖ

Bendrovės pavadinimas	AAS GJENSIDIGE BALTIC
Teisinis statusas	Draudimo akcinė bendrovė
Registracijos numeris ir data	50003210451 1994 m. rugpjūčio 15 d. Komerčiame registre perregistruota 2004 m. gruodžio 29 d. ir 2007 m. gruodžio 28 d.
Adresas ir kontaktai	Brīvības iela 39, Ryga, Latvija, LV – 1010 Tel. +371 6711 2222, Faks. +371 6710 6444 El. p. info@gjensidige.lv www.gjensidige.lv
Valdybos nariai ir jų pareigos	Kaare S. Østgaard, valdybos pirmininkas nuo 2015 m. vasario 5 d. Mats Gottschalk, valdybos narys nuo 2014 m. kovo 28 d. Hans Hanevold, valdybos narys nuo 2015 m. vasario 5 d. Martin Danielsen, valdybos narys nuo 2015 m. vasario 5 d. Sigurd Austin, valdybos narys nuo 2015 m. vasario 5 d. Tor-Erik Silset, valdybos narys nuo 2015 m. vasario 5 d. Kim Rud Petersen, valdybos pirmininkė iki 2015 m. vasario 4 d. Allan Kragh Thaysen, valdybos narys iki 2015 m. vasario 4 d. Thomas Berg, valdybos narys iki 2015 m. vasario 4 d. Cecilie Ditlev-Simonsen, valdybos narys iki 2015 m. vasario 4 d.
Stebėtojų tarybos nariai ir jų pareigos	Helge Leiro Baastad, stebėtojų tarybos pirmininkas Jorgen Inge Ringdal, stebėtojų tarybos narys Catharina Elisabeth Hellerud, stebėtojų tarybos narė
Ataskaitiniai metai	2015-01-01–2015-12-31
Informacija apie akcininką	„Gjensidige Forsikring ASA“ (100 proc.) Reg. Nr. 938741700 Adresas: Schweigaards gate 21 NO-0191 Oslas, Norvegija
Informacija apie filialus	„Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas Adresas: T. Ševčenkos g. 21 LT-03111 Vilnius, Lietuva „Gjensidige Baltic“ Estijos filialas Adresas: Sõpruse pst 145, 13417 Talinas, Estija
Auditoriai	„SIA KPMG Baltics“ Vesetas street 7 Ryga, Latvija, LV-1013 Licencijos Nr. 55

STEBĖTOJŲ TARYBOS IR VALDYBOS PRANEŠIMAS

2015 m. „AAS Gjensidige Baltic“ (Bendrovė) toliau stiprino savo pozicijas Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinkoje.

Bendrovės misija – saugoti klientų iš privačios ir komercinės rinkų gyvybę, sveikatą ir turtą, siūlant konkurencingus draudimo produktus. 2015 m. Bendrovė toliau dirbo produktų kūrimo, našesnių operacijų vystymo ir žalų reguliavimo srityse. Buvo pradėti keli IT investiciniai projektai, kurių metu pakeistos pasenusios operacinės sistemos ir užtikrinta atitiktis aukščiausiems saugumo standartams. Didžiausias dėmesys buvo skiriamas draudimo produktų portfelio kokybei ir pelningumui bei darbui su apibrėžta draudimo rizika. Strategine veikla siekta sustiprinti pelningo augimo Baltijos šalyse pagrindą. Bendrovė veikia pagal daugiakanalę strategiją, kad užtikrintų ekonominį efektyvumą ir klientų patenkinimą. Platinimo modeliai leidžia klientams pasirinkti bendravimo su „Gjensidige“ būdą: telefonu, internetu ar asmeniškai. Klientų pasitenkinimas yra sistemiškai vertinamas. Išorės apklausos rodo padidėjusį „Gjensidige“ klientų pasitenkinimą. Nuolatinis dėmesys klientams užtikrins paslaugų kokybę ir klientų lojalumą.

Pastaruosius metus Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinka palaipsniui auga. 2015 m. Lietuvos ne gyvybės draudimo rinka padidėjo 6,0 proc. (šaltinis: Lietuvos Respublikos centrinis bankas), Latvijos – 6,9 proc. Latvijos draudikų asociacija), Estijos – 6,7 proc. (šaltinis: Estijos statistika).

2015 m. Baltijos šalių rinkoje Bendrovės bendra pasirašytų įmokų suma sudarė 65,5 milijono eurų, palyginti su 61,1 milijonais eurų 2014 m. (bendra pasirašytų įmokų suma sumažėjo 7,2 proc.). Pelnas padidėjo dėl ataskaitiniais metais išaugusių tikslinių produktų pasirašytų įmokų sumos: draudimo nuo nelaimingų atsitikimų (11,7 proc.), kelionių draudimo (21,7 proc.), bendrosios civilinės atsakomybės draudimo (4,6 proc.) ir turto draudimo (24,2 proc.). Transporto priemonių įmokų linija – PVCAD (1 proc.), transporto priemonių draudimas (KASKO) (5 proc.), dėl nepriimtina žemo bendro kainų lygio rinkoje smuko kur kas žemiau techninio kainų lygio:

Svarbiausi pardavimo kanalai: tiesioginis pardavimas ir pardavimas per draudimo agentus ir brokerius. Pardavimas internetu tampa vis svarbesnis Baltijos šalyse. Šiuos rezultatus Bendrovė pasiekė naudodama pardavimo kanalus: tiesioginį pardavimą, internetą, agentų tinklus ir brokerius. Didžiausias dėmesys skiriamas technologijų plėtrai, paremtai platinimo kanalais, kaip antai pardavimu internetu, skambučių centrais ir naujų partnerių produktų platinimui paieška. 2014 metais 45 proc. bendros pasirašytų įmokų sumos teko Latvijai (2014 m. – 43 proc.), 41 proc. – Lietuvai (2014 m. – 42 proc.), 14 proc. – Estijai (2014 m. – 15 proc.).

2015 m. didžiausią Bendrovės draudimo portfelio dalį sudarė vairuotojo civilinės atsakomybės draudimas – 33 proc., mažesnę dalis teko transporto priemonių (KASKO) draudimui – 21 proc. Trečią pagal apimtį Bendrovės draudimo portfelio dalį sudarė turto draudimas – 20 proc.

Nuostolis ataskaitiniais metais siekė 7,45 EUR milijonų. 2015 m. iš bendrojo draudimo uždirbtos įmokos sudarė 59,2 mln. eurų, palyginti su 62,3 mln. eurų 2014 m., t. y., sumažėjo 5 proc. Bendrojo draudimo išmokos sudarė 45,2 mln. eurų, palyginti su 42,8 mln. eurų 2014 m., t. y., padidėjo 6 proc. Ataskaitiniais metais Bendrovė klientams išmokėjo 40,7 mln. eurų – 6 proc. daugiau nei praėjusiais metais (45,1 mln. eurų). Grynosios veiklos sąnaudos sudarė 21,7 mln. eurų, o tai yra 12 proc. daugiau nei 2014 m., kuomet jos sudarė 19,3 mln. eurų.

Siekdama sumažinti draudiko prisiimamą riziką, sustiprinti draudėjų interesų apsaugą ir atsižvelgdama į teisės aktų reikalavimus, Bendrovė didelį dėmesį skyrė perdraudimui ir bendrajam draudimui. 2015 m. kartu su pirmine bendrove „Gjensidige Forsikring“ Bendrovė padidino savo galimybes rizikos perdraudimo srityje, o tai pagerino jos konkurencingumą.

Sudėtinis sąnaudų rodiklis buvo 112,5 proc., palyginti 100,2 proc. 2014 m. 2015 m. didžiausią Bendrovės draudimo portfelio dalį sudarė TPVCA draudimas ir rezervo stiprinimo priemonės.

2015 metais Bendrovės grynosios pajamos iš investicijų sudarė 1,4 mln. eurų, palyginti su 1,9 mln. eurų praėjusiais metais. 2015 m. finansinio turto grąža buvo 2,1 proc. Finansinio turto grąža skaičiuojama kaip grynujų finansinių pajamų ir išlaidų dalis vidutiniame investicijų portfelyje. 2014 m. šis rodiklis siekė 2,9 proc. 2015 m. pabaigoje Bendrovės investicijų portfelio vertė buvo 66,9 mln. eurų (palyginti su 66,3 mln. eurų 2014 m.). 2015 m. Bendrovė sėkmingai tęsė investicinę veiklą kartu su „SEB Wealth Management IPAS“, kuri atsakinga už investicijų portfelio valdymą. Bendrovės suformuotą investicijų portfelį sudaro banko depozitai, įvairių šalių ir korporacijų pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai, investicinių fondų investiciniai sertifikatai.

Per ataskaitinius metus Bendrovės specialistai tęsė draudimo produktų rinkodarą atitinkamose veiklos rinkose, panaudodami reklamas žiniasklaidoje, katalogus, dalyvaudami kituose viešuose renginiuose. Bendrovės specialistai reguliariai atlikdavo Baltijos šalių draudimo rinkos analizę, padėjusią jiems sudaryti einamuosius ir strateginius planus, parengti Bendrovės plėtros strategiją ir taktiką.

Bendradarbiavimo partneriai

Bendrovės veiksmi 2015 m. padėjo pratęsti bendradarbiavimą su draudimo brokerių bendrovėmis ir komerciniais bankais, o tai savo ruožtu ženkliai pagerino bendrą Bendrovės veiklos rezultatą. Bendrovė bendradarbiavo su visomis stambiomis brokerių bendrovėmis, veikiančiomis Baltijos šalių rinkoje.

Automobilių techninio aptarnavimo ir pardavimo tinklas pažymėtinas kaip antra pagal dydį bendradarbiavimo partnerių grupė, su kuria bendradarbiaujama aptarnaujant automobilių draudimą turinčius klientus, priimant jų prašymus dėl draudimo.

2015 m. Bendrovė didžiausią dėmesį skyrė naujų partnerių paieškai įvairiose pramonės šakose (kelionių, prekybos ir pan.), taip pat siūlė draudimo produktus, skirtus konkreitiems segmentų poreikiams patenkinti.

Strategija

2015 m. spalio mėn. „Gjensidige Forsikring ASA“ įsigijo dalį PZU įmonės Lietuvoje. Įsigijimas leis „Gjensidige“ pasiekti kritinę masę ir sustiprinti poziciją Baltijos rinkose. 2015 m. buvo pradėtas trumpalaikės ir ilgalaikės restruktūrizavimo iniciatyvos. Tikslas – turėti aiškia, ilgalaikę produktų ir platinimo strategiją.

Baltijos operacijų strateginis tikslas – ilgainiui užtikrinti pelningą augimą. Ataskaitiniais metais didelė veiklos dalis pirmiausia buvo skirta draudimui, o išlaidų drausmė leido Bendrovei priartėti prie savo ambicingų finansinių tikslų, nustatytų 2018 metams.

Tikimasi, kad Bendrovė pasirašys daugiau sutarčių, o pasirašytų sutarčių įmokų suma padidės. Siekiant šio tikslo reikia lojalių ryšių su darbuotojais, klientais, partneriais ir visuomene.

Bendrovės operacijos vykdomos per Baltijos šalių organizacinę struktūrą. Bendros funkcijos buvo sukurtos Išmokų, IT, Finansų, Teisės ir Žmogiškųjų išteklių departamentuose.

Siekiant 2016 m. biudžeto tikslų, didžiausias dėmesys bus skiriamas pagrindinėms produktų linijoms, pardavimo kanalų efektyvumui, tikslinių procesų gerinimui, klientų lojalumo programų tobulinimui. Planuojama ir toliau gerinti draudimo išmokų sprendimų procesą, kad jis būtų prieinamas klientams ir skaidrus, plėsti prašymų gauti išmoką pateikimo galimybes ir didinti draudimo išmokų administravimo efektyvumą. Pagrindinis dėmesys bus skiriamas investicijoms į IT sistemas, leisiančioms išnaudoti CRM sistemos potencialą pardavimo apimtims didinimui, klientų aptarnavimo plėtrai ir vidaus procesų optimizavimui.

Bus investuojama į technologijas ir žmogiškuosius išteklius, siekiant pasirengti pelno didinimui ateinančiais metais.

Rizikos valdymas

Bendrovė didelį dėmesį skiria rizikos valdymui ir vidaus kontrolei. Tai yra neatsiejama Bendrovės sisteminių operacijų dalis. Bendrovė patvirtino rizikos valdymo ir vidaus kontrolės politiką. Pagrindinis rizikos valdymo ir vidaus kontrolės tikslas – užtikrinti tikslų pasiekimą per:

- Į tikslą orientuotas, veiksmingas ir greitas operacijas;
- Patikimas vidaus ir išorės ataskaitas;
- Įstatymų, reglamentų ir vidaus taisyklių laikymąsi.

2014 ir 2015 metais prioritetas buvo teikiamas pasiruošimui laikytis Mokumas II numatytų taisyklių. Mokumas II numato naujas taisykles, taikomas kapitalo skaičiavimo reikalavimams ir kapitalo kvalifikavimui, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės reikalavimams, taip pat reikalavimams teikti ataskaitas apie rizikos ir kapitalo situaciją. Šios taisyklės įsigalioja nuo 2016 m. sausio 1 d. Mokumas II dokumentai numato aukštesnio kapitalizacijos lygio reikalavimus negu ankstesnės kapitalo pakankamumo taisyklės.

Taikomi reikalavimai užtikrins gerą rizikos valdymą apskritai, o ataskaitų teikimas valdžios institucijoms ir rinkai galėtų teigiamai prisidėti prie Bendrovės sukuriamos vertės akcentavimo. Bendrovė aktyviai pasinaudojo teisės aktų pokyčiais, kad dar labiau sustiprintų bendrą rizikos valdymą Bendrovėje. Bendrovė yra tinkamai pasiruošusi teisės aktų pokyčiams tiek valdymo, tiek kapitalo reikalavimų prasme.

Personalas

2015 m. pabaigoje Bendrovėje dirbo 608 darbuotojų (2014 m. – 617), 232 iš jų dirba Latvijoje, 332 – Lietuvoje, 44 – Estijoje.

Atsižvelgdama į augančią draudimo rinką Bendrovė išmoko vertinti darbuotojų svarbą siekiant tikslų. Dėl to Bendrovė pradėjo tobulinti darbuotojų motyvacijos politiką, tikslingai tobulina talentingus darbuotojus, sudaro karjeros galimybes sėkmingiausiai dirbantiems darbuotojams. Bendrovė didelį dėmesį skiria darbuotojų atrankai, kad būtų pasiektas Bendrovės tikslas turėti motyvuotus, profesionalius, lojalius ir pozityviai nusiteikusius darbuotojus.

Kitas Bendrovės prioritetas – gerinti darbuotojų kompetencijas. Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė organizavo darbuotojų mokymus, padėjusius pasiekti šiame metiniame pranešime nurodytus veiklos rezultatus. Tai, kad Bendrovė vykdo veiklą visame Baltijos šalių regione, sudarė ženkliai geresnes galimybes keistis patirtimi ir tobulinti darbuotojų kompetencijas.

Stebėtojų tarybos pranešimas

Bendrovės stebėtojų taryba peržiūrėjo Valdybos ataskaitą ir svarstymui pateiktas 2015 m. finansines ataskaitas. Stebėtojų taryba taip pat įvertino Bendrovės valdybos ir stebėtojų tarybos veiklą 2015 m.

Stebėtojų taryba padarė išvadą, kad Valdyba veikė pagal Bendrovės strategiją ir Stebėtojų tarybos gaires. Valdyba reguliariai peržiūrėjo Bendrovės preliminaras ataskaitas ir pagrindinius skaičius. Stebėtojų taryba mano, kad Valdyba tiksliai įvertino Bendrovės finansinę padėtį ir rekomenduoja patvirtinti 2015 m. ataskaitą, įskaitant pasiūlymą dėl metinio pelno panaudojimo.

Stebėtojų taryba ir Valdyba atskirai ir kartu užtikrino gerą Bendrovės valdymą, rizikos valdymą, vidaus kontrolę ir strategijos įgyvendinimą.

Nebuvo jokių pobalansinių įvykių, kurie būtų reikšmingai pakeitę finansinėje atskaitomybėje atskleistą padėtį.

Bendrovės „AAS Gjensidige Baltic“ vadovybės vardu norėtume padėkoti mūsų klientams, akcininkui, partneriams ir darbuotojams už jų indėlį siekiant bendrų tikslų per ataskaitinį laikotarpį. Bendrovė ir toliau kels realius ir ambicingus tikslus, kad būtų patenkinti visų su mūsų veikla susijusių asmenų interesai.

Helge Leiro Baastad
Tarybos pirmininkas

Kaare S. Østgaard
Valdybos pirmininkas

2016 m. kovo 7 d.

PAREIŠKIMAS APIE VADOVYBĒS ATSAKOMYBĒ

2015 m. akcinė draudimo bendrovė „Gjensidige Baltic“ valdė valdyba, sudaryta iš penkių Valdybos narių. Valdyba reguliariai informavo Stebėtojų tarybą apie Bendrovės ir jos antrinės bendrovės veiklą.

Bendrovės vadovybė atsakingai pareiškia, kad Bendrovės sandoriai buvo apskaitomi pagal Latvijos teisės aktų reikalavimus ir atitinkamus apskaitos principus. Bendrovės vadovybė yra atsakinga už Bendrovės išteklių tvarkymą, sukčiavimo ir kitų neteisėtų veiksmų prevenciją.

Bendrovės vadovybė prisiima atsakomybę už Bendrovės 2015 m. finansinių ataskaitų parengimą pagal Europos Sąjungos priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, kad būtų atskleista bendrovės „AAS Gjensidige Baltic“ veikla nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d.

Bendrovės vadovybė patvirtina, kad 2015 m. Bendrovės finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal galiojančius teisės aktų ir Latvijos Finansų ir kapitalo rinkos komisijos reikalavimus ir kad jos pateikia tikrą ir teisingą Bendrovės finansinės padėties vaizdą ataskaitinių metų pabaigoje, ir parodo veiklos rezultatus ir pinigų srautus už metus, pasibaigusius 2015 m. gruodžio 31 d., pagal Europos Sąjungos priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS).

Bendrovės 2015 metų finansinės ataskaitos ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos parengtos remiantis vadovybės tinkamai apgalvotais sprendimais ir prielaidomis.

Vadovybė patvirtina, kad buvo laikytasi Latvijos teisės aktų reikalavimų ir kad finansinės ataskaitos buvo parengtos laikantis veiklos tęstinumo principo.

Helge Leiro Baastad
Tarybos pirmininkas

Kaare S. Østgaard
Valdybos pirmininkas

2016 m. kovo 7 d.

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

už metus, pasibaigusius 2015 m. gruodžio 31 d.

	Pastaba	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
Uždirbtos įmokos	6	59 233	62 303
Pasirašytų įmokų suma, neišskaičiuavus perdraudikų dalies	5	65 524	61 056
Perdraudikams tenkanti pasirašytųjų įmokų dalis	5	(2 560)	(1 622)
Perkeltų įmokų sumos pasikeitimas ir perkeltos rizikos techninio atidėjimo pasikeitimas, neišskaičiuavus perdraudikų dalies	7	(4 121)	2 869
Perkeltų įmokų sumos ir perkeltos rizikos techninio atidėjimo perdraudikų dalies pasikeitimas	7	390	-
Kitos grynosios techninės pajamos	8	345	270
Išmokos grynąja verte	11	(45 157)	(42 751)
Išmokos, išskaičiuavus perdraudikų dalį	9	(40 218)	(42 647)
Bendroji išmokų suma	9	(40 708)	(45 138)
<i>Išmokėtos išmokos</i>		(40 681)	(45 356)
<i>Žalos sureguliuavimo sąnaudos</i>		(2 776)	(2 707)
<i>Grąžintos išmokos</i>		2 749	2 925
Perdraudikams tenkanti išmokėtų išmokų dalis	9	490	2 491
Numatomų išmokų techninio atidėjimo pasikeitimas	10	(5 093)	1 539
Numatomų išmokų techninio atidėjimo perdraudikų dalies pasikeitimas	10	154	(1 643)
Grynosios veiklos sąnaudos		(21 701)	(19 328)
Klientų įgijimo išlaidos	12	(13 847)	(11 890)
Atidėtų įsigijimo sąnaudų pasikeitimas	13	939	(197)
Administracinės sąnaudos	14	(9 017)	(7 238)
Perdraudimo komisinių ir pelno dalis		224	(3)
Kitos grynosios techninės sąnaudos		(108)	(1)
Investicijų valdymo sąnaudos ir komisiniai		(55)	(64)
Grynosios palūkanų pajamos	15	1 508	1 730
Grynasis pelnas, gautas iš finansinio turto ir įsipareigojimų, išreikštas tikrąja pelno ir nuostolio verte		(94)	203
Nuostolis perkainojus pagal valiutų keitimo kursą		(81)	(47)
Nusidėvėjimas ir amortizacija		(468)	(682)
Vertės sumažėjimas	18	(1 500)	-
Kitos pajamos		36	56
Kitos sąnaudos		(440)	(321)
Pelnas prieš apmokestinimą		(8 482)	1 368
Pelno mokesčiai	16	(58)	(238)
Atidėtojo pelno mokesčio pasikeitimas	16	1 094	29
Ataskaitinių metų pelnas		(7 446)	1 159

14–58 puslapiuose pateiktos pastabos – neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2016 m. kovo 7 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės tarybos ir valdybos vardu jas pasirašė:

Kaare S. Østgaard
Valdybos pirmininkas

Marius Jundulas
Valdybos narys,
Prokūristas

Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

2016 m. kovo 7 d.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA (tęsinys)
už metus, pasibaigusius 2015 m. gruodžio 31 d.

	Pastaba	2015	2014
		tūkst. eurų	tūkst. eurų
Ataskaitinių metų pelnas (nuostolis)		(7 446)	1 159
Kitos ataskaitinių metų bendrosios pajamos		-	-
Ataskaitinių metų bendrosios pajamos iš viso		(7 446)	1 159

14–58 puslapiuose pateiktos pastabos – neatsiejama šių finansinių atskaitų dalis.

2016 m. kovo 7 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės tarybos ir valdybos vardu jas pasirašė:

Kaare S. Østgaard
Valdybos pirmininkas

Marius Jundulas
Valdybos narys,
Prokūristas

Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

2016 m. kovo 7 d.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA
 2015 m. gruodžio 31 d.

TURTAS

	Pastaba	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
Nekilnojamasis turtas ir įrengimai	17	956	842
Nematerialusis turtas	18	9 295	9 725
Nefinansinis turtas		10 251	10 567
Finansinis turtas, išreikštas tikrąja pelno ar nuostolio verte			
Investicinių fondų investiciniai sertifikatai	19	25	30
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	20	11 489	8 054
Iki išpirkimo dienos laikomos investicijos			
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	21	41 664	47 480
Terminuotiieji indėliai kredito institucijose	22	13 708	10 754
Finansinės investicijos iš viso		66 886	66 318
Iš draudėjų ir tarpininkų gautinos tiesioginės draudimo įmokos	23	9 704	8 429
Perdraudimo veiklos gautinos sumos	24	220	240
Kitos gautinos sumos		740	182
Paskolos ir gautinos sumos iš viso		10 664	8 851
Atidėtosios klientų įgijimo išlaidos	13	4 363	3 424
Kitos iš anksto apmokėtos išlaidos ir sukauptos pajamos		82	170
Sukauptos pajamos ir būsimojo laikotarpio išlaidos iš viso		4 445	3 594
Atidėtas mokesčio turtas	27	1 437	343
Pelno mokesčio turtas	30	610	504
Numatomų išmokų techninių atidėjinių perdraudiko dalis	7	390	-
Numatomų išmokų techninių atidėjinių perdraudiko dalis	10	3 420	3 266
Perdraudimo turtas iš viso		3 810	3 266
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	25	3 403	3 317
TURTAS IŠ VISO		101 506	96 760

14–58 puslapiuose pateiktos pastabos – neatsiejama šių finansinių atskaitų dalis.

2016 m. kovo 7 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės tarybos ir valdybos vardu jas pasirašė:

Kaare S. Østgaard
Valdybos pirmininkas

Marius Jundulas
Valdybos narys,
Prokūristas

Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

2016 m. kovo 7 d.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

2015 m. gruodžio 31 d.

ĮSIPAREIGOJIMAI IR NUOSAVAS KAPITALAS

	Pastaba	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
Akcininkų turtas			
Akcinis kapitalas	26	31 950	31 950
Kapitalo rezervas ir kiti rezervai		841	841
Nepaskirstytasis pelnas, perkeltas iš ankstesniųjų metų		8 084	6 925
Ataskaitinių metų pelnas		(7 446)	1 159
Akcininkų turtas iš viso		33 429	40 875
Įsipareigojimai			
Draudimo įsipareigojimai			
Perkeltų įmokų ir nepasibaigusios rizikos techniniai atidėjiniai	7	29 364	25 243
Išmokėjamų techniniai atidėjiniai	10	30 261	25 168
Draudimo įsipareigojimų iš viso		59 625	50 411
Kreditoriai			
Tiesioginio draudimo įsipareigojimai			
Draudėjai		4 690	2 981
Tarpininkai		76	101
Perdraudimo įsipareigojimai	29	440	3
Mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos	30	373	319
Kiti kreditoriai	31	733	450
Kreditoriai iš viso		6 312	3 854
Atidėjiniai	28	235	225
Sukauptos išlaidos ir ateinančio laikotarpio pajamos	32	1 905	1 395
Įsipareigojimai iš viso		68 077	55 885
ĮSIPAREIGOJIMAI IR NUOSAVAS KAPITALAS IŠ VISO		101 506	96 760

14–58 puslapiuose pateiktos pastabos – neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis

2016 m. kovo 6 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės tarybos ir valdybos vardu jas pasirašė:

Kaare S. Østgaard
Valdybos pirmininkas

Marius Jundulas
Valdybos narys,
Prokūristas

Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

2016 m. kovo 7 d.

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

už metus, pasibaigusius 2015 m. gruodžio 31 d.

	Akcinis kapitalas tūkst. eurų	Kapitalo rezervas ir kiti rezervai tūkst. eurų	Nepaskirstytasis pelnas tūkst. eurų	Ataskaitinių metų pelnas (nuostolis) tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	32 015	841	5 872	5 968	44 696
Bendrosios pajamos iš viso					
Įstatinio kapitalo sumažėjimas	(65)	-	65	-	-
Ataskaitinių metų pelnas	-	-	-	1 159	1 159
Dividendai akcijų savininkams	-	-	(4 980)	-	(4 980)
2013 m. pelno perkėlimas į nepaskirstytąjį pelną	-	-	5 968	(5 968)	-
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	31 950	841	6, 925	1 159	40 875
Bendrosios pajamos iš viso					
Ataskaitinių metų pelnas	-	-	-	(7 446)	(7 446)
2014 m. pelno perkėlimas į nepaskirstytąjį pelną	-	-	1 159	(1 159)	-
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	31 950	841	8 084	(7 446)	33 429

14–58 puslapiuose pateiktos pastabos – neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis

2016 m. kovo 7 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės tarybos ir valdybos vardu jas pasirašė:

 Kaare S. Østgaard
 Valdybos pirmininkas

 Marius Jundulas
 Valdybos narys,
 Prokūristas

 Agita Nitiša
 Vyriausioji finansininkė

2016 m. kovo 7 d.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

už metus, pasibaigusius 2015 m. gruodžio 31 d.

	Pastaba	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
<u>Pinigų srautai iš draudimo Bendrovės pagrindinės veiklos</u>			
Tiesioginio draudimo įmokos		67 354	61 158
Sumokėtos tiesioginio draudimo sumos		(43 457)	(48 064)
Sumos, gautos iš perdraudikų		490	2 491
Sumos, sumokėtos perdraudikams		(2 560)	(1 622)
Pelno mokestis	30	(555)	(140)
Sumokėtos privalomos sumos	33	(198)	(138)
Sumos, sumokėtos darbuotojams		(3 384)	(3 253)
Sumos, sumokėtos tarpininkams		(12 381)	(10 740)
Kitos sumokėtos sumos		(9 138)	(7 615)
Kitos gautos sumos		3 130	3 251
<u>Grynieji pinigų srautai iš draudimo Bendrovės pagrindinės veiklos</u>		(699)	(4 672)
<u>Pinigų srautai iš investicinės veiklos</u>			
Investicijų įsigijimas:			
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai		(10 191)	(18 692)
Terminuotieji indėliai kredito institucijose		(13 615)	(11 640)
Investicijų įsigijimas iš viso:		(23 806)	(30 332)
Investicijų perleidimas:			
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai		20 462	21 895
Terminuotieji indėliai kredito institucijose		1 550	13 371
Sumos, gautos perleidus investicijas, iš viso:		22 012	35 266
Pelnas, gautas iš investicinės veiklos:			
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai		2 632	5 199
Terminuotieji indėliai kredito institucijose		6	103
Pelnas, gautas iš investicinės veiklos, iš viso:		2 638	5 302
Investicijų valdymo sąnaudos ir komisiniai		(55)	(64)
<u>Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos</u>		789	10 172
<u>Finansinė veikla</u>			
Sumokėta dividendų		-	(4 980)
<u>Grynosios pinigų sumos, naudotos finansinėje veikloje</u>		-	(4 980)
<u>Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)</u>			
Valiutų kursų normos svyravimo poveikis pinigams ir pinigų ekvivalentams		(4)	(6)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		3 317	2 803
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	25	3 403	3 317

14–58 puslapiuose pateiktos pastabos – neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2016 m. kovo 7 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės tarybos ir valdybos vardu jas pasirašė:

Kaare S. Østgaard
Valdybos pirmininkas

Marius Jundulas
Valdybos narys,
Prokūristas

Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

2016 m. kovo 7 d.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĒS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

---

(1) BENDROJI INFORMACIJA

„AAS Gjensidige Baltic“ (Bendrovė) buvo įregistruota 1994 m. Rygoje (Latvija) kaip akcinė bendrovė. Bendrovė buvo perregistruota Įmonių registre 2004 m. gruodžio 29 d. ir 2007 m. gruodžio 28 d.

Bendrovė teikia draudimo paslaugas juridiniams ir fiziniams asmenims. Bendrovės buveinė yra adresu: Ryga, Brīvības iela 39, Latvija, o draudimo paslaugos teikiamos filialuose ir skyriuose, esančiuose Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje.

Informacija apie acininką

Pavadinimas: „Gjensidige Forsikring ASA“

Adresas: Schweigaards gate 21

NO-0191 Oslas, Norvegija

Valdomų akcijų dalis: 100 %

Galutinis kontroliuojantis subjektas: „Gjensidige Foundation“ (acnininkams priklausantis „Gjensidigestiftelsen“) valdo 62,8 proc. „Gjensidige Forsikring ASA“ akcijų.

Informacija apie filialus

Pavadinimas: „Gjensidige Baltic“ Estijos filialas

Adresas: Sõpruse pst 145, 13417 Talinas, Estija

Pavadinimas: „Gjensidige Baltic“ Lietuvos skyrius

Adresas: T. Ševčenkos g. 21 / Vytenio g. 12 LT-03111 Vilnius, Lietuva

2016 m. kovo 7 d. Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas. Finansinės ataskaitos bus pateiktos metiniam visuotiniam acnininkų susirinkimui, turinčiam teisę reikalauti pataisyti ir iš naujo parengti finansines ataskaitas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(2) SUDARYMO PAGRINDAS

Atitikties pareiškimas

Šios finansinės ataskaitos parengtos pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus – TFAS, laikantis reglamento *Dėl draudimo kompanijų, kitų, išskyrus ES, šalių draudimo kompanijų padalinių, perdraudimo kompanijų bei kitų išskyrus ES, šalių perdraudimo kompanijų padalinių metinių ataskaitų ir metinių konsoliduotųjų ataskaitų sudarymo tvarkos* ir kitų Latvijos Respublikos finansų ir kapitalo rinkos komisijos (FKRK) patvirtintų reglamentų, nustatančių draudimo kompanijų finansinių ataskaitų sudarymo tvarką.

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Finansinės ataskaitos pateiktos tūkstančiais eurų (EUR). Eurais – Bendrovės funkcinė valiuta.

Apskaitos politikos pokyčiai

Išskyrus toliau pateiktus pakeitimus, Bendrovė nuosekliai taikė 3 pastaboje nurodytą apskaitos politiką visais šiose finansinėse ataskaitose aprašytais laikotarpiais.

Bendrovė priėmė toliau nurodytus naujus standartus ir standartų pataisas, įskaitant atitinkamas kitų standartų pataisas. Jie visi taikomi nuo 2015 m. sausio 1 d.

Toliau nurodytos standartų pataisos, įsigaliojusios 2015 m. sausio 1 d., neturėjo jokio poveikio šioms finansinėms ataskaitoms:

- (i) IFRIC 21 paaiškinimas, apie įsipareigojimą sumokėti mokesčių
- (ii) Metiniai TFAS patobulinimai

Dar nepriimti nauji standartai ir aiškinimai

Keli nauji standartai, pataisos ir aiškinimai taikomi metiniams laikotarpiams po 2015 m. sausio 1 d., tačiau nebuvo taikomi rengiant šias finansines ataskaitas. Bendrovei aktualūs dokumentai išvardyti toliau. Bendrovė neketina priimti šių standartų iš anksto.

(i) *11-ojo TFAS pataisos Bendros veiklos dalies įsigijimų apskaita (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. ir vėliau.)*

Šios pataisos reikalauja, kad bendros veiklos, kuris yra verslas, dalies įsigijimams būtų taikoma verslo jungimo apskaita. Verslo jungimo apskaita taip pat taikoma bendros veiklos papildomų dalių įsigijimui, kuomet bendrą veiklą vykdomas asmuo išlaiko bendrą kontrolę. Įsigyta papildoma dalis vertinama tikrąja verte. Pirmiau turėtos bendros veiklos dalys iš naujo nevertinamos.

Bendrovė nėra jokios jungtinės veiklos šalis.

(ii) *1-asis TAS Finansinių ataskaitų pateikimas (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. ir vėliau.)*

Pataisos apima penkis siaurus standarte numatytų atskleidimo reikalavimų patobulinimus.

Bendrovė tikisi, kad šios pataisos, jas pirmą kartą pritaikius, neturės esminio poveikio Bendrovės finansinių ataskaitų pateikimui.

(iii) *16-asis TAS Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai ir 38-asis TAS Nematerialusis turtas (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. ir vėliau.)*

Pataisos vienareikšmiškai sako, kad pajamomis pagrįsti nusidėvėjimo metodai negali būti naudojami nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrengimams. Be to, pataisose pristatoma nuginčijama prezumpcija, kad pajamomis pagrįstus nusidėvėjimo metodus netinka naudoti nematerialiam turtui. Ši prezumpcija gali būti paneigta, tik kuomet nematerialaus turto pajamos ir ekonominės naudos suvartojimas „labai koreliuoja“ ar kuomet nematerialus turtas yra išreikštas kaip pajamų matas.

Tikimasi, kad šios Pataisos, jas pirmą kartą pritaikius, neturės esminio poveikio Bendrovės finansinėms ataskaitoms, kadangi Bendrovė netaiko pajamomis pagrįstų amortizacijos ir (ar) nusidėvėjimo metodų.

(iv) *16-asis TAS Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai ir 41-asis TAS Žemės ūkis (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. ir vėliau.)*

AAS GJENSIDIGE BALTIC

FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Šios pataisos perkelia derlinius augalus į 16-ojo TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“ taikymo sritį iš 41-ojo TAS „Žemės ūkis“ taikymo srities, siekiant parodyti, kad su jais susijusi veikla yra panaši į gamybinę veiklą.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(2) SUDARYMO PAGRINDAS (tęsinys)

Bendrovė nesitiki, kad šios pataisos, jas pirmą kartą pritaikius, turės esminės įtakos jos finansinėms ataskaitoms, kadangi Bendrovė neturi jokių derlinių augalų.

(v) *19-asis Apibrėžtųjų išmokų planai: darbuotojų įmokos (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d.)*

Šios pataisos aktualios tik apibrėžtiesiems išmokomų planams, apimantiems darbuotojų ar trečiųjų šalių įmokas, atitinkančias tam tikrus kriterijus. Jeigu šie kriterijai patenkinami, bendrovei leidžiama (bet neprivaloma) pripažinti sumažinant paslaugų sąnaudas tą laikotarpį, per kurį susijusios paslaugos buvo suteiktos.

Bendrovė nemano, kad ši pataisa turės poveikio konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms, nes ji neturi apibrėžtųjų išmokų planų, apimančių darbuotojų ar trečiųjų šalių įmokas.

(vi) *27-asis TAS „Atskiros finansinės ataskaitos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. ir vėliau.)*

Pakeitimai asmeniui leidžia naudoti nuosavybės metodą ir investicijas į antrines bendroves, asocijuotąsias bendroves ir bendras bendroves įtraukti į finansines ataskaitas.

Bendrovė nemano, kad pakeitimai, kuomet bus pradėti taikyti, turės didelio poveikio finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė nėra investavusi į antrines bendroves, asocijuotąsias bendroves ar bendras bendroves.

(vii) *Metiniai TFAS patobulinimai.*

Patobulinimo metu priimta dešimties standartų dešimties pataisų ir išplaukiančios kitų standartų ir aiškinimų pataisos. Dauguma šių pataisų taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d., ar 2016 m. sausio 1 d. su leidimu jas priimti anksčiau.

Tikimasi, kad nė viena šių pataisų neturės reikšmingo poveikio Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Vertinimo pagrindas

Finansinė ataskaita parengta įsigijimo savikainos pagrindu, išskyrus toliau išvardytus straipsnius, kurie apskaitomi tikrąja verte: finansiniai nuostoliai apskaitomi tikrąja verte per pelną ar nuostolius, o pastatai, kurie vertinami perkainojimo verte, kuri yra lygi tikrosios vertės jos nustatymo dieną ir vėliau sukauptos amortizacijos vertės skirtumui.

Prognozių ir vertinimų naudojimas

Rengdama ES patvirtintus IFRS reikalavimus atitinkančias finansines ataskaitas, administracija turi remtis tam tikrais vertinimais, prognozėmis ir prielaidomis, kurios turi įtakos tvarkų taikymui ir ataskaitose nurodomiems turto ir įsipareigojimų, pajamų ir išlaidų dydžiams. Prognozės bei jų pagrindu daromos prielaidos remiasi istorine patirtimi ir įvairiais kitais veiksniais, kurie, kaip manoma, yra pagrįsti esant atitinkamoms aplinkybėms, o jų rezultatai sudaro pagrindą priimti sprendimus dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, kurių aiškiai neparodo kiti šaltiniai. Faktiniai rezultatai ir šios prognozės gali skirtis. Prognozės ir jų pagrindą sudarančios prielaidos yra nuolat peržiūrimos. Apskaitos prognozių pakeitimai atsispindi ataskaitinio laikotarpio pajamų ataskaitoje.

Informacija apie reikšmingas sritis, kur administracija, taikydamą apskaitos tvarką, remiasi neužtikrintomis prognozėmis ir kritiniais vertinimais, konkrečiai aprašoma šiuose dokumentuose:

- Pastaba Nr. Draudimo įsipareigojimai (Draudimo rizikos valdymas, (iv),
- Perdraudimo dalis techniniame rezerve – Pastaba Nr. 3, Perdraudimo sutartys,
- Finansinių priemonių vertės sumažėjimas – Pastaba Nr. 3, Vertės sumažėjimas,
- Nematerialaus turto vertės sumažėjimas – Pastaba Nr. 3, Nematerialus turtas,
- Laiku neatsiskaičiusių skolininkų rezervas – Pastaba Nr. 3 Draudimo sutarčių klasifikacija (iii), pastaba Nr. 23

Ataskaitinis laikotarpis

Ataskaitinis laikotarpis apima 12 mėnesių nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS

Rengiant finansines ataskaitas buvo laikomasi šių svarbių apskaitos taisyklių. Šiose finansinėse ataskaitose atskleistiems metams buvo taikomi nuoseklūs apskaitos principai.

Užsienio valiuta

Užsienio valiutų keitimo sandoriai į valstybės, kurioje plėtojama veikla, funkcinę valiutą perskaičiuojami pagal atitinkamo sandorio sudarymo dieną tos valstybės centrinio banko nustatytą kursą. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą pagal paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną Europos centrinio banko nustatytą valiutų keitimo kursą. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta vertinami jų tikrąja verte ir perskaičiuojami pagal tikrosios vertės nustatymo dienos valiutų keitimo kursą. Nepiniginiai vienetai, kurie pagal įsigijimo savikainą ar perkainojimo vertę yra vertinami užsienio valiuta, perskaičiuojami pagal sandorio ar perkainojimo dienos valiutų keitimo kursą.

Dėl užsienio valiuta apskaityto turto ir įsipareigojimų valiutų keitimo kurso svyravimo atsiradęs pelnas ar nuostolis į bendrųjų pajamų ataskaitą įtraukiamas tuo laikotarpiu, kuomet įvyksta svyravimas. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo nustatyti šie pagrindinių valiutų keitimo kursai:

	2015-12-31	2014-12-31
PLN	4 2639	4 3103
USD	1 0887	1 2141

Draudimo sutarčių klasifikacija

(i) Draudimo sutarčių pripažinimas ir vertinimas

Draudiko pasirašyta draudimo sutartis pripažįstama draudimo sutartimi tik tuo atveju, jei jos pagrindu draudėjas perleidžia draudikui reikšmingą draudimo riziką. Visos Bendrovės draudimo sutartys priskiriamos draudimo sutarčių klasei ir jose nėra su investiciniais vienetais susijusių ar kitų investicinių elementų.

Draudimo sutarčių klasifikavimo pagrindą sudaro draudimo rizikos perleidimo esmė, pavyzdžiui:

- Asmenų draudimas nuo nelaimingų atsitikimų,
- Kelionių draudimas,
- Turto draudimas nuo sugadinimo ar vagystės,
- Transporto priemonių draudimas,
- Civilinės atsakomybės draudimas.

(ii) Draudimo įmokos ir įmokų pajamos

Pasirašytos įmokos apima draudimo įmokų sumas, kurias Bendrovė turi gauti pagal draudimo sutartis, kuomet draudimo metai prasideda ataskaitiniais metais, nepriklausomai nuo mokėjimo termino. Pasirašytos įmokos mažinamos per ataskaitinius metus anuliuotų įmokų suma.

Jei yra numatyta, kad draudimo periodu draudimo įmokos bus mokamos dalimis, pasirašytoms įmokoms priskiriamos tos įmokos, kurios tenka visiems draudimo metams. Jei draudimo sutartis sudaryta keliems draudimo metams, gautoji atitinkamų metų įmoka įtraukiama į kiekvienų metų apskaitą. Išskyrus tam tikrus atvejus, Bendrovės sudaromos sutartys yra trumpalaikės.

Gautų įmokų uždarbio dalis pripažįstama pajamomis. Įmokos uždėbamos nuo rizikos pradžios dienos per visą draudimo laikotarpį. Neuždėbtos įmokos pripažįstamos įsipareigojimų dalies techninių rezervų punkte.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

(iii) Gautinos ir mokėtinios draudimo sumos

Draudėjams, agentams ir perdraudikams mokėtinios ir iš jų gautinos sumos yra finansinės priemonės, įtraukiamos į draudimo gautinas ir mokėtinas sumas, o ne į draudimo sutarčių atidėjimus ar perdraudimo turtą.

Sumos, kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs, anuliavus polisą yra kompensuojamos pajamomis iš įmokų. Atidėjimai pripažįstami gautinoms draudimo sumoms, kurių terminas yra pasibaigęs. Atidėjimai gautinoms sumoms pripažįstami priklausomai nuo dienu, praėjusių nuo mokėjimo termino pabaigos, skaičiaus. Gautinos sumos nurodomos atskaičius atidėjimus dėl vertės sumažėjimo. Atidėjimo suma – tai bendros gautinos sumos ir išieškotinių sumų skirtumas. Atidėjimas abejotinom skoloms pripažįstamas tada, kuomet Bendrovės vadovybė mano, jog šio turto išieškojimo galimybės yra abejotinos. Gautinos sumos nurašomos tada, kai yra manoma, jog jų išieškoti neįmanoma.

Perdraudimo sutartys

Plėtodama savo veiklą, Bendrovė sudaro perdraudimo sutartis, kurių paskirtis – apriboti galimus grynuosius nuostolius diversifikuojant rizikas. Perdraudimo sutartys neatleidžia Bendrovės nuo atsakomybės draudėjams.

Perdraudimo sutartis – tai draudimo sutartis, kurios pagrindu galima draudimo nuostolių rizika perleidžiama perdraudikui. Plėtodama savo veiklą, Bendrovė sudaro perdraudimo sutartis, kurių pagrindu ji perleidžia rizikas perdraudikams ir pati prisiima kitų draudikų perleidžiamą riziką.

Perdraudimo sutartys sudaromos vienerių metų laikotarpiui. Dažniausiai naudojama perdraudimo sutarties forma – privaloma neproporcinė sutartis. Rizikos, viršijančios privalomojo perdraudimo sutartyse nustatytas ribas ar dėl savo pobūdžio nepriklausančios perdraudimo sričiai, yra perdraudžiamos fakultatyviai.

Įmokos už prisiimtus perdraudimo įsipareigojimus pripažįstamos pajamomis ir apskaitomos taip, tarsi perdraudimas būtų laikomas tiesiogine veikla, atsižvelgiant į perdraudimo veiklos produktų klasifikaciją.

Perdraudikams tenkanti pasirašytų įmokų dalis apskaičiuojama pagal galiojančias perdraudimo sutartis. Perduotos perdraudimo įmokos pripažįstamos išlaidomis pagal gautų perdraudimo paslaugų metodą, o būsimiems laikotarpiams priskirtinos perdraudimo išlaidos pripažįstamos turtu neuždirbtų įmokų rezervo perdraudimo dalyje.

Iš perdraudikų išieškotinių sumų apskaičiavimo būdas atitinka nesumokėtų sumų techninį rezervą ar pagal atitinkamą perdraustą polisą išmokėtas draudimo išmokas. Perdraudimo turtas apima faktines ar prognozuojamas sumas, kurias sutartinių perdraudimo susitarimų pagrindu galima išieškoti iš perdraudikų. Perdraudimo turtas nustatomas remiantis perdraudimo sutarčių sąlygomis ir įvertinamas tuo pačiu pagrindu, kaip ir su juo susiję perdraudimo įsipareigojimai. Jei yra sumažėjimas dėl prognozuojamo neatgautino perdraudimo turto, Bendrovė jį pripažįsta.

Perdraudimo turtui priskiriamas iš perdraudimo kompanijų atgautinos sumos už išmokėtas draudimo išmokas. Jos priskiriamos paskoloms ir gautinoms sumoms ir įtraukiamos į finansinės pozicijos ataskaitos draudimo ir kitų gautinų sumų eilutę.

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną įvertinamas pagal perdraudimo sutartis atgautinų sumų vertės sumažėjimas. Laikoma, kad tokio turto vertė sumažėjo, jei po pirminio jos pripažinimo įvykus kuriam nors įvykiui, yra objektyvių įrodymų, kad Bendrovė gali neatgauti visų gautinų sumų, o tas įvykis turi patikimai išmatuojamą įvertinamą poveikį sumoms, kurias Bendrovė gaus iš atitinkamo perdraudiko.

Perdraudimo turtas apima iš perdraudimo bendrovių gautinus likučius už perleistus draudimo įsipareigojimus.

Įmokų grąžinimai

Įmokų grąžinimai – tai įmokų dalis, kuri pagal sutartis turi būti grąžinta draudėjams tuo atveju, jei pagal atitinkamą draudimo sutartį nepateikiama jokių prašymų gauti išmoką.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Patirtos išmokos

Su draudimo veikla susijusios išmokos – tai ataskaitiniam laikotarpiui priskirtinos išmokos, kurias sudaro per finansinius metus sumokėtos išmokos, atitinkamos administravimo išlaidos (nuostolių sureguliuavimo išlaidos) ir išmokų rezervų pokyčiai. Išmokėtų išmokų suma mažinama nuostolių suma, kurią galima išieškoti įgyjant juridinės nuosavybės teises į apdraustą turtą ar perleidžiant draudėjo teises draudimo Bendrovei (subrogacija).

Perdraudimo sutarčių pagrindu atgautinos išmokų sumos apskaičiuojamos paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną. Šio turto vertė sumažėja tuo atveju, jei po pirminio pripažinimo įvykus kuriam nors įvykiui, yra objektyvių įrodymų, kad Bendrovė negalės išieškoti visų sumų, o tas įvykis turi pagrįstą įvertinamą poveikį Bendrovės iš perdraudiko gautinoms sumoms.

Techniniai rezervai

Bendrovė sudaro techninius rezervus, atspindinčius su draudimo sutartimis susijusių įsipareigojimų prognozes: neuždirbtų draudimo įmokų rezervą ir rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervą ir nesumokėtų išmokų techninį rezervą.

(i) Neuždirbtos įmokos ir rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervai

Neuždirbtos įmokos techninis rezervas (UPR) – tai pasirašytos draudimo įmokos per laikotarpį nuo ataskaitos sudarymo dienos iki draudimo liudijimo galiojimo pabaigos dienos; šis rezervas sudaromas siekiant padengti būtinas draudimo išmokas ir su galiojančiais draudimo liudijimais susijusias išlaidas. Techniniai rezervai sudaromi kiekvienam draudimo liudijimui, atsižvelgiant į jo galiojimo terminą.

Rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervas (URR) – tai atidėtoji rizika, kurios terminas nėra pasibaigęs, susijusi su bendromis draudimo sutartimis, kuomet paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną galiojančių draudimo liudijimų nepasibaigusiems laikotarpiams tenkanti išmokų ir išlaidų laukiamoji vertė yra didesnė už neuždirbtų įmokų rezervą, susijusį su šiais draudimo liudijimais, atskaičius visas atidėtas įsigijimo sąnaudas.

Kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną Bendrovė atlieka įsipareigojimų pakankamumo testą (IPT), įvertindama, ar draudimo įsipareigojimai pagal per ataskaitinius metus pripažintus draudimo liudijimus yra pakankami; pakankamumas nustatomas, atliekant suformuotų draudimo rezervų palyginimą su esamų draudimo liudijimų prognozuojamų būsimųjų pinigų srautų dabartine verte.

Jei atlikus įsipareigojimų pakankamumo testą matyti įsipareigojimų balansinės sumos trūkumas, tas trūkumas įtraukiamas į finansinių metų nuostolį suformuojant papildomą rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervą. Testas atliekamas viso draudimo portfelio pagrindu, jis taikomas bendrajai rezervų sumai, t. y. į perdraudimo efektą neatsižvelgiama.

(ii) Numatomų išmokėjimų techninis rezervas

Numatomų išmokėjimų techniniai atidėjimai metų pabaigoje parodo užregistruotų tačiau neapmokėtų išmokų (RBNS) prognozuojamą sumą ataskaitos sudarymo dieną, o statistiškai – išmokėtų, tačiau neužregistruotų išmokų (IBNR) sumą ataskaitos sudarymo dieną.

RBNS rezervas suformuojamas iki ataskaitos sudarymo dienos įvykusių ir Bendrovės užfiksuotų draudžiamųjų įvykių išmokoms padengti.

IBNR rezervas skaičiuojamas iki ataskaitinio laikotarpio paskutinės dienos išmokėtoms, tačiau neužregistruotoms išmokoms. IBNR rezervui skaičiuoti naudojamas trianguliacijos metodas.

„Chain-Ladder“ metodai buvo taikomi stambesnėms verslo dalims, pavyzdžiui, privalomajam vairuotojų civilinės atsakomybės draudimui (CPVCAD), CASCO, turto, sveikatos draudimui, draudimui nuo nelaimingų atsitikimų, bendrosios civilinės atsakomybės ir teisinių išlaidų draudimui. Dėl nedidelio draudimo reikalavimų atlyginti žalą skaičiaus kai kurių smulkių draudimo linijų (jūros, orlaivių, krovinių, geležinkelio ir kt.) atveju IBNR rezervai buvo skaičiuojami pagal paskutinių 12 mėnesių pasirašytų draudimo įmokų 5 proc. didžiausią apskaičiuotą sumą ir tikėtinus nuostolius, apskaičiuotus pagal nuostolių dalies metodą.

Numatomų išmokėjimų techninis rezervas apima tiesiogines nuostolių atlyginimo išlaidas, būtinas per ataskaitinius metus ir ankstesniais metais pateiktiems prašymams išmokėti išmoką administruoti. Numatomų išmokėjimų techninis rezervas mažinamas per ataskaitinį laikotarpį ir ankstesnius metus neapmokėtų draudimo išmokų likvidavimo pajamų prognozuojama gautina suma per būsimus ataskaitinius laikotarpius.

Perdraudikui tenkanti techninio rezervo dalis atskleidžiama finansinės būklės ataskaitos turto dalyje.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Finansinės priemonės

(i) Klasifikacija

Visos finansinės priemonės nuo pat pradžių priskiriamos kuriai nors vienai iš šių kategorijų:

Tikrąja verte pelne ar nuostoliuose apskaitomos finansinės priemonės – tai finansinis turtas ir įsipareigojimai, kuriuos Bendrovė iš pradžių buvo klasifikavusi tikrąja verte kaip turtą ir įsipareigojimus ir įtraukusi į pelną ar nuostolį, taip pat prekybai laikomos finansinės priemonės. Jos apima tikrąja verte į pelną ar nuostolius įtrauktų finansinių priemonių grupes, kurios administruojamos ir kurių rezultatai vertinami tikrosios vertės pagrindu, laikantis dokumentais įformintos Bendrovės investicijų strategijos. Prekybai laikomos finansinės priemonės – tai priemonės, kurias Bendrovė laiko vien tik siekdama uždirbti pelno iš finansinių priemonių vertės trumpalaikių svyravimų. Išvestinės priemonės taip pat priskiriamos prekybai laikomoms finansinėms priemonėms, nebent jei jos yra klasifikuojamos kaip rizikos mažinimo apskaitai skirtos apsidraudimo priemonės.

Iki išpirkimo laikomas finansinis turtas – tai neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais ar nustatomo dydžio mokesčiais ir fiksuotu laikotarpiu, kurio atžvilgiu Bendrovė turi teigiamų ketinimų ir galimybę laikyti iki išpirkimo.

Paskolos ir gautinos sumos – tai aktyvioje rinkoje nekotiruojamas neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais ar nustatomo dydžio mokesčiais, išskyrus prekybai laikomą turtą. Paskolos ir gautinos sumos apima paskolas, terminuotus indėlius bankuose ir skolininkus. Šiai kategorijai priskiriamos gautinos draudimo sumos.

Amortizuotąją savikainą apskaitomi finansiniai įsipareigojimai – tai Bendrovės finansiniai įsipareigojimai, išskyrus tikrąja verte į pelną ar nuostolį įtrauktas finansines priemones. Šiai kategorijai priskiriami kreditoriai.

(ii) Pripažinimas

Finansinės priemonės pripažįstamos Bendrovei tapus atitinkamos priemonės sutartinių teisių šalimi. Visas įprasta tvarka įsigyjamas ir parduodamas finansinis turtas finansinės būklės ataskaitoje pripažįstamas sandorio dieną, atitinkančia finansinio turto pateikimo dieną. Laikotarpio tarp sandorio ir atsiskaitymo dienų metu Bendrovė gauto ar perduoto turto tikrosios vertės pokyčius apskaito pagal tuos pačius principus, taikomus įsigyjant bet kurį kitą atitinkamos kategorijos turtą.

(iii) Vertinimas

Finansinės priemonės iš pradžių vertinamos tikrąja verte ir apima sandorio išlaidas, išskyrus tikrąja verte į pelno ir nuostolių ataskaitą įtrauktą finansinį turtą.

Atlikus pirminį matavimą, visas tikrąja verte į pelną ar nuostolius įtrauktas finansinis turtas ir įsipareigojimai yra vertinamas tikrąja verte. Dėl finansinių priemonių tikrosios vertės pokyčių atsiradęs pelnas ar nuostoliai, nurodyti tikrąja verte, pateikiami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Visas kitas finansinis turtas ir įsipareigojimai, tame skaičiuje paskolos ir gautinos sumos, iki išpirkimo laikomas turtas ir amortizuotąją savikainą apskaityti finansiniai įsipareigojimai vertinami jų amortizuotąją savikainą, taikant galiojančios palūkanų normos metodą.

Galiojanti palūkanų norma – tai norma, tiksliai diskontuojanti per visą atitinkamo finansinio turto ar įsipareigojimų laikotarpį numatomus būsimus piniginius mokesčius ir gautinas sumas. Skaičiuodama galiojančią palūkanų normą, Bendrovė atsižvelgia į atitinkamos finansinės priemonės sutarties sąlygas ir numato būsimus pinigų srautus, tačiau ne būsimus kredito nuostolius.

Tikrosios vertės nustatymo principai

Tikroji vertė – tai suma, už kurią turtą galima iškeisti, o įsipareigojimą įvykdyti, kuomet sandorį sudaro nusimanančios ir norinčios jį sudaryti nesusijusios šalys.

Kuomet finansinė priemonė turi kotiruotą rinkos kainą aktyviojoje rinkoje, jos tikroji vertė nustatoma pagal ataskaitos sudarymo dienos ar paskutinės darbo dienos pasiūlymo kainą atitinkamoje rinkoje. Kuomet finansinė priemonė nekotiruojama aktyvioje rinkoje, naudojami atitinkamoje rinkoje taikomi diskontuotų pinigų srautų modeliai, jei tik tų modelių taikymas užtikrina galimybę patikimai nustatyti tikrąją vertę.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Tikrosios vertės nustatymas

Kuomet finansine priemone prekiaujama retai, o kainos skaidrumas yra žemas, tikroji vertė yra ne tokia objektyvi, todėl būtina remtis skirtingo laipsnio vertinimais, atsižvelgiant į likvidumą, koncentraciją, rinkos veiksnių neapibrėžtumą, kainos nustatymo prielaidas ir kitas konkrečią priemonę veikiančias rizikas. Kuomet finansinė priemonė apskaitoma atlikus tikrosios vertės analizę, taikant vertės nustatymo metodą, žr. 39 pastabą.

(iv) Pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto pripažinimas nutraukiamas tuomet, kai baigiasi teisės gauti atitinkamo finansinio turto generuojamus pinigų srautus, ar kai Bendrovė perduoda iš esmės visas nuosavybės rizikas ir naudą. Finansinių įsipareigojimų pripažinimas nutraukiamas tada, kai jie padengiami, t. y. kai finansinis įsipareigojimas yra įvykdomas, atšaukiamas ar pasibaigia jo terminas.

(v) Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės laikomos siekiant valdyti riziką, jos apima visą išvestinį turtą ir įsipareigojimus, nepriskirtus prekybai laikomam turtui ir įsipareigojimams. Rizikos valdymo tikslais laikomos išvestinės priemonės finansinės būklės ataskaitoje vertinamos tikrąja verte. Ataskaitos sudarymo dieną Bendrovė neturi išvestinių priemonių (2014 m.: nėra)

Išvestinės priemonės gali būti įterptos į kitą sutartinį susitarimą („pagrindinė sutartis“). Įterptąją išvestinę priemonę Bendrovė apskaito atskirai nuo pagrindinės sutarties, kai pati pagrindinė sutartis nėra įtraukta į pelną ar nuostolį tikrąja verte, jei įterptosios išvestinės priemonės sąlygos būtų nustatytos atskiroje sutartyje, ji atitiktų išvestinės priemonės apibrėžimą, o įterptosios išvestinės priemonės ekonominės charakteristikos ir rizikos nėra glaudžiai susijusios su pagrindinės sutarties ekonominėmis charakteristikomis ir rizikomis.

2015 m. ir 2014 m. Bendrovė nenaudojo apsidraudimo apskaitos.

(vi) Užskaitos

Kuomet egzistuoja teisiškai įgyvendinama teisė užskaityti pripažintas sumas ir siekiama padengti įsiskolinimus grynuoju pagrindu, ar realizuoti turtą ir tuo pat metu įvykdyti įsipareigojimą, finansinis turtas ir įsipareigojimai užskaitomi finansinės būklės ataskaitoje užfiksuota grynąja verte.

Nekilnojamas turtas ir įrengimai

(i) Nuosavas turtas

Nekilnojamas turtas ir įrengimai apima pastatus, biuro įrangą ir transporto priemones. Nekilnojamojo turto ir įrangos vienetai apskaitomi savikaina, atskaičius sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, išskyrus pastatus, kurie yra apskaityti perkainojimo sumomis atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius žemiau nurodyta tvarka. Sąnaudoms priskiriamos tiesiogiai turto įsigijimui priskirtinos išlaidos.

Kuomet nekilnojamojo turto ir įrangos vieneta sudaro svarbūs komponentai, kurių naudojimo laikotarpiai skiriasi, jie apskaitomi kaip atskiri nekilnojamojo turto ir įrangos vienetai.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudojimo laikotarpį prailginančio kapitalinio remonto ir rekonstrukcijos išlaidos pridedamos prie atitinkamo turto vertės ir nurašomos per atitinkamo turto naudojimo laikotarpį. Įtraukiant į apskaitą sumontuotų atsarginių dalių sąnaudas, pajamų ataskaitoje nurašoma tų atsarginių dalių likutinė vertė.

Nekilnojamojo turto ir įrengimų aptarnavimo išlaidos bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstamos jas patyrus.

Visi Bendrovės pastatai priskiriami savo veikloje naudojamo (savo reikmėms naudojamo) turto kategorijai.

Disponuojant nekilnojamoju turtu, įranga ir įrengimais gautas pelnas ar nuostolis apskaičiuojamas kaip turto likutinės vertės ir pardavimo metu gautų pajamų skirtumas ir parodomas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

(ii) *Perkainojimas*

Bendrovės pastatai periodiškai perkainojami. Siekiant atspindėti rinkos padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, vertinimą atlieka išorinis nepriklausomas vertinimo specialistas, turintis atitinkamą vertinimo vietoje pripažintą profesionalo kvalifikaciją.

Tikroji vertė nustatoma remiantis stebima rinkos verte, t. y., nustatyta suma, už kurią vertės nustatymo dieną galėtų įvykti nekilnojamojo turto mainai tarp nesusijusių šalių – turta ketinančio įsigyti pirkėjo ir tą turta ketinančio parduoti pardavėjo, prieš tai atlikus tinkamą rinkodarą.

Jei paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną nustatytą veiklai (savo reikmėms) naudojamų pastatų tikroji vertė ženkliai didesnė už jų likutinę vertę, pastatai perkainojami aukštesne verte. Atlikus perkainojimą atsiradęs vertės padidėjimas pripažįstamas kaip akcininkų turto dalis kitų bendrųjų pajamų punkte „Pastatų perkainojimo rezervas“. Nutraukus turto pripažinimą, pastatų perkainojimo rezervas tiesiogiai perkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Jei pagrindinei veiklai (savoms reikmėms) naudojamų pastatų tikroji vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra mažesnė už jų likutinę vertę, jie perkainojami žemesne verte. Perkainojus žemesne verte atsiradęs vertės sumažėjimas pirmiausia naudojamas „Pastatų perkainojimo rezerve“ pripažintam to paties turto perkainojimo rezervui panaikinti, o į pelną ar nuostolį įtraukiama tik ši rezervą viršijanti perkainojimo sumažėjimo dalis.

(iii) *Nusidėvėjimas*

Nusidėvėjimo metodai, naudojimo laikotarpiai ir likutinės vertės peržiūrimos kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesioginio proporcingumo metodą, kuomet turto vertė nurašoma per jo naudojimo laikotarpį, taikant šias metines nusidėvėjimo normas:

Nuosavoms reikmėms naudojami pastatai	2 %
Kompiuteriai ir įranga	33 %
Kita biuro įranga	7–50 %
Transporto priemonės	33 %

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas apima programinę įrangą, prestižą ir verslo sujungimo metu įgytą kitą nematerialųjį turta (santykius su klientais ir programinę įrangą).

Nematerialusis turtas, išskyrus prestižą, apskaitomas savikaina, atimant sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Ankstesniais metais verslo sujungimo metu įgytas nematerialusis turtas iš pradžių pripažintas tikrąja verte. Verslo sujungimo metu įgytos programinės įrangos tikroji vertė nustatoma taikant atkuriamosios vertės metodą. Verslo sujungimo metu įgytų ryšių su klientais tikroji vertė nustatoma taikant keleto laikotarpių perteklinių pajamų skaičiavimo metodą.

Amortizacijai skaičiuoti taikomas tiesioginio proporcingumo metodas, kuomet turto vertė nurašoma per jo naudojimo laikotarpį, taikant šias metines amortizacijos normas:

Programinė įranga	20 %
Ryšiai su klientais	10 %
Kita programinė įranga	33 %

Prestižas

Prestižas atspindi įsigijimo savikainos perviršį, lyginant su Grupei tenkančios identifikuojamos grynojo turto ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų dalies įsigijimo dienos tikrąja verte, kuomet antrinė Bendrovė reorganizacijos metu prijungiama prie Bendrovės. Prestižas įtraukiamas į nematerialųjį turta.

Prestižas paskirstomas pinigais kuriantiems vienetams ir įtraukiamas į apskaitą kaip savikainos ir vertės sumažėjimo nuostolių skirtumas. Įplaukas kuriantis vienetas – mažiausia atskira turto vienetų grupė, kuri kuria įplaukas, dažniausiai nepriklausančias nuo įplaukų iš kito turto vieneto ar turto vienetų grupės.

Prestižo vertės sumažėjimo patikrinimas atliekamas kartą per metus ar dažniau, jei įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai rodo, kad vertė gali būti sumažėjusi. Subjekto žinioje esantis prieaugis ar nuostolis apima parduotam subjektui tenkančios prestižo dalies balansinę vertę.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Vertės sumažėjimas

(i) Finansinis turtas

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną Bendrovė vertina, ar egzistuoja objektyvių įrodymų, kad finansinio turto, kuris neapskaitomas tikrąja verte kaip pelnas ar nuostolis, vertė yra sumažėjusi. Manoma, kad finansinio turto vertė sumažėjusi, kuomet objektyvūs įrodymai patvirtina, kad turto vertė sumažėjo dėl įvykio po turto pirminio pripažinimo ir toks įvykis, dėl kurio atsirado nuostolis, veikia finansinio turto, kuris gali būti patikimai apskaičiuotas, būsimuosius pinigų srautus.

Bendrovė nagrinėja įrodymus apie konkretaus turto lygmens paskolų ir avansu išmokėtų sumų, taip pat iki išpirkimo laikomų investicinių vertybinių popierių vertės sumažėjimą. Vertinamas visų paskolų ir avansu išmokėtų sumų, taip pat iki išpirkimo laikomų investicinių vertybinių popierių konkretus vertės sumažėjimas

Amortizuotąją vertę apskaityto turto vertės sumažėjimo nuostoliai vertinami kaip finansinio turto balansinės vertės ir numatytų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės, diskontuotos taikant turto pirminę galiojančią palūkanų normą, skirtumas. Nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje ir parodomi rezervinėje paskolų ir avansu išmokėtų sumų sąskaitoje. Tam tikrais atvejais, sumažėjusios vertės turto palūkanos ir toliau pripažįstamos, naudojant diskonto panaikinimą. Kuomet dėl kurio nors vėlesnio įvykio vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja, vertės sumažėjimo nuostolio sumažėjimas atstatomas, pakoreguojant pajamų atskaitą.

(ii) Nefinansinis turtas

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną peržiūrima Bendrovės nefinansinio turto, išskyrus atidėtąjį mokesčių turtą, balansinė vertė, siekiant nustatyti, ar yra kurių nors vertės sumažėjimo požymių. Jei tokių požymių esama, nustatoma turto atsiperkamoji vertė. Prestižo atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną.

Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami tuo atveju, jei turto ar pajamas generuojančio jo vieneto balansinė vertė yra aukštesnė už jo atsiperkamąją vertę. Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Pajamas generuojančių vienetų vertės sumažėjimo pripažintieji nuostoliai paskirstomi pirmiausia siekiant sumažinti bet kurio tiems vienetams priskirto prestižo balansinę vertę, o tada – kito vieneto (vienetų grupės) turto balansinę vertę; paskirstymas atliekamas proporcingai.

Turto ar pajamas generuojančio vieneto atsiperkamoji vertė – tai jo naudojimo vertė ar jo tikrosios vertės ir pardavimo kainos skirtumas, žiūrint, kas daugiau. Nustatant naudojimo vertę, būsimieji pinigų srautai diskontuojami iki jų dabartinės vertės, taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią konkretaus turto pinigų vertės laike ir rizikų dabartinius rinkos įvertinimus.

Visi prestižo vertės sumažėjimo nuostoliai – nepanaikinami. Kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną atliekamas ankstesniais laikotarpiais pripažintų kito turto vertės sumažėjimo nuostolių vertinimas, siekiant nustatyti požymius, kad nuostoliai sumažėjo ar jų nebėra. Pasikeitus įvertinimams, kuriais remiantis buvo apskaičiuota atsiperkamoji vertė, vertės sumažėjimo nuostoliai panaikinami. Vertės sumažėjimo nuostoliai panaikinami tik ta apimtimi, kuria atitinkamo turto balansinė vertė neviršija balansinės vertės, kuri būtų nustatyta (atskaičius nusidėvėjimą ar amortizaciją), jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti.

Pinigai kasoje ir indėliai iki pareikalavimo kredito institucijose

Vertės sumažėjimo nuostoliai panaikinami tik ta apimtimi, kuria atitinkamo turto balansinė vertė neviršija balansinės vertės, kuri būtų nustatyta (atskaičius nusidėvėjimą ar amortizaciją), jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti. Pinigų srautų ataskaitoje pinigų srautai pateikiami naudojant tiesioginį metodą.

Pajamos iš palūkanų

Visų pajamas generuojančių priemonių generuojamos pajamos iš palūkanų į bendrųjų pajamų atskaitą įtraukiamos taikant galiojančios palūkanų normos metodą. Palūkanų pajamos apima kuponų išmokas už fiksuoto pajamingumo vertybinių popierių, palūkanas už investicijas į bankų indėlius ir paskolas, atsiskaitomosios sąskaitos likučius ir diskontų ar premijų amortizaciją ir kitus palūkanas generuojančių priemonių likutinės vertės ir jų vertės išpirkimo dieną skirtumus, apskaičiuotus taikant galiojančios palūkanų normos metodą.

Klientų įgijimo išlaidos

Klientų įgijimo išlaidos apima komisinius mokesčius tarpininkams ir kitas draudimo liudijimų įgijimo išlaidas. Klientų įgijimo išlaidos, kurių negalima priskirti konkrečiai draudimo rūšiai, paskirstomos proporcingai pagal uždirbtas įmokas. Klientų įgijimo išlaidų dalį sudarantys tarpininkų komisiniai paskirstomi kiekvienai konkrečiai draudimo rūšiai.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Atidėtosios klientų įgijimo išlaidos

Atidėtosios klientų įgijimo išlaidos parodo būsimiems ataskaitiniams laikotarpiams tenkančią tarpininkams mokėtinų komisinių dalį, kuri pripažįstama proporcingai pagal neuždirbtų įmokų techninio rezervo ir kiekvienos draudimo sutarties bendrą pasirašytųjų įmokų santykį.

Perdraudimo komisiniai

Perdraudimo komisiniai apima už perdraudimo sutartis iš perdraudikų gautus ar gautinus komisinius. Ne gyvybės perdraudimo sutarčių komisinių atidėjimo metodas turi atitikti ne gyvybės draudimo įgijimo išlaidų atidėjimų formavimo metodą.

Neuždirbti perdraudimo komisiniai

Neuždirbti perdraudimo komisiniai apima apskaičiuotus perdraudimo sutarčių pagrindu iš perdraudikų gautinus komisinius, kurie yra atidėti ir priskirti atitinkamų draudimo liudijimų draudimo laikotarpių pajamoms.

Netiesioginių pajamų ir išlaidų paskirstymas pagal draudimo rūšis

Netiesioginės pajamos ir išlaidos skirstomos pagal draudimo rūšį:

- 50 proc. administracinių išlaidų bendros sumos paskirstoma proporcingai pagal bendrą pasirašytų įmokų sumą;
- 50 proc. administracinių išlaidų bendros sumos paskirstoma proporcingai pagal pasirašytų draudimo liudijimų skaičių taikant darbo krūvio koeficientus.

Sveikatos draudimo atveju taikomas 0,5 koeficientas, nes skaičiavimas pagrįstas grupės draudimu apdraustų asmenų skaičiumi.

Pelno mokestis

Bendrovės pelno mokestį sudaro einamieji ir atidėtieji mokesčiai. Pelno mokestis pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje, išskyrus ta apimtį, kuria jis yra susijęs su punktais, pripažintais kaip kitos bendrosios pajamos ar akcininkų turtas; šiuo atveju susijusios pajamos taip pat pripažįstamos kaip kitos bendrosios pajamos ar akcininkų turtas.

Parodytos einamųjų mokesčių išlaidos apima apmokestinamojo pelno einamųjų mokesčių išlaidas. Latvijoje 15 proc. pelno mokesčio tarifas skaičiuojamas pagal Latvijos mokesčių įstatymus, skaičiavimai atliekami remiantis mokestinio laikotarpio ataskaitoje nurodytu apmokestinamuoju pelnu. Estijoje veikiančio padalinio finansinis rezultatas į Bendrovės pelno mokesčio skaičiavimus įtraukiamas pagal įmonių pelno mokestį reglamentuojančias Latvijos mokesčių taisykles. Lietuvoje veikiančio padalinio įmonių pelno mokestis skaičiuojamas atskirai pagal Lietuvos mokesčių taisykles, taikant 15 proc. mokesčio tarifą.

Lietuvoje veikiančio padalinio uždirbtas apmokestinamasis pelnas apmokestinamas Lietuvoje; Latvijoje jis neapmokestinamas.

Atidėtieji mokesčiai skaičiuojami atsižvelgiant į finansinės atskaitomybės sudarymo tikslais nustatytos turto ir įsipareigojimų balansinės vertės ir apmokestinimo tikslais naudojamų sumų laikinuosius skirtumus. Atidėtieji mokesčiai vertinami taikant mokesčių tarifus, kurie, kaip tikimasi, tiems laikiniams skirtumams išnykus bus taikomi iki ataskaitos sudarymo dienos priimtų ar iš esmės priimtų įstatymų pagrindu. Pagrindiniai laikinieji skirtumai atsiranda dėl nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų bei sukauptų sumų apskaitos ir mokestinio nusidėvėjimo skaičiavimo normų ir metodų skirtumų.

Atidėtasias mokestinis turtas pripažįstamas tik ta apimtį, kuria yra tikėtina, kad bus uždirbta būsimo apmokestinamojo pelno, padengsiančio laikinuosius skirtumus.

Nuoma

Bendrovė nuomininkės teisėmis nuomojasi patalpas. Nuomos mokesčio mokėjimai ir išankstiniai mokėjimai nuomos laikotarpio metu į bendrųjų pajamų ataskaitą įtraukiami taikant tiesioginio proporcingumo metodą.

Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami tuo atveju, kuomet dėl ankstesnio įvykio Bendrovė turi dabartinį teisinį ar konstruktyvų įsipareigojimą, kurį galima patikimai nustatyti, ir kai yra tikėtina, jog įsipareigojimui įvykdyti prireiks ekonominių išmokų.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams, tame tarpe darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos, premijos ir atostoginiai, per visą darbuotojų tarnybos laikotarpį kaupimo pagrindu įtraukiami į grynąsias veiklos išlaidas. Bendrovė per visą savo darbuotojų tarnybos laikotarpį jų vardu moka fiksuoto dydžio socialinio draudimo įmokas Valstybiniam socialinio draudimo fondui; šios įmokos mokamos pagal vietos teisinius reikalavimus; Bendrovė ir Grupė nėra įsipareigojusios mokėti su pensija susijusių papildomų įmokų už darbuotojų tarnybą.

Susijusios šalys

Susijusiosios šalys – juridiniai ir fiziniai asmenys, susiję su Bendrove pagal toliau nustatytas taisykles.

- a) Asmuo ar artimas to asmens šeimos narys susijęs su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu, jei tas asmuo:
- i) kontroliuoja ar bendrai kontroliuoja ataskaitas teikiantį ūkio subjektą;
  - ii) turi reikšmingos įtakos ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui; ar
  - iii) yra vienas iš ataskaitas teikiančio ūkio subjekto ar jį pirminės bendrovės pagrindinių vadovujančių darbuotojų.
- b) Ūkio subjektas susijęs su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu, jei taikoma bet kuri iš šių sąlygų:
- i) ūkio subjektas ir ataskaitas teikiantis ūkio subjektas priklauso tai pačiai grupei (tai reiškia, kad kiekviena pirminė bendrovė, antrinė bendrovė ir bendra antrinė bendrovė – susijusi su kitomis);
  - ii) vienas ūkio subjektas yra kito ūkio subjekto asocijuotoji bendrovė ar bendra bendrovė (ar grupės, kuriai priklauso kitas ūkio subjektas, asocijuotoji bendrovė ar bendra bendrovė);
  - iii) abu ūkio subjektai yra tos pačios trečiosios šalies bendros bendrovės;
  - iv) vienas ūkio subjektas – trečiosios šalies bendra bendrovė, o kitas ūkio subjektas – trečiosios šalies asocijuotoji bendrovė;
  - v) ūkio subjektas yra išmokų, mokamų ataskaitas teikiančio ūkio subjekto ar su juo susijusio ūkio subjekto darbuotojams, pasibaigus jų tarnybos laikui, plano vykdytojas. Jei ataskaitas teikiantis ūkio subjektas pats yra tokio plano vykdytojas, finansuojantys darbdaviai taip pat susiję su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu;
  - vi) ūkio subjektą kontroliuoja ar bendrai kontroliuoja a) punkte nurodytas asmuo;
  - vii) a) punkto i) papunktyje nurodytasis asmuo turi reikšmingos įtakos ūkio subjektui ar yra vienas iš ūkio subjekto (ar ūkio subjekto pirminės bendrovės) pagrindinių vadovujančių darbuotojų.

Susijusių šalių sandoris – išteklių, paslaugų ar įsipareigojimų perdavimas tarp ataskaitas teikiančio ūkio subjekto ir susijusios šalies, neatsižvelgiant į tai, nustatoma kokia nors kaina ar ne.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS

Bendrovė skiria didelį dėmesį rizikos valdymui ir vidaus kontrolei. Tai yra neatsiejama Bendrovės sisteminių operacijų dalis. Bendrovė patvirtino rizikos valdymo ir vidaus kontrolės politiką. Be kita ko, dokumentuose aprašomi pagrindiniai rizikos valdymo ir vidaus kontrolės principai ir atsakomybės pasidalijimas. Rizikos identifikavimas, įvertinimas, valdymas ir kontrolė bei potencialių strateginių sprendimų dėl rizikos pobūdžio poveikio analizė yra labai svarbi operacijų dalis, užtikrinanti, kad nebūtų viršytas patvirtintas rizikos mastas, ir gerinanti vertės kūrimą.

Bendras rizikos valdymas užtikrina nuoseklią rizikos vertinimą ir valdymą visoje Bendrovėje. Rizikos valdymas Bendrovėje turi du pagrindinius tikslus, t. y. nepriimti didesnės rizikos nei Bendrovė gali suvaldyti ir visapusiško rizikos valdymo pagalba kurti vertę savo klientams ir savininkams. Griežto rizikos valdymo proceso metu rizikos yra identifikuojamos, analizuojamos, vertinamos ir valdomos siekiant ne tik sumažinti neaiškumus ir išvengti didelių nuostolių, bet ir padidinti su rizika susijusią grąžą.

Pagrindinis rizikos valdymo ir vidaus kontrolės tikslas – užtikrinti tikslų pasiekimą per:

- Į tikslą orientuotas, veiksmingas ir greitas operacijas;
- Patikimas vidaus ir išorės ataskaitas;
- Įstatymų, reglamentų ir vidaus taisyklių laikymąsi.

Kiekvienais metais Valdyba peržiūri Bendrovės svarbiausias rizikos sritis ir vidaus kontrolės priemones. Valdyba taip pat gauna ketvirtines ataskaitas apie rizikos padėtį Bendrovėje. Atsakomybės pasidalijimas tarp Valdybos ir direktoriaus yra toks:

Valdybos atsakomybės:

- Valdyba užtikrina, kad Bendrovėje būtų nustatyti greiti ir veiksmingi rizikos valdymo ir vidaus kontrolės procesai, atitinkantys pripažintas sistemas;
- Valdyba užtikrina, kad tokie procesai būtų tinkamai nustatomi, įgyvendinami ir vykdomi. Be kita ko, ji svarsto už atitiktį ir rizikos valdymą atsakingų darbuotojų ataskaitas, kurias Valdybai pateikia direktorius, ir Valdybai tiesiogiai pateiktas vidaus audito ataskaitas;
- Valdyba užtikrina, kad rizikos valdymas ir vidaus kontrolė būtų integruoti į Bendrovės strategiją ir veiklos procesus.

Direktoriaus atsakomybės:

- Direktorius užtikrina, kad Bendrovės rizikos valdymas ir vidaus kontrolė būtų tinkamai įgyvendinami, dokumentuojami ir stebimi. Direktorius teikia nurodymus ir gaires, kaip vykdyti Bendrovės rizikos valdymą ir vidaus kontrolę bei kaip nustatyti greitus kontrolės procesus ir funkcijas.

Bendrovės rizikos kontrolės pareigybės nustatomos pagal trijų gynybos linijų principą. Bendrovė turi centralizuotas rizikos kontrolės pareigybės, nepriklausančias nuo veiklos operacijų, kaip antai rizikos valdymo, atitikties ir aktuarijaus. Be to, Bendrovė turi nepriklausomo vidaus auditoriaus pareigybės. Vidaus auditorius stebi rizikos valdymą ir vidaus kontrolę, kad užtikrintų jų tinkamą funkcionavimą, ir atsiskaito tiesiai Valdybai.

Kapitalo rizikos valdymas

Pagrindinė draudimo funkcija – perkelti riziką, todėl Bendrovė su ja susiduria ir draudimo, ir investavimo operacijų metu. Rizikos identifikavimas, vertinimas ir valdymas vaidina svarbų vaidmenį operacijų metu. Rizika ir kapitalas yra ir turėtų būti tarpusavyje susiję. Bet kuri draudimo bendrovė turi pritaikyti riziką prie savo kapitalo bazės. Kita vertus, mokumo kapitalas ar nuosavas kapitalas turi savo kainą. Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas – suderinti šiuos du aspektus. Bendrovės kapitalo valdymas turi užtikrinti, kad Bendrovės kapitalizavimas gali atlaikyti neigiamas pasekmes, nesukeliant jokių finansinių sunkumų, ir kad Bendrovės kapitalas yra efektyviai naudojamas.

Bendrovės mokumo atsarga (minimalus kapitalizavimas) – didesnė suma, apskaičiuota pagal pasirašytas įmokas ar išmokėtas išmokas, kuri negali būti mažesnė nei praėjusių metų pakoreguota mokumo atsarga ar Finansų ir kapitalo rinkų komisijos paskelbta garantijų fondo minimali suma. Bendrovė pasižymi labai stipriu kapitalizavimu iš visų šių trijų perspektyvų. Pagal 2015 m. gruodžio 31 d. kapitalo pakankamumo taisyklę, mokumo atsarga buvo 13 351 tūkst. eurų (2014: 12 524 tūkst. eurų), o kapitalo perteklius – 18 229 tūkst. eurų (17 467 tūkst. eurų), nuosavų lėšų 31 580 tūkst. eurų (2014: 29 991 tūkst. eurų), 237 proc. kapitalo pakankamumo rodiklis (2014: 239 proc.).

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

	2015-12-31 tūkst. eurų	2014-12-31 tūkst. eurų
Mokumo atsarga pagal išmokas	13 351	12 524
Mokumo atsarga pagal pasirašytas įmokas	11 756	11 346
Pritaikyta mokumo atsarga ankstesnio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	12 524	11 988
Minimali garantinio fondu suma (EUR)	3 700	3 700
Mokumo atsarga (didžiausia iš nurodytųjų sumų)	13 351	12 524
Akcininkų turto ir mokumo atitiktis	2015-12-31 tūkst. eurų	2014-12-31 tūkst. eurų
Draudiko apmokėtas akcinis kapitalas	31 950	31 950
Kapitalo rezervas ir kiti rezervai	841	841
Audituotas nepaskirstytasis pelnas	8 084	6 925
Nematerialusis turtas	(9 295)	(9 725)
Kapitalas iš viso kapitalo pakankamumui užtikrinti (nuosavos lėšos)	31 580	29 991
Mokumo atsarga	13 351	12 524
Kapitalo perviršis	18 229	17 467

Draudiko nuosavos lėšos taip pat tiesiogiai susijusios su draudiko galimybėmis prisiimti riziką, kurią apibūdina nuosavų lėšų ir draudiko pagrindinių normų santykis. Nuosavų lėšų ir pasirašytų įmokų bei išmokėtų išmokų santykis parodo draudiko galimybes valdyti įvairias draudimo rizikas, o jų santykis su techniniais rezervais apibūdina draudiko galimybes prisiimti nuostolius, galinčius atsirasti padarius klaidą techninių rezervų skaičiavimo metu.

	Nuosavų lėšų ir pagrindinių eilučių finansinėse ataskaitose santykis, %		Nuosavų lėšų ir pagrindinių eilučių finansinėse ataskaitose santykis, %	
	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
Nuosavos lėšos	31 580	29 991	-	-
Išmokos grynąja verte	45 157	42 751	70	70
Uždirbtos įmokos grynąja verte	59 233	62 303	53	48
Techninių rezervų iš viso grynąja verte	55 815	47 145	57	64
Investicijų iš viso	66 886	66 318	47	45

Draudimo verslui reikalingas kapitalas paskirstomas produktams, kad būtų teisingiau nustatytos kapitalo sąnaudos kainodaros ir pelningumo įvertinimo tikslu. Papildomas kapitalas, kuris turimas lyginant su griežčiausiais privalomais kapitalo reikalavimais, laikomas papildoma apsauga, juo galima finansuoti strateginius Bendrovės augimo tikslus.

Bendrovė stengiasi prisitaikyti prie būsimų Mokumas II taisyklių, pakeisiančių esamas kapitalo taisykles ir numatys reikalavimus stipriam rizikos valdymui ir atskaitomybei. Vienas iš naujųjų taisyklių elementų yra tas, kad jis leidžia naudoti standartinį Bendrovės vidaus modelį apskaičiuojant kapitalo reikalavimus pagal aiškiai apibrėžtus kriterijus.

Draudimo rizikos

Rizika pagal bet kokią draudimo sutartį yra tikimybė, kad įvyks draudžiamasis įvykis, ir netikrumą dėl gaunamų prašymų išmokėti išmokos dydžio. Dėl pačios draudimo sutarties prigimties ši rizika yra atsitiktinė ir todėl turi būti įvertinta.

Bendrovė savo veiklą vykdo Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje. Pagrindinis Bendrovės verslas yra draudimo rizikų prisiėmimas ir valdymas. Kalbant apie draudimo sutarčių portfelį, kur kainodarai ir atidėjiniams taikoma tikimybių teorija, pagrindinė Bendrovei pagal draudimo sutartis tenkanti rizika yra ta, kad faktinės išmokos gali viršyti draudimo įsipareigojimų balansinę sumą. Taip gali nutikti dėl to, kad prašymų gauti išmoką dažnumas ir (ar) dydis ir išmokos yra didesnės, nei skaičiuota. Draudžiamieji įvykiai įvyksta atsitiktine tvarka, faktinis prašymų gauti išmoką ir išmokų skaičius ir jų sumos kiekvienais metais skiriasi nuo to lygio, kuris buvo paskaičiuotas naudojant statistinius metodus.

Draudimo produkto tarifų ir kainų apskaičiavimas atspindi esamas rinkos sąlygas ir įvertina labiausiai tikėtinas prielaidas, būtinas būsimiems rezultatams koreguoti siekiant ženkliai sumažinti finansines rizikas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Patirtis rodo, kad kuo didesnis panašių draudimo sutarčių portfelis, tuo mažesnis santykinis kintamumas, lyginant su tikėtiniu rezultatu. Be to, kuo labiau diversifikuotas portfelis, tuo mažiau jį veikia pasikeitimas kurioje nors portfelio sudėtinėje dalyje. Bendrovė parengė draudimo rizikos valdymo dokumentus, kad diversifikuotų draudimo rizikų tipus ir kad kiekvienoje iš šių kategorijų būtų pasiektas pakankamai didelis prisiimtų rizikų skaičius tam, kad sumažėtų tikėtinų rezultatų kintamumas.

Bendrovė turi bendrą valdybos patvirtintą draudimo sutarčių pasirašymo politiką, taip pat smulkesnes rekomendacijas dėl draudimo sutarčių pasirašymo dėl kiekvieno iš produktų segmentų, taikomų kartu su griežtai apibrėžtomis taisyklėmis dėl įgaliojimų. Draudimo riziką didinantys veiksniai yra rizikos diversifikacijos trūkumas kalbant apie rizikos tipus ir sumas, geografinę vietą ir ūkio šaką.

Bendras draudimas

Išmokų dažnumas ir dydis

Išmokų dažnumui ir dydžiui įtakos gali turėti keletas veiksnių. Skirtingi veiksniai priklauso nuo atitinkamų produktų ar veiklos rūšių.

Išmokų dažnumo augimas gali būti dėl sezoninės įtakos ar dėl labiau ilgalaikių veiksnių. Žiemos laikotarpiu dėl sniego ir šalto oro išauga transporto priemonių draudimo išmokų skaičius. Kalbant apie turto draudimą, žiemą padaugėja išmokų dėl užšalusių vandentiekio vamzdžių ir įvykių, susijusių su tuo, kad būsto šildymui naudojama daugiau elektros ir krosnių, židinių. Pastovesni pasikeitimai išmokų dažnumo lygyje gali įvykti dėl, pavyzdžiui, pasikeitusios vartotojų elgsenos ir naujų išmokų rūšių. Išmokų dažnumo ilgalaikio pokyčio įtaka pelningumui būna žymi.

Išmokų dydžiui įtakos turi keletas veiksnių. Kai kuriose veiklos rūšyse, kuriose išmokų skaičius yra santykinai mažas, didelės pavienių išmokų sumos gali daryti didelę įtaką bendram išmokų dydžiui. Per metus gautų didelių išmokų skaičius kiekvienais metais būna labai skirtingas. Tai tipinis komercinės rinkos bruožas. Daugelyje veiklos rūšių išmokų dydžių kitimui įtaką daro infliacija.

Išmokų dydžio augimas gali priklausyti nuo vartotojų kainų indekso (VKI) pasikeitimų, atlyginimų augimo, socialinės infliacijos ir medžiagų ir paslaugų, perkamų žalių reguliavimui, kainos. Turto draudime infliaciją sudaro VKI ir statybos sąnaudų augimas, praeityje šiek tiek viršijęs VKI. Kalbant apie nelaimingų atsitikimų ir sveikatos draudimą, draudimo sutartys dalinamos į dvi pagrindines grupes: vienoje grupėje būna fiksuota draudimo suma, o kitoje išmokama draudimo išmoka koreguojama pagal VKI sveikatos priežiūros paslaugų sektoriuje.

Bendrovė valdo šias rizikas daugiausiai atidžiai stebėdama pokyčius kiekvienoje veiklos rūšyje, per rekomendacijas dėl draudimo sutarčių sudarymo ir aktyviai reguliuodama žalias. Mėnesinėje kiekvienos veiklos rūšies rezultatų stebėjimo ataskaitoje pateikiama tiek įmokų, tiek patirtų žalių pokyčių apžvalga. Jei pelningumas mažėja, imamasi reikiamų priemonių. Tarp tokių priemonių yra reikiamas draudimo įmokų padidinimas, siekiant užtikrinti, kad pelningumas būtų priimtino lygio. Pelningumo analizė taip pat gali būti vykdoma pagal skirtingas klientų ir portfelių grupes. Rekomendacijomis dėl draudimo sutarčių pasirašymo siekiama užtikrinti, kad prisiimta draudimo rizika būtų tinkamai diversifikuota pagal rizikos rūšis ir sumas, ūkio šakas ir rizikos vietą. Yra numatyti tam tikri apribojimai draudimo sutarčių pasirašymui, kad būtų taikomi tinkami rizikos pasirinkimo kriterijai ir kad prisiimtos rizikos neperžengtų perdraudimo sutarčių ribų.

Kiekvienais metais atnaujinant polisus gali būti keičiamos draudimo įmokos, frančizė ir sąlygos. Draudimo bendrovės turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką esant apgaulingai išmokai. Bendrovė turi teisę neatnaujinti tam tikrų polisų, jei nustato draudimo sukčiavimo atvejus, o kai kuriais atvejais teisės aktai ar polisų sąlygos suteikia Bendrovei teisę nutraukti tam tikrus polisus ar jų neatnaujinti, kai tam tikros specialios priežastys rodo, kad toks nutraukimas yra pagrįstas. Tais atvejais, kai prašymas gauti išmoką yra patenkintas, Bendrovė turi teisę reikalauti, kad už žalą atsakingos trečiosios šalys padengtų kai kurias ar visas išlaidas (regreso teisė). Sutarčių pasirašymo politika ir rekomendacijos atitinka patvirtintą Bendrovės rizikos toleranciją.

Žalių reguliavimo procedūrose taip pat yra aiški strategija ir tvarka, kaip optimaliai pirkti medžiagas ir paslaugas. Pagal numatytąją tvarką naudojamos pirkimo sutartys siekiant užtikrinti, kad mūsų klientai už draudimo išmokas gautų kokybiškas paslaugas ir kad būtų sumažinti infliacijos rizika.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

(i) Pagrindinės produktų ypatybės

Toliau pateiktos draudimo sutarčių sąlygos, turinčios esminės įtakos iš draudimo sutarčių kylančių būsimų pinigų srautų apimčiai, terminams ir netikrumui. Be to, toliau pateikta informacija pateikia Bendrovės pagrindinių produktų ir būdų, kaip ji valdo susijusias rizikas, įvertinimą.

Turto draudimas

Šis draudimas apima nuostolius, patirtus dėl apdraustam turtui padarytos žalos, jei jos priežastis yra viena iš šių draudimo rizikų:

- Gaisras,
- Stichinė nelaimė (audra, potvynis),
- Skysčio nutekėjimas ar garo išsiveržimas,
- Trečiųjų šalių neteisėta veikla.

Su nekilnojamojo turto draudimu susijusi rizika apima spartų statybos ir remonto kainų augimą, dėl kurio draudėjui gali nepavykti draudimo išmokos lėšomis visiškai atstatyti turto. Tai turi netiesioginės įtakos Bendrovės ir draudėjų santykiams.

Rizika valdoma tiksliai įvertinant apdraustąjį turtą siekiant nustatyti, kuris turtas turėtų būti draudžiamas, kuris turėtų būti draudžiamas nustatant ypatingų sąlygų, o kuris apskritai neturėtų būti draudžiamas pagal atitinkamos draudimo rūšies draudiko įgaliojimus.

Kalbant apie nuostolių koregavimą, Bendrovė patiria draudikų nesąžiningų veiksmų riziką. Siekdama sumažinti šią riziką, Bendrovė yra nustačiusi išmokos administravimo ribas atskiriems vienetams ir patvirtinusi griežtus pagrindžiančių dokumentų patikros reikalavimus.

Prašymai gauti išmoką dažniausiai pateikiami operatyviai ir patenkinami per trumpą laikotarpį. Dėl to nekilnojamojo turto draudimas vadinamas greitai sutvarkomu, šiuo aspektu jis skiriasi nuo ilgai tvarkomo draudimo rūšių, kuomet galutinės išmokos sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Su šiuo produktu siejamos pagrindinės rizikos – tai draudiko rizika ir išmokų patirties rizika.

Draudiko rizika – tokia rizika, kuomet Bendrovės skaičiuojamos draudimo įmokos neatitiks draudimo sutarčių. Nustatant kainas skirtingiems draudimo produktams vertinamas būsimas išmokų dažnumas ir dydis, remiantis iš vidinių ir išorinių šaltinių gauta statistika. Net jei draudimo sutarčių pasirašymo kriterijai yra adekvatūs ir įmokos skaičiuojamos remiantis tinkamais statistiniais duomenimis, išmokų sąnaudos gali skirtis nuo numatyto lygio dėl didelių išmokų sumų, gamtinių katastrofų ir kt. Priimta manyti, kad draudžiant nuosavą nekilnojamąjį turtą būna didelis skaičius turto vienetų, kuriems būdinga panaši rizika. Visgi draudžiant įmonių turtą galimi kiti variantai. Daugumą komercinio turto pasiūlymų sudaro unikalūs vietos, veiklos rūšies ir taikomų saugos priemonių derinys. Šią riziką atitinkančios atitinkamų draudimo sutarčių įmokos skaičiavimai yra subjektyvūs, taigi – rizikingi.

Nekilnojamojo turto draudimas susijęs su rizika, kad apdraustasis gali pateikti melagingų ar negaliojančių prašymų gauti išmoką ar patyręs žalą iškraipyti išmokos sumą. Draudimo rizikai valdyti pirmiausia pasitelkiama kainodara, tarptautiniais standartais pagrįstas nepriklausomas turto vertinimas, produkto modelis, rizikos pasirinkimas ir perdraudimas. Dėl to Bendrovė stebi bendros savo ekonominės ir komercinės aplinkos pokyčius ir į juos reaguoja.

Transporto priemonių (KASKO) draudimas

Šis draudimas apima nuostolius, patirtus dėl transporto priemonei padarytos žalos, jei jos priežastis yra viena iš šių draudimo rizikų:

- Nelaimingas atsitikimas,
- Gamtos reiškiniai,
- Gaisras,
- Įvairūs krintantys objektai,
- Trečiųjų šalių neteisėta veikla,
- Vagystė ir (ar) plėšimas,
- Stiklo draudimas.

Galimi įvairūs papildomos draudimo apsaugos variantai.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Draudimo įmokos nustatomos pagal galiojančią draudimo metodiką. Motorinės transporto priemonės yra suskirstytos į keturias rizikos grupes, kurioms nustatytos skirtingos draudimo įmokos. Transporto priemonių draudimas dažniausiai turi savaiminės rizikos komponentą.

Didžiausi nuostoliai patiriami visiško transporto priemonės sunaikinimo ar vagystės atveju, tačiau šie atvejai nėra dažni.

Siekdama išvengti klientų pateikiamos klaidingos informacijos rizikos Bendrovė atlieka išsamią prašymo gauti išmoką pagrindžiančios dokumentacijos patikrą, o prareikęs kreipiasi į kompetentingas institucijas prašydamą atlikti papildomą tyrimą.

Prašymai gauti išmoką dažniausiai pateikiami operatyviai ir patenkinami per trumpą laikotarpį. Dėl to KASKO draudimas vadinamas „greitai sutvarkomu“, šiuo aspektu jis skiriasi nuo „ilgai tvarkomo“ draudimo rūšių, kuomet galutinės išmokos sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Privalomasis transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas (PTPVCAD)

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu apdraudžiama transporto priemonės savininko ar įgalioto naudotojo atsakomybė už žalą trečiosioms šalims auto įvykio metu. Šios draudimo rūšies paskirtis – teikti apsaugą auto įvykio metu nukentėjusioms trečiosioms šalims; šią draudimo rūšį reglamentuoja privalomojo vairuotojų civilinės atsakomybės draudimo įstatymai reguliuojantys transporto priemonių savininkų įgaliotų naudotojų ir draudikų teisinius santykius privalomai draudžiant transporto priemonių savininkų ir įgaliotų naudotojų civilinę atsakomybę.

Turėdama omenyje infliacijos riziką, turinčią įtakos išmokų dydžiui, Bendrovė nuolat atlieka šios draudimo rūšies tarifų analizę ir vertina šios įtakos poveikį finansinėms normoms.

Nepaisant to, kad statistika rodo, jog anksčiau prašymai gauti išmoką buvo pateikiami operatyviai ir gali būti patenkinami be reikalo neatidėliojant, transporto priemonių draudimas priskiriamas „ilgai tvarkomo“ draudimo klasei, kuomet galutinės išmokos sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Sveikatos draudimas

Sveikatos draudimas vystosi į stabilią veiklos rūšį. Nustatyta, kad šios veiklos rūšies rizika Bendrovei yra silpna sveikatos priežiūros sistema ir neaiški vyriausybės politika šioje srityje, taip pat ekonominės aplinkos pokyčiai.

Bendrovė stebi medicinos paslaugų kainų pokyčius ir į juos reaguoja, stebi išmokų normas pagal darbdavius, o pratęsdama sutartį kasmet koreguoja kainas.

Sveikatos draudimas laikomas „greitai sutvarkomo“ draudimo veikla, kuriai būdingas nuolatinis trumpalaikis vėlavimas pateikti pranešimą.

(ii) Draudimo rizikų koncentracija

Draudimo rizikų koncentracija – vienas pagrindinių draudimo rizikos veiksnių, galintis neigiamai paveikti Bendrovės įsipareigojimus pagal draudimo sutartis. Draudimo rizikų koncentraciją gali sukelti vienas draudžiamasis įvykis, susijęs su didelės apimties įsipareigojimais, ar keletas atskirų draudžiamųjų įvykių, dėl kurių atsiranda didelės apimties Bendrovės įpareigojimai draudėjams.

Draudimo rizikos nebūna tarpusavyje visiškai nesusijusios, todėl nepriklausomai, nuo portfelio dydžio, visada egzistuoja vadinamoji nediversifikuotoji rizika, kuomet draudikas bendrai išmoka daugiau išmokų nei buvo planavęs. Nediversifikuotoji rizika susijusi su išorinės aplinkos veiksnių (pavyzdžiui, šalies ūkio raidos etapų) pokyčiais, turinčiais sisteminės įtakos išmokų dažnumui ir apimčiai tam tikrose veiklos srityse. Pavyzdžiui, padidėjus infliacijos normai, išauga daugumos portfelio išmokų sumos, o vyriausybės priimti kurių nors privalomojo draudimo rūšių reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai gali staiga padidinti draudiko įsipareigojimus.

Šioms rizikoms valdyti Bendrovė turi dvejopą metodą.

Pirmiausia, riziką siekiama valdyti tinkamai draudžiant. Draudikams neleidžiama drausti rizikų, jei laukiamas pelnas neatitinka prisiimamos rizikos (žr. Draudimo rizikos valdymas).

Antra, likutinei rizikai valdyti naudojamas perdraudimo mechanizmas. Bendrovė įsigyja įvairių savo įsipareigojimų ir turto draudimo klasių perdraudimo apsaugą. Administracija perdraudimo programą peržiūri bent vieną kartą per metus ir atlieka reikalingus pakeitimus. Bendrovė nuolat vertina perdraudimo programos sąnaudas ir jos teikiamą naudą.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Bendrovės rezultatai pagal įvairias draudimo rūšis 2015 m. gruodžio 31 d.	Bendra draudimo suma tūkst. eurų	Perdraudimo suma tūkst. eurų	Grynasis skirtumas (po perdraudimo) tūkst. eurų
PVCAD*)	-	-	-
Turto draudimas	16 469 240	(7 997 380)	8 471 860
KASKO	505 184	-	505 184
Sveikatos draudimas	109 531	-	109 531
Kitos draudimo rūšys	2 521 372	(987 657)	1 533 715
Iš viso	19 605 327	(8 985 037)	10 620 290

*) bendra draudimo rizika neribota. 400 000 eurų viršijančią žalą padengia perdraudimas.

Bendrovės rezultatai pagal įvairias draudimo rūšis 2014 m. gruodžio 31 d.	Bendra draudimo suma tūkst. eurų	Perdraudimo suma tūkst. eurų	Grynasis skirtumas (po perdraudimo) tūkst. eurų
PVCAD*)	-	-	-
Turto draudimas	13 954 700	(6 535 635)	7 419 065
KASKO	518 336	-	518 336
Sveikatos draudimas	81 280	-	81 280
Kitos draudimo rūšys	2 136 918	(935 873)	1 201 045
Iš viso	16 691 234	(7 471 508)	9 219 726

*) bendra draudimo rizika neribota. 400 000 eurų viršijančią žalą padengia perdraudimas.

Geografinė koncentracija ir kiti koncentracijos tipai

Bendrovės draudimo rizikos daugiausiai yra Latvijoje Lietuvoje ir Estijoje, išskyrus kelionių draudimo liudijimus, galiojančius tik už apdraustojo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės ribų, taip pat asmens draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, KASKO ir transporto priemonių draudimo liudijimus, teikiančius apsaugą nuo draudžiamųjų įvykių Baltijos šalyse ir užsienyje. Didžiausia automobilių ir nekilnojamojo turto draudimo koncentracija yra didžiausiuose Latvijos, Lietuvos ir Estijos miestuose. Automobilių draudimo rizikos koncentracija auga dėl didėjančio transporto priemonių skaičiaus ir eismo intensyvumo, šie veiksniai netiesiogiai lemia šios draudimo rūšies išmokų sumų didėjimą. Draudimo taisyklės ir metodika reglamentuoja būtinajį turto rizikingumo vertinimą, išmokų sumų ribas ir nustato perdraudimo taisykles, užtikrinančias atitinkamą draudimo rūšių rizikos valdymą. Bendrovės nuomone, jai nekyla su draudėjų socialine ir profesine padėtimi, amžiumi ar panašiais dalykais siejama rizika.

(iii) Katastrofinių įvykių galimas poveikis

Bendrovės nuomone, viena iš rizikų, būtinų jai įvertinti ir įtraukti į draudimo metodiką, yra gamtinių ir žmogaus sukeltų katastrofų rizika, dėl kurios atsiranda didelės apimties įsipareigojimų rizikos tikimybė. Baltijos šalių rinkai būdinga maža katastrofų rizika. Dažniausiai pasitaikančios gamtinės katastrofos yra audros ir audrų padaryti nuostoliai – potvyniai ir pavasariniai užtvindymai. Audrų ir potvynių grėsme kyla miško teritorijoms, jūros pakrantėms ir šalia upių esančioms teritorijoms.

(iv) Pavienių įvykių galimas poveikis

Didžiausi galimi nuostoliai dėl pavienių įvykių susiję su vairuotojų civilinės atsakomybės draudimu ir nekilnojamojo turto draudimu. Siekdama apriboti galimus nuostolius dėl pavienių įvykių, Bendrovė yra įsigijusi neproporcinę perdraudimo apsaugą.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Draudimo rizikos valdymas

(i) Rizikos draudimo politika

Siekdama valdyti draudimo rizikas, Bendrovė įgyvendina draudžiamosios rizikos politiką. Taikant rizikos draudimo politiką, kiekvienai draudimo rūšiai yra patvirtintas taikytinų rizikos vertinimo metodikų ir taisyklių rinkinys, kurio paskirtis – mažinti tikimybę, kad Bendrovė prisieis jos rizikos draudimo politikai ir vidaus taisyklėms prieštaraujančių įsipareigojimų.

Draudimo metodika ir taisyklės nustato rizikos vertinimo kriterijus ir pateikia papildomos informacijos, taip užtikrinant sistemingą rizikos vertinimą. Taikydama šią metodiką ir taisykles, Bendrovė gauna jos reikalavimus atitinkančią nuoseklią informaciją apie įprastą rizikos draudimą ir daro būtinus rizikos draudimą reglamentuojančių dokumentų pakeitimus.

Darbo patirties, rinkos reikalavimų ir kiekvienos draudimo rūšies rizikos vertinimo pagrindu Bendrovė yra nustačiusi draudimo ribas.

Draudimo tarifai nuolat analizuojami ir peržiūrimi vertinant duomenis apie draudžiamuosius įvykius ir išmokėtas išmokas, o tarifai koreguojami naudojant aktuarinius metodus, padedančius užtikrinti galimybę vykdyti įsipareigojimus. Perdraudimo taisyklės reglamentuoja draudimo rizikos perdavimą perdraudikams. Bendrovės draudimo tipų metodika ir taisyklės padeda draudimo tarpininkams ir agentams laikytis Bendrovės draudimo rekomendacijų parduodant visus Baltijos rinkoje siūlomus draudimo produktus. Taikant techninių rezervų apskaičiavimo metodiką būtina suformuoti atitinkamus išmokų rezervus.

Nemažai išmokų ir vėlesnių išieškojimų užtrunka keletą metų. Nors nėra galimybės užtikrintai numatyti finansinį rezultatą, Bendrovė suformuoja neišieškotinių išmokų atidėjinius; šie atidėjiniai formuojami remiantis dabartiniu rizikos suvokimu didele dalimi pasitelkiant patirtį ir sveiką protą. Šių atidėjimų laipsnis nustatytas šiuo metu turimos informacijos pagrindu.

(ii) Išmokų kaita

Informacija apie išmokų kaitą pateikta siekiant iliustruoti Bendrovei kylančią draudimo riziką. Išmokų lentelėje pateiktas iki šios dienos sukauptų mokėjimų palyginimas ir parodyta kiekvienais draudžiamąjį įvykiu metais gautiems draudimo išmokoms suformuotų techninių rezervų kaita.

Kiekviename stulpelyje parodytus perviršius ar trūkumus derėtų vertinti atskirai, nekreipiant dėmesio į kitus stulpelius, nes ankstesniais metais atliktos korekcijos gali būti įtrauktos kaip per ankstesnius metus atliktų korekcijų dalis. Perskaičiuoti techniniai rezervai ir sukauptas trūkumas ar perviršis (nurodytas čia pateiktoje lentelėje) dėl įvairių veiksnių skirtumų vėliau gali skirtis.

Nors šioje lentelėje pateikta informacija parodo per ankstesnius metus pateiktų neišmokėtų išmokų istorines sumas, šios finansinės ataskaitos naudotojai turėtų vengti ankstesnių likučių ar trūkumų ekstrapoliavimo į šio laikotarpio neišmokėtų nuostolių likutį.

	Draudžiamąjį įvykiu metai					Iš viso
	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	
	tūkst. eurų	tūkst. eurų	tūkst. eurų	tūkst. eurų	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Metų, kuriais įvyko nelaimingas atsitikimas, pabaigoje sukauptos išmokos	39 295	40 521	43 109	43 241	42 083	42 083
- po vienerių metų	38 709	39 728	42 173	42 904		42 904
- po dvejų metų	38 826	40 056	42 641			42 641
- po trejų metų	39 502	40 195				40 195
- po ketverių metų	40 084					40 084
Sukauptų mokėjimų iki šios dienos	(38 406)	(37 923)	(40 265)	(38 998)	(29 259)	(184 851)
2011–2015 m. neišmokėtos išmokos	1 678	2 272	2 376	3 906	12 824	23 056
Iki 2011 m. neišmokėtų išmokų rezervai						7 205
Neišmokėtų išmokų rezervas iš viso						30 261
2015 m gruodžio 31 d. duomenys						30 261

*) 2011 m. išmokų ir išmokų rezervai bendraja verte gruodžio 31 d. apima draudimo įsipareigojimus perimtus iš jos antrinės Bendrovės „GF Försäkringsaktiebolag“ prijungtos prie Bendrovės atlikus reorganizaciją.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)***(iii) Įsipareigojimų pakankamumo testas*

Skaičiuojant draudimo portfelio techninius atidėjinius apytiksliai įvertinami būsimi pinigų srautai, susiję su draudimo išmokomis, ir tokiuose skaičiuoimuose visuomet yra netikrumo elementas. Atidėjinių rizika susijusi su tokiu netikrumu. Netikrumas priklauso nuo rizikos pobūdžio. Trumpos trukmės rizikai pokyčiai daro mažesnę įtaką, o didesnę įtaką turės būsimiems mokėjimams. Daugumai draudimo produktų būdinga infliacijos rizika. Įtaka būna skirtinga, ji priklauso nuo kiekvieno produkto savybių, taip pat nuo sąlygų, taikomų reguliuojant žalas.

Kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną Bendrovė atlieka įsipareigojimų pakankamumo testą; testo metu vertinamas per ataskaitinius metus pripažintų galiojančiuose liudijimuose numatytų draudimo įsipareigojimų pakankamumas atliekant suformuotų draudimo atidėjinių ir pagal esamus draudimo liudijimus numatytų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės palyginimą.

Jei atlikus įsipareigojimų pakankamumo testą matyti įsipareigojimų balansinės sumos trūkumas, tas trūkumas įtraukiamas į finansinių metų nuostolį suformuojant papildomą rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervą.

Testo metu vertinamas visas portfelis; vertinami atidėjiniai bendrąja verte, t. y. į perdraudimo efektą neatsižvelgiama.

Prognozuojamos infliacijos ir diskonto normos yra vienos svariausių prielaidų, naudojamų atliekant skaičiavimus. Bendrovės vertinimu, 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. turimi atidėjiniai yra pakankami. Išanalizavusi jautrumą 1 proc. išaugusiai infliacijai ir 1 proc. sumažintai diskonto normai, Bendrovė padarė išvadą, kad techninis atidėjinys yra pakankamo dydžio.

(iv) Netikrumo šaltiniai vertinant būsimas draudimo išmokas

Bendrovė atsako už draudžiamuosius įvykius, įvykusius sutarties galiojimo metu, net jei apie žalą sužinoma pasibaigus sutarties galiojimo terminui, ir išmokos mokamos pagal įvykio metu galiojusias poliso sąlygas. Dėl to išmokos, reguliuojamos ilgą laikotarpį, ir yra atidėjinių išmokoms elementas, susijęs su įvykusia, bet dar nepranešta žala (IBNR).

Yra keletas kintamųjų, turinčių įtakos pinigų srautų pagal draudimo sutartis sumai ir laikui. Šie kintamieji daugiausia susiję su įvairių apdraustų rizikų tipų savybėmis ir taikomomis rizikos valdymo procedūromis. Kompensacija išmokama pagal draudimo sutartyje numatytas sąlygas. Kompensacijos esant išmokoms dėl kūno sužalojimo paskaičiuojamos kaip negautų pajamų, reabilitacijos išlaidų ir kitų išlaidų, kurias patirs nukentėjusi šalis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, dabartinė vertė.

Numatytos išmokų sąnaudos apima išlaidas, kurios bus patirtos reguliuojant žalą, atėmus numatomą gauti regresio sumą ir kitas atgautinas sumas. Bendrovė imasi visų pagrįstų žingsnių, kad turėtų tinkamą informaciją dėl savo patiriamos draudimo rizikos. Visgi turint galvoje netikrumą nustatant atidėjinius išmokoms, tikėtina, kad galutinis rezultatas skirsis nuo iš pradžių numatytos įsipareigojimų sumos. Su šiomis sutartimis susiję įsipareigojimai finansinėse ataskaitose apima atidėjinius dėl IBNR, atidėjinius dėl praneštų, bet dar nereguliuotų žalų (RBNS) ir atidėjinius dėl negautų įmokų ir nesibaigusių rizikų atskaitomybės dieną.

IBNR apskaičiavimas paprastai pasižymi didesnio laipsnio netikrumu, negu jau praneštų žalų (RBNS) sureguliuvimui reikalingų išlaidų apskaičiavimas, kuomet jau turima informacijos apie patirtą žalą. Gali būti atveju, kuomet apdraustasis sužino apie tam tikrą žalą tik praėjus daugeliui metų po įvykio, dėl kurio tokia žala atsirado.

Skaičiuodama savo atsakomybę už išlaidas dėl praneštų, bet dar nereguliuotų žalų, Bendrovė nagrinėja informaciją, gautą iš žalų reguliavimo specialistų, pateiktų prašymų gauti išmoką administravimo specialistų, taip pat informaciją apie panašiomis savybėmis pasižyminčių žalų reguliavimo išlaidas ankstesniais laikotarpiais. Pateiktų prašymų gauti išmoką administravimo specialistas visus gautus prašymus vertina individualiai. Jei gautų prašymų gauti išmoką kaita gali iškreipti visą situaciją, tokie prašymai administruojami atskirai ir daromos projekcijos iki numatomos pabaigos, numatant papildomą atidėjinį. Jei įmanoma, Bendrovė naudoja įvairias metodikas, kad apskaičiuotų reikiamą atidėjinių lygį. Tai leidžia geriau suprasti projektuojamo reiškinio tendencijas. Naudojant įvairias metodikas atliekamos projekcijos taip pat leidžia įvertinti galimų rezultatų diapazoną. Pasirenkama tinkamiausia skaičiavimo technika, atsižvelgiant į verslo klasės charakteristikas ir pokyčių dydį kiekvienais draudžiamuosius įvykių metais.

Draudimo sutartys dažnai skirstomos į trumpalaikes ir ilgalaikes rizikas. Trumpalaikė rizika pasižymi tuo, kad laikotarpis tarp įvykio, pranešimo apie įvykį ir galutinio žalų sureguliuavimo yra trumpas. Kitaip yra ilgalaikės rizikos atveju: laikotarpis tarp įvykio, pranešimo apie įvykį ir žalų sureguliuavimo yra ilgas. Turto ir transporto priemonių draudimo atveju apie patirtą žalą pranešama iš karto po įvykio, tuo tarpu prašymai gauti išmoką dėl kūno sužalojimo gali būti pateikti praėjus keleriems metams po įvykio, o patenkinami praėjus dar keleriems metams po jų pateikimo. IBNR atidėjiniai dėl trumpalaikių rizikų – santykinai maži, tuo tarpu ilgalaikių rizikų atveju IBNR atidėjiniai gali sudaryti žymią visų atidėjinių žaloms padengti dalį.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Trukmė (vidutinis laikas tarp žalos patyrimo ir galutinio žalos suregulavimo) reikšmingai skiriasi esant skirtingoms rizikos rūšims. Dėl ilgos trukmės išauga Bendrovės patiriama infliacijos rizika. Trukmė naudojama skaičiuojant IBNR atidėjinius pagal „Chain-Ladder“ metodą. Ji padalijama į plėtros ketvirčius ir vertinama pagal plėtros veiksnius. Kiekvienas veiksnys nurodo, apie kiek žalų buvo pranešta po draudimo įvykių. Pakeitus pirmąjį plėtros veiksnį jautrumo analizėje, matoma, kaip pasikeis IBNR atidėjiniai, jeigu per pirmą ketvirtį praneštų žalų bus tiek pat, kiek blogiausiu ketvirčiu („Chain-Ladder“ su didžiausiu plėtros veiksmiu), ar tiek pat, kiek vidutiniu ataskaitiniu laikotarpiu (bazinis „Chain-Ladder“). Visi kiti kintamieji lieka tokie patys.

Šioje lentelėje pateikta 2015 m. gruodžio 31 d. IBNR rezervo jautrumo analizė:

Bendrovės IBNR jautrumo analizė	IBNR 2015	„Chain-Ladder“	Bazinis „Chain-Ladder“
	m. gruodžio 31 d. tūkst. eurų	su didžiausiu raidos koeficientu tūkst. eurų	
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	2 853	4 277	2 853
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	4 292	4 554	3 368
Transporto priemonių (KASKO) draudimas	169	260	111
Turto draudimas	160	539	105
Kitos draudimo rūšys, kur IBNR nustatoma remiantis „Chain-Ladder“ metodu	1 526	2 004	1 410
Kitos draudimo rūšys, kur IBNR nustatoma remiantis kitais statistiniais metodais	135	192	64
Iš viso	9 135	11 826	7 911

Bendrovės IBNR jautrumo analizė	IBNR 2014	„Chain-Ladder“	Bazinis „Chain-Ladder“
	m. gruodžio 31 d. tūkst. eurų	su didžiausiu raidos koeficientu tūkst. eurų	
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	2 193	3 027	2 025
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	3 178	4 822	2 080
Transporto priemonių (KASKO) draudimas	161	233	106
Turto draudimas	90	257	49
Kitos draudimo rūšys, kur IBNR nustatoma remiantis „Chain-Ladder“ metodu	980	1 244	831
Kitos draudimo rūšys, kur IBNR nustatoma remiantis kitais statistiniais metodais	168	212	153
Iš viso	6 770	9 795	5 244

Nors administracija mano, kad įvertinus turimą informaciją išmokų rezervų ir susijusių išieškotinių sumų apimtys yra pakankamos, tikroji įsipareigojimų apimtis gali skirtis; tai priklauso nuo gaunamos tolesnės informacijos apie įvykius galinčius lemti ženklas būtinųjų techninių rezervų sumų korekcijas. Ankstesnių laikotarpių išmokų techninių rezervų korekcijos pateikiamos atitinkamose finansinėse ataskaitose, o esminio pobūdžio korekcijos pateikiamos atskirai. Metodai ir vertinimai peržiūrimi kasmet, o visi taikytini pakeitimai įtraukiami į finansines ataskaitas.

2009 m. Valstybinė socialinio draudimo agentūra (VSDA) pradėjo teikti draudimo kompanijoms išmokas dėl eismo įvykių metu patirtų fizinių sužalojimų ir planavo iš biudžeto sumokėtas sumas atgauti iš draudikų, apdraudusių Latvijoje sukeltų nelaimingų atsitikimų kaltininkus. Galimų išmokėtų, tačiau į ataskaitas SSIA neįtrauktų išmokų suma turi įtakos MTPL vertinimams formuojant IBNR rezervą (40 pastaba).

Remdamasi savo ir TPVCA rinkos praktika, 2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovė apskaičiavo IBNR rezervą asmens sužalojimo atvejams atskirai nuo kitų nuostolių. Abiem atvejais naudojamas „Chain-Ladder“ metodas. Į šiuos skaičiavimus įtraukti VSDA reikalavimai.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Finansinės rizikos ir rizikos valdymas

Finansinė rizika – bendrinė įvairių su finansiniu turtu susijusių rizikos tipų sąvoka. Bendrovės finansiniam turtui ir įsipareigojimams, įskaitant investicijas, gautinas draudimo sumas ir perdraudimo turta, gali kilti šios finansinės rizikos:

- *Rinkos rizika*: padėties rinkoje pokyčiai gali neigiamai paveikti draudiko turta ir (ar) įsipareigojimus, gali sumažėti investicijų vertė ir turto grąža. Rinkos rizika apima palūkanų normas riziką, nuosavo kapitalo, valiutos, skirtumo ir koncentracijos riziką;
- *Sandorio šalių (kredito) rizika*: finansiniai nuostoliai emitentui nevykdant savo įsipareigojimų ar padidėjusių rizikos įmokų sukelti nuostoliai dėl kredito rizikos obligacijų ir kitos sutarties šalies sutartinių įsipareigojimų nevykdymo;
- *Likvidumo rizika*: susiklosčius tam tikroms nepalankioms sąlygoms, draudikas gali būti priverstas visą turta parduoti žemesne už jo tikrąją vertę kaina, kad galėtų padengti įsipareigojimus.

Toliau pateikiamas kiekvienos iš šių finansinių rizikų apibūdinimas ir trumpai aprašomi Bendrovės naudojami šių rizikų valdymo metodai. Šios rizikos kyla vykdant įprastinę veiklą.

(i) Rinkos rizika

Rinkos rizika – rizika, kad rinkos kainų, įskaitant užsienio valiutų keitimo kursus, palūkanų normas, kredito svyravimus ir akcijų kainas, pokyčiai paveiks Bendrovės pajamas ar jos portfelį vertę.

Rinkos rizikas sudaro:

- Palūkanų normas rizika;
- Užsienio valiutos rizika
- Kainos rizika

Rinkos rizika kyla iš palūkanų normas valiutos ir kitų finansinių priemonių kurias gali veikti bendri ir konkretūs rinkos pokyčiai ir rinkos kainų svyravimo laipsnio pokyčiai atvirųjų pozicijų.

Palūkanų normas rizika

Palūkanų normas rizika – vertės sumažėjimas dėl palūkanų normas pasikeitimo, kuris vertinamas tiek išskirtinai turto, tiek įsipareigojimų palūkanų normas jautrumo atžvilgiu.

100 bazinių punktų pokytis būtų padidinęs (sumažinęs) akcininkų turta ir pelną ar nuostolį toliau nurodytomis sumomis. Šioje analizėje daroma prielaida, kad visi kiti kintamieji, ypač užsienio valiutos kursai, išlieka tokie patys.

tūkst. eurų	2015 m. gruodžio 31 d.		2014 m. gruodžio 31 d.	
	<u>Pelnas (nuostolis)</u>	<u>Akcininkų turtas</u>	<u>Pelnas (nuostolis)</u>	<u>Akcininkų turtas</u>
100 bazinių punktų lygiagretus padidėjimas	(6 469)	34 406	1 259	40 975
100 bazinių punktų lygiagretus sumažėjimas	(8 423)	32 452	1 059	40 775

Bendrovė palūkanų normas rizikos valdymo priemones taiko centralizuotai, remdamasi palūkanų normas rizikos poveikio Bendrovės finansiniams indeksams vertinimu. Bendrovė neturi reikšmingų įsipareigojimų su palūkanomis, o turto su palūkanomis didžiajai daliai yra taikoma fiksuota palūkanų norma, todėl Bendrovei negresia reikšminga palūkanų normas rizika ar Bendrovės turto ir įsipareigojimų su palūkanomis išpirkimo terminų skirtumų ar palūkanų normas perskaičiavimų sukeltų palūkanų normas svyravimų padariniai.

Bendrasis palūkanų normas rizikos poveikis sumažinamas derinant fiksuoto pajamingumo instrumentų portfelį su bendrąja draudimo veiklos įsipareigojimų trukme ir išmokų modeliu. Kadangi balansinėje ataskaitoje draudimo veiklos įsipareigojimai įprastai neįtraukiami, tai reiškia, jog apskaitos atžvilgiu, draudimo veiklos įsipareigojimai bus nulemti infliacijos pokyčių (bet ne tiesiogiai palūkanų normas). Kita vertus, ekonominiu požiūriu, derėtų apsidrausti nuo palūkanų normas rizikos, nes tikrosios palūkanų normas pokyčiai atsispindės dabartinėje atidėjinių vertėje. Ataskaitiniu požiūriu, pasirinkus šią apsidraudimo strategiją būtų sumažinta rizika, nes didžioji obligacijų portfelio dalis klasifikuojama kaip laikoma iki išpirkimo termino ar kaip paskolos ir gautinos sumos (toliau – amortizuotosios savikainos portfelio).

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Užsienio valiutos rizika

Bendrovė turi turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta. Užsienio valiutos rizika – valiutos keitimo svyravimų sukelti finansiniai nuostoliai.

Dalis draudimo rizikų yra užsienio valiuta. Pagal Bendrovės politiką, valiutos rizika apsiriboja žinomais ir numatomais sandoriais užsienio valiuta. Valiutos rizikos valdymas grindžiamas investicijomis į atitinkamas valiutas. 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublika prisijungė prie euro zonos, ir Lietuvos litas buvo pakeistas euru. Taigi pelnas ir nuostolis jautriausiai reaguoja į JAV dolerio kurso pokyčius, kurie vertinami kaip nežymūs. Bendrovė neužsiima jokiais spekuliaciniais sandoriais, galinčiais padidinti valiutos riziką.

Šiose lentelėse pateikta Bendrovės finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų analizė pagal 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. turimas valiutas:

Bendrovės valiutų profilis 2015 m. gruodžio 31 d.

Finansinis turtas	tūkst. eurų	tūkst. zlotų	tūkst. litų	Kita	Iš viso
Investicinių fondų investiciniai sertifikatai	25	-	-	-	25
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	51 656	1 497	-	-	53 153
Terminuotieji indėliai kredito institucijose	13 708	-	-	-	13 708
Paskolos ir gautinos sumos	10 664	-	-	-	10 664
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	3 213	-	-	190	3 403
Iš viso	79 266	1 497	-	190	80 953
Finansiniai įsipareigojimai					
Įsipareigojimai	5 939	-	-	-	5 939
Iš viso	5 939	-	-	-	5 939
Atvira valiutos pozicija	73 327	1 497	-	190	75 014

Bendrovės valiutų profilis 2014 m. gruodžio 31 d.

Finansinis turtas	tūkst. eurų	tūkst. zlotų	tūkst. litų	Kita	Iš viso
Investicinių fondų investiciniai sertifikatai	30	-	-	-	30
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	36 978	1 482	17 074	-	55 534
Terminuotieji indėliai kredito institucijose	10 754	-	-	-	10 754
Paskolos ir gautinos sumos	6 336	-	2 515	-	8 851
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	2 384	-	861	72	3 317
Iš viso	56 482	1 482	20 450	72	78 486
Finansiniai įsipareigojimai					
Įsipareigojimai	2 173	-	1 362	-	3 535
Iš viso	2 173	-	1 362	-	3 535
Atvira valiutos pozicija	54 309	1 482	19 088	72	74 951

Kainos rizika

Kainos rizika – rizika, kad rinkos kainų pokyčiai gali sukelti finansinių priemonių vertės svyravimus; pokyčiai gali turėti įtakos atskiros finansinės priemonės veiksniams ar visų priemonių, kuriomis prekiaujama rinkoje, veiksniams. Kainos rizika atsiranda tuomet, kai Bendrovė pasirenka finansinės priemonės ilgalaikę ar trumpalaikę poziciją.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Čia pateikta Bendrovės metinių pajamų jautrumo vertybinių popierių kainų pokyčiams analizė pagal 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. buvusias pozicijas ir supaprastintas scenarijus, numatantis visų vertybinių popierių kainos pasikeitimą 5 proc:

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
	Grynosios	Grynosios
	pajamos	pajamos
Vertybinių popierių kainos padidėjimas 5 %	584	404
Vertybinių popierių kainos sumažėjimas 5 %	(584)	(404)

Techninių rezervų investicinio padengimo jautrumo analizė

	2015-12-31	2015-12-31
	Po	Balansinė
	pasikeitimo	vertė
Vyriausybės vertybinių popierių vertės sumažėjimas 15 %	35 414	41 664
Kitų fiksuotos palūkanų normos pajamų vertybinių popierių vertės sumažėjimas 50 %	5 745	11 489
Indėlių nuvertėjimas 10 %	12 337	13 708
IŠ VISO	53 496	66 861
Techniniam rezervui padengti reikalinga suma	53 815	55 815
20 % neuždirbtų įmokų rezervai kuriuos galima padengti gautinomis sumomis	5 873	5 873

Kredito rizika

Kredito rizika – rizika, susijusi su kitos sutarties šalies negalėjimu ar nenoru laiku įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus ar rizika dėl kreditų svyravimų padidėjimo (kredito rizikos įmokos). Visų pirma, Bendrovės veiklai įtakos turi investicijų kredito ir iš draudimo klientų ir perdraudėjų gautinų sumų rizika.

Kredito rizika valdoma per atitinkamų sutarties šalių kredito linijas, oficialiaisiais kredito reitingais paremtas linijas ir bendrovės obligacijų leidimui taikomus diversifikavimo reikalavimus. Su perdraudimu susijusi kredito rizika valdoma perdraudimo bendrovėms taikomų minimalių reitingo reikalavimų pagalba ir atidžiai stebint gautinas sumas.

Investuojant kredito rizikos ribos nustatomos keliais būdais. Visų pirma, nustatoma kredito riba numatytiems sutarties šalims. Paprastai šis būdas naudojamas žinomų reitingo agentūrų oficialų kredito reitingą turintiems emitentams. Be to, turto paskirstymo metu nustatomos pasaulinių obligacijų ribos, įskaitant ypač stiprų reitingą turinčias (investicijų lygio) ir kitas (didelio pelningumo) obligacijas. Papildomai taikomas maksimalios kredito trukmės apribojimas, kuris yra lygus kreditų svyravimo vieno procento pokyčiui, įskaitant visą balanso ataskaitoje nurodytą ilgalaikį turtą.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

(i) Finansinių investicijų valdymas

Siekdama valdyti kredito riziką, Bendrovė didžiąją dalį savo investicijų skiria aukšto reitingo rinkoms ir investicijoms.

Bendrovės investicijos pagal reitingus 2015 m. gruodžio 31 d

Šalis	Reitingas ¹	Į pelną ar nuostolį	Iki išpirkimo laikomi	Terminuotieji indėliai
		įtrauktos finansinės priemonės tikrąja verte tūkst. eurų	popieriai, kurių emitentas ar garantas yra centrinė vyriausybė ar savivaldybės tūkst. eurų	kredito institucijose tūkst. eurų
Lietuva	A-	2 917	23 346	-
Latvija	A-	-	12 676	-
Latvija	Nereitinguojama	25	-	-
Latvija	A+	-	-	5 513
Latvija	AA-	-	-	7 186
Latvija	B	-	-	1 009
Liuksemburgas		8 572	-	-
Lenkija	A-	-	5 642	-
Iš viso		11 514	41 664	13 708

Bendrovės investicijos pagal reitingus 2014 m. gruodžio 31 d

Šalis	Reitingas ¹	Į pelną ar nuostolį	Iki išpirkimo laikomi	Terminuotieji indėliai
		įtrauktos finansinės priemonės tikrąja verte tūkst. eurų	popieriai, kurių emitentas ar garantas yra centrinė vyriausybė ar savivaldybės tūkst. eurų	kredito institucijose tūkst. eurų
Lietuva	A+	8 054	26 843	-
Latvija	A+	-	14 869	9 751
Latvija	Nereitinguojama	30	-	-
Latvija	B2	-	-	1 003
Lenkija	A+	-	5 768	-
Iš viso		8 084	47 480	10 754

¹ Finansų įstaigų paskolos klasifikuojamos pagal trijų tarptautinių reitingavimo institucijų – „Moody’s Investors Service“, „Standard & Poor’s“ ir „Fitch Ratings“ – vidutinį kredito reitingą.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

(ii) Iš tiesioginės draudimo veiklos gautinos draudimo sumos

Kredito rizika, susijusi su klientų likučiais, atsiradusiais nesumokėjus draudimo įmokų, egzistuoja tik draudimo liudijime nustatyta fiksuotos trukmės laikotarpį, kurio metu liudijimas apmokamas ar nutraukiamas. Draudžiamosios apsaugos taisyklės ir sąlygos pateiktos draudimo metodikoje.

	2015			
	Gautinos sumos bendrąja verte tūkst. eurų	%	Atidėjimai tūkst. eurų	Gautinos sumos grynąja verte tūkst. eurų
Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs daugiau kaip prieš 3 mėnesius	886	8	830	56
mažiau nei prieš 3 mėnesius	1 940	18	52	1 888
Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas dar nepasibaigęs	7 760	74	-	7 760
Iš draudėjų gautinų tiesioginių draudimo įmokų iš viso	10 586	100	882	9 704
	2014			
	Gautinos sumos bendrąja verte tūkst. eurų	%	Atidėjimai tūkst. eurų	Gautinos sumos grynąja verte tūkst. eurų
Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs daugiau kaip prieš 3 mėnesius	1 177	13	764	413
mažiau nei prieš 3 mėnesius	1 502	16	34	1 468
Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas dar nepasibaigęs	6 548	71	-	6 548
Iš draudėjų gautinų tiesioginių draudimo įmokų iš viso	9 227	100	798	8 429

Iš tarpininkų tiesioginio draudimo gautinų sumų likutinė vertė, sudaranti 1457 tūkst. eurų, yra maksimali tarpininkams suteikiamo kredito suma (2014 m. – 968 tūkst. eurų). 2015 m. gruodžio 31 d. nebuvo fiksuotas joks tarpininkų mokamų išmokų 729 tūkst. eurų vertės sumažėjimas (2014 m.: 616 tūkst. eurų), nes nebuvo jokio mokėtino likučio ir sumos laikytinos gautinomis.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

(iii) Perdraudimas

Bendrovė perka perdraudimą siekdama apsaugoti Bendrovės akcinį kapitalą, todėl perdraudimas yra tiek rizika, tiek kapitalo valdymo įrankis. Perdraudimui analizuoti ir įsigyti naudojami tokie patys modeliai ir metodika kaip ir vidinio, rizika paremto kapitalo paskirstymo įvertinimui.

Siekdama valdyti riziką, Bendrovė yra patvirtinusi perdraudimo programą, nustatančią perdraudimo principus ir perdraudikų atrankos kriterijus. Administracija perdraudimo programą peržiūri bent vieną kartą per metus ir atlieka reikalingus pakeitimus. Bendrovės perdraudimo programą visų pirma sudaro neproporcinis perdraudimas. Su perdraudimo programa susiję sprendimai priimami remiantis padėties analize, išmokėjimų archyvu, modelio įgyvendinamumu ir Bendrovės kapitalizacija. Bendrovė bendradarbiauja su pirmaujančiomis Bendrovėmis, taip pat su savo pagrindine įmone „Gjensidige Forsikring“.

Perdraudikams tenkanti Bendrovės pasirašytųjų draudimo įmokų, techninių rezervų ir gautinų sumų dalis pagal reitingus 2015 m. gruodžio 31 d.:

Reitingas	Perdraudikams tenkanti išmokų dalis tūkst. eurų	Perdraudikams tenkanti pasirašytųjų įmokų dalis tūkst. eurų	Perdraudikams tenkanti neišmokėtų išmokų rezervo dalis tūkst. eurų	Perdraudikams tenkanti neuždirbtų įmokų rezervo dalis tūkst. eurų	Gautinos sumos tūkst. eurų
AA	(2)	-	1 473	-	-
A	426	2 560	1 751	390	202
BBB	38	-	23	-	18
BB	14	-	34	-	-
B	14	-	57	-	-
Nereitinguojama	-	-	82	-	-
Iš viso	490	2 560	3 420	390	220

Perdraudikams tenkanti Bendrovės pasirašytųjų draudimo įmokų, techninių rezervų ir gautinų sumų dalis pagal reitingus 2014 m. gruodžio 31 d.:

Reitingas	Perdraudikams tenkanti išmokų dalis tūkst. eurų	Perdraudikams tenkanti pasirašytųjų įmokų dalis tūkst. eurų	Perdraudikams tenkanti neišmokėtų išmokų rezervo dalis tūkst. eurų	Perdraudikams tenkanti neuždirbtų įmokų rezervo dalis tūkst. eurų	Gautinos sumos tūkst. eurų
AA	3	-	1 359	-	-
A	2 480	1 622	1 766	-	240
BBB	2	-	20	-	-
BB	2	-	30	-	-
B	4	-	49	-	-
Nereitinguojama	-	-	42	-	-
Iš viso	2 491	1 622	3 266	-	240

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – rizika, kad Bendrovei iškils sunkumų iki nustatyto termino įvykdyti mokesčius įsipareigojimus ar ji bus priversta brangiai investuoti, kad sugebėtų juos įvykdyti. Likvidumo rizika egzistuoja tada, kai turto ir įsipareigojimų pabaigos terminai nesutampa. Turto ir įsipareigojimų išpirkimo terminų ir palūkanų normų sutapimas ir (ar) kontroliuojamas nesutapimas turi lemiamos reikšmės finansinių institucijų valdymui. Nėra įprasta, kad finansų institucijos visiškai sugebėtų užtikrinti šį atitikimą, nes sandoriai dažnai sudaromi neapibrėžtam laikotarpiui ir būna įvairių tipų. Nesutampanti pozicija potencialiai didina pelningumą, tačiau ji taip pat gali padidinti nuostolių riziką.

Likvidumo rizikos valdymo tikslas – užtikrinti, kad atėjus laikui Bendrovė būtų pajėgi įvykdyti savo įsipareigojimus, stebėti, kad būtų laikomasi įstatymų ir taisyklių bei tinkamai ir adekvačiai reaguoti į verslo aplinkos pokyčius.

Bendrovės tikslas – uždirbti konkurencingą grąžą investuojant į diversifikuotą kokybiškų ir likvidžių vertybinių popierių portfelį. Portfelio charakteristikos nuolat analizuojamos. Bendrovės paskirsto savo investicijas įvairioms ūkio šakoms, o investicijų į vieną įmonę ar ūkio šaką koncentraciją riboja administracijos vadovybės nustatyti parametrai ir įstatymuose numatyti reikalavimai.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Šiose lentelėse parodytas Bendrovės finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pasiskirstymas 2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. pagal pabaigos terminą atsižvelgiant į likusį laiką nuo ataskaitos sudarymo dienos iki išpirkimo termino:

Bendrovės išpirkimo terminai pagal 2015 m. gruodžio 31 d. finansinę ataskaitą

	Per 6 mėnesius tūkst. eurų	6–12 mėnesių tūkst. eurų	1–2 metus tūkst. eurų	2–5 metus tūkst. eurų	Be konkretaus termino tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
Finansinis turtas						
Investicinių fondų investiciniai sertifikatai	-	-	-	-	25	25
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	19 951	4 290	2 975	25 937	-	53 153
Terminuotieji indėliai kredito institucijose	10 524	3 184	-	-	-	13 708
Paskolos ir gautinos sumos	10 664	-	-	-	-	10 664
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	3 403	-	-	-	-	3 403
Iš viso	44 542	7 474	2 975	25 937	25	80 953
Finansiniai įsipareigojimai						
Kreditoriai	5 939	-	-	-	-	5 939
Iš viso	5 939	-	-	-	-	5 939
Terminų skirtumas	38 603	7 474	2 975	25 937	25	75 014

Bendrovės išpirkimo terminai pagal 2014 m. gruodžio 31 d. finansinę ataskaitą

	Per 6 mėnesius tūkst. eurų	6–12 mėnesių tūkst. eurų	1–2 metus tūkst. eurų	2–5 metus tūkst. eurų	Be konkretaus termino tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
Finansinis turtas						
Investicinių fondų investiciniai sertifikatai	-	-	-	-	30	30
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	8 920	3 138	24 533	18 943	-	55 534
Terminuotieji indėliai kredito institucijose	10 136	551	67	-	-	10 754
Paskolos ir gautinos sumos	8 851	-	-	-	-	8 851
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	3 317	-	-	-	-	3 317
Iš viso	31 224	3 689	24 600	18 943	30	78 486
Finansiniai įsipareigojimai						
Kreditoriai	3 535	-	-	-	-	3 535
Iš viso	3 535	-	-	-	-	3 535
Terminų skirtumas	27 689	3 689	24 600	18 943	30	74 951

Veiklos rizika ir rizikos valdymas

Veiklos rizika – nuostolių rizika kylanti dėl procesų ir sistemų trūkumų ar gedimų, darbuotojų klaidų ar išorinių faktorių. Siekiant sumažinti šią riziką, ypatingas dėmesys skiriamas tinkamai apibrėžtomis ir aiškioms pranešimo linijoms ir aiškiam atsakomybės už verslo organizavimą paskirstymui.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)**

Rizikos vertinimai atliekami remiantis nustatytais procedūromis, o vadovaujantis vidine kontrolės sistema kasmetinė būklė yra vertinama Valdybos. Siekiant apsaugoti Bendrovę nuo oficialių sankcijų, finansinių nuostolių ar žalos reputacijai dėl įstatų, nuostatų ar standartų nesilaikymo, įvesta nepriklausoma Reikalavimų atitikimo funkcija. Ši funkcija nustato, įvertina, pataria, stebi ir informuoja apie Bendrovei gresiančią riziką dėl įstatų, nuostatų ir vidinių taisyklių neatitikimo. Tokiu būdu siekiama sumažinti procedūrų ir taisyklių pažeidimo riziką ir pagerinti darbo aplinką. Valdybos vardu, „Gjensidige“ vidaus audito funkcijai priskirta stebėti ir vertinti, ar rizikos valdymo ir vidinės kontrolės sistemos veikia tinkamai.

Valdymo veiksmai

Siekdamos įvykdyti visus draudimo ir perdraudimo susitarimuose numatytus įsipareigojimus ir užtikrinti finansinės veiklos stabilumą, Bendrovė ir Grupė suformuoja pakankamus techninius atidėjinius. Draudimo Bendrovė atskirai skaičiuoja kiekvieno draudimo sutarties ar draudimo sutarčių grupės techninius atidėjinius. Bendrovė stebi, kad formuojant techninių atidėjinių apsaugos turto struktūrą būtų laikomasi šių taisyklių:

- Vienam nekilnojamojo turto, žemės ir pastatų ar žemės sklypo, nuosavybės ir pastatų, kuriuos dėl jų vietos galima vertinti kaip vieną investiciją, vienetui galima skirti ne daugiau kaip 10 proc., o visiems pastatams ir žemės sklypams – ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- Vieno emitento akcijoms ir skolos vertybiniais popieriams (išskyrus hipotekos obligacijas) galima skirti ne daugiau kaip 5 proc. techninio rezervo; ši nuostata netaikoma vertybiniais popieriams, kurių emitentas yra Latvijos Respublika, kitos valstybės narės ir EBPO skolos vertybiniais popieriams, kurių emitentas yra valstybė ir savivaldybė;
- Hipotekos obligacijų įstatyme ar kitos valstybės narės normatyviniuose aktuose nustatyta tvarka išleistoms vieno emitento hipotekos obligacijoms galima skirti ne daugiau kaip 10 proc., o visoms hipotekos obligacijoms – ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- Vieno Latvijos Respublikoje, kitoje valstybėje narėje ar EBPO šalyje registruoto investicinio fondo investiciniams pažymėjimams galima skirti ne daugiau kaip 5 proc. techninio rezervo;
- Indėliams vienoje kredito institucijoje galima skirti ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- Vienai hipotekos paskolai galima skirti ne daugiau kaip 10 proc., o visoms hipotekos paskoloms – ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- Iš tiesioginio draudimo veiklos gautinos draudimo sumos, kurių mokėjimo data yra ateityje, gali būti priskiriamos prie techninių atidėjinių padengimo proporcingai pagal bendrųjų neuždirbtų įmokų techninių atidėjinių grynujų neuždirbtų įmokų techniniuose atidėjiniuose dalį, neviršijant grynujų neuždirbtų įmokų techninių atidėjinių sumos;
- Su draudiku susijusių šalių turtui galima skirti ne daugiau kaip 15 proc. techninio rezervo.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(5) BENDRA PASIRAŠYTŲ SUTARČIŲ ĮMOKŲ SUMA

	2015		2014	
	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų
Transporto priemonių (KASKO) draudimas	13 715	-	14 436	-
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	6 092	(778)	5 529	(197)
Turto draudimas	13 228	(833)	10 652	(731)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	15 268	(42)	16 112	(567)
Asmens draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	1 472	(6)	1 318	(6)
Sveikatos draudimas	9 912	-	7 985	-
Laivų draudimas	63	(7)	58	(6)
Krovinių draudimas	173	(20)	190	(14)
Laivų civilinės atsakomybės draudimas	7	(1)	8	(1)
Civilinės atsakomybės draudimas	3 159	(120)	3 021	(93)
Laidavimas	1 270	(745)	804	-
Įvairi finansinė rizika	41	-	13	-
Kelionių draudimas	1 101	(6)	905	(4)
Geležinkelio transporto priemonių draudimas	23	(2)	25	(3)
	65 524	(2 560)	61 056	(1 622)

Bendrovė daro privalomus atskaitymus pagal Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymą ir susijusius Latvijos Respublikos ministrų įsakymus. Pasirašytų transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutarčių įmokų ir pasirašytų sutarčių įmokų sumos pavaizduotos neįskaitant privalomų atskaitymų, kurie sudaro 198 tūkst. eurų (35 pastaba) (2014 m. – 138 tūkst. eurų).

Bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma pagal valstybę:

	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
Latvija	29 387	26 504
Estija	9 276	9 073
Lietuva	26 861	25 479
	65 524	61 056

Bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma pagal valiutą:

	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
EUR	65 439	35 479
LTL	-	25 479
Kita	85	98
	65 524	61 056

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(6) UŽDIRBTOS ĮMOKOS

	2015			2014		
	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų
Transporto priemonių (KASKO) draudimas	13 584	-	13 584	15 197	-	15 197
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas						
Latvijoje	5 686	(239)	5 447	5 941	(199)	5 742
Turto draudimas	11 446	(834)	10 612	10 544	(731)	9 813
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas						
Lietuvoje ir Estijoje	14 731	(581)	14 150	17 885	(567)	17 318
Sveikatos draudimas	9 135	-	9 135	8 188	-	8 188
Kitos draudimo rūšys	6 821	(516)	6 305	6 170	(125)	6 045
Iš viso	61 403	(2 170)	59 233	63 925	(1 622)	62 303

(7) PERKELTŲ ĮMOKŲ IR RIZIKŲ, KURIOMS GALIOJA DRAUDIMO APSAUGA, TECHNINIAI REZERVAI

	Perdraudiko		
	Bendroji suma tūkst. eurų	dalis tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	28 112	-	28 112
Pasirašytų sutarčių įmokos	61 056	(1 622)	59 434
Uždirbtos įmokos	(63 925)	1 622	(62 303)
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	25 243	-	25 243
Pasirašytų sutarčių įmokos	65 524	(2 560)	62 964
Uždirbtos įmokos	(61 403)	2 170	(59 233)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	29 364	(390)	28 974

	2015		2014	
	Bendroji suma tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų	Bendroji suma tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų
Neuždirbtų įmokų rezervas	29 364	28 974	25 243	25 243
Iš viso	29 364	28 974	25 243	25 243

(8) KITOS TECHNINĖS PAJAMOS GRYNĄJA VERTE

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Pajamos iš draudimo liudijimų nutraukimo	192	12
Kitų draudimo bendrovių išmokų administravimas	66	-
Draudimo liudijimų turėtojų abejotinių skolų sąnaudų sumažėjimas	-	28
Kitos techninės pajamos	87	230
	345	270

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(9) APMOKĖTA ŽALA

	2015		2014	
	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų
Transporto priemonių (KASKO) draudimas	(10 626)	(2)	(12 359)	(2)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	(4,000)	-	(4 563)	-
Turto draudimas	(5 772)	-	(3 818)	-
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	(12 385)	491	(15 748)	1 832
Asmens draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	(696)	-	(618)	-
Sveikatos draudimas	(6 475)	-	(6 172)	-
Laivų draudimas	(20)	-	(931)	661
Krovinių draudimas	(5)	-	(62)	-
Civilinės atsakomybės draudimas	(386)	-	(474)	-
Laidavimas	(82)	1	(212)	-
Kelionių draudimas	(261)	-	(181)	-
Finansinių nuostolių draudimas	-	-	-	-
	(40 708)	490	(45 138)	2 491

Bendra apmokėtos žalos suma pagal valiutą:

	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
EUR	(39 731)	(30 717)
LTL	-	(13 240)
USD	(7)	(615)
Kita	(970)	(566)
	(40 708)	(45 138)

(10) NUMATOMŲ IŠMOKŲ TECHNINIAI REZERVAI

	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	26 707	(4 909)	21 798
Žala, patirta per laikotarpį	43 599	(848)	42 751
Bendroji išmokų suma	(45 138)	2 491	(42 647)
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	25 168	(3 266)	21 902
Žala, patirta per laikotarpį	45 801	(644)	45 157
Išmokėtos išmokos	(40 708)	490	(40 218)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	30 261	(3 420)	26 841

	2015		2014	
	tūkst. eurų Bendroji suma	tūkst. eurų Grynoji suma	tūkst. eurų Bendroji suma	tūkst. eurų Grynoji suma
Praneštų, bet dar nesureguliuotų žalų suma (RBNS)	21 126	17 706	18 398	15 132
Įvykusios, bet dar nepraneštos žalos (IBNR)	9 135	9 135	6 770	6 770
Iš viso	30 261	26 841	25 168	21 902

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(11) PATIRTOS IŠMOKOS

	2015			2014		
	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų	Bendroji suma tūkst. eurų	Perdraudiko dalis tūkst. eurų	Grynoji suma tūkst. eurų
Transporto priemonių (KASKO) draudimas	(10 807)	(2)	(10 809)	(11 931)	1	(11 930)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas						
Latvijoje	(5 683)	-	(5 683)	(4 641)	-	(4 641)
Turto draudimas	(6 058)	-	(6 058)	(4 087)	-	(4 087)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas						
Lietuvoje ir Estijoje	(14 591)	645	(13 946)	(15 001)	185	(14 816)
Sveikatos draudimas	(6 472)	-	(6 472)	(6 260)	-	(6 260)
Kitos draudimo rūšys	(2 190)	1	(2 189)	(1 679)	662	(1 017)
Iš viso	(45 801)	644	(45 157)	(43 599)	848	(42 751)

(12) KLIENTŲ PRITRAUKIMO ŠAŅAUDOS

	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
Komisiniai, sumokėti tarpininkams	12 381	10 740
Infrastruktūros priežiūra	677	738
Reklamos šaūaudos	448	243
Atstovavimo šaūaudos	201	101
Draudimo liudijimų spausdinimo šaūaudos	72	68
Rinkos tyrimas	68	-
	13 847	11 890

Klientų pritraukimo šaūaudos pagal draudimo rūšį

	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
Transporto priemonių (KASKO) draudimas	2 603	2 372
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	982	860
Turto draudimas	2 200	2 640
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	3 255	3 653
Sveikatos draudimas	2 976	1 118
Kitos draudimo rūšys	1 831	1 247
	13 847	11 890

(13) BŪSIMŲJŲ LAIKOTARPIŲ KLIENTŲ PRITRAUKIMO ŠAŅAUDOS

	tūkst. eurų
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	3 621
Pasirašyti komisiniai	11 890
Būsimųjų laikotarpių įsigijimų šaūaudų amortizacija	(12 087)
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	3 424
Pasirašyti komisiniai	13 847
Būsimųjų laikotarpių įsigijimų šaūaudų amortizacija	(12 908)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	4 363

AAS GJENSIDIGE BALTIC

FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**(14) ADMINISTRACINĖS SĄNAUDOS**

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Atlyginimai personalui	3 384	3 253
Patalpų nuoma ir priežiūra	1 205	1 039
Socialiniai mokesčiai	818	780
Profesionalios paslaugos	557	771
Transporto priemonių biuro mokesčiai; LT, EE	306	491
IT išlaidos	1 495	375
Finansų ir kapitalo rinkos komisija (33 pastaba)	286	274
Transporto eksploatacinės sąnaudos	133	134
Raštinės reikmenų ir biuro išlaidos	40	92
Atstovavimo išlaidos	1	62
Komunikacijos išlaidos	125	58
Banko paslaugų mokesčiai	37	39
Kitos sąnaudos	620	11
Atidėjinių už nepanaudotas atostogas pokytis (28 pastaba)	10	(141)
	9 017	7 238

Remiantis Latvijos teisės aktais, Bendrovė turi pervesti Finansų ir kapitalo rinkos komisijai 0,20 proc. nuo savo bendrųjų pajamų iš įmokų už transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą ir 0,236 proc. nuo kitų bendrųjų pajamų iš įmokų. Į Palūkanų apsaugos fondą pervedama suma sudaro 1 proc. nuo gyventojų sumokėtų draudimo įmokų už savanoriškas draudimo rūšis.

Administracinės sąnaudos pagal draudimo rūšį

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Transporto priemonių (KASKO) draudimas	1 523	1 328
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	1 290	992
Turto draudimas	1 952	1 377
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	2 256	1 989
Sveikatos draudimas	1 268	1 027
Kitos draudimo rūšys	728	525
	9 017	7 238

(15) GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Iš paskolos vertybinių popierių ir kiti pastovių pajamų vertybinių popierių	1 464	1 630
Iš indėlių kredito institucijose	44	100
	1 508	1 730

(16) PELNO MOKESTIS

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Einamųjų metų pelno mokestis	58	238
Atidėtojo pelno mokesčio turto pokyčiai (27 pastaba)	(1 094)	(29)
	(1 036)	209

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

PELNO MOKESTIS (tęsinys)

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Pelnas prieš apmokestinimą	(8 482)	1 368
Teoriniai 15 % dydžio mokesčiai	(1 272)	205
Sąnaudos, neišskaičiuojamos dėl mokesčių tikslų	104	177
Nematerialiojo turto, neišskaičiuojamo dėl mokesčių tikslų, amortizacija	234	6
Neapmokestinamos pajamos	(160)	(169)
Mokesčių lengvatos dotacijoms	-	(10)
Ankstesnių metų pelno mokesčio korekcijos	58	-
Mokesčių sąnaudos	(1 036)	209

(17) NEKILNOJAMASIS TURTAS IR ĮRENGIMAI

	Pastatai	Transporto priemonės	Kompiuteriai	Biuro įranga	Iš viso
	tūkst. eurų	tūkst. eurų	tūkst. eurų	tūkst. eurų	tūkst. eurų
<u>Įsigijimo kaina ir (ar) perkainojimas</u>					
2013 m. gruodžio 31 d.	341	963	599	517	2 420
Įsigytas turtas	-	201	513	18	732
Parduotas turtas	(275)	(204)	(7)	(102)	(588)
2014 m. gruodžio 31 d.	66	960	1 105	433	2 564
Įsigytas turtas	-	62	421	17	500
Parduotas turtas	-	(81)	(170)	(321)	(572)
2015 m. gruodžio 31 d.	66	941	1 356	129	2 492
<u>Sukauptas nusidėvėjimas</u>					
2013 m. gruodžio 31 d.	163	892	144	435	1 634
Mokestis už metus	51	233	247	25	556
Parduoto turto nusidėvėjimas	(160)	(202)	(7)	(99)	(468)
2014 m. gruodžio 31 d.	54	923	384	361	1 722
Mokestis už metus	2	13	321	22	358
Parduoto turto nusidėvėjimas	-	(80)	(149)	(315)	(544)
2015 m. gruodžio 31 d.	56	856	556	68	1 536
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	12	37	721	72	842
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	10	85	800	61	956

Visa įranga naudojama pagrindinėje veikloje.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(18) NEMATERIALUSIS TURTAS

	Programinė įranga tūkst. eurų	Santykiai su klientais tūkst. eurų	Prestižas tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
<u>Įsigijimo savikaina</u>				
2013 m. gruodžio 31 d.	357	929	10 905	12 191
Įsigytas turtas	1 052	-	-	1 052
Parduotas turtas	(65)	-	-	(65)
2014 m. gruodžio 31 d.	1 344	929	10 905	13 178
Įsigytas turtas	1 180	-	-	1 180
Parduotas turtas	(11)	-	-	(11)
2015 m. gruodžio 31 d.	2 513	929	10 905	14 347
<u>Sukaupta amortizacija ir nuvertėjimas</u>				
2013 m. gruodžio 31 d.	233	668	2 430	3 331
Mokestis už metus	66	60	-	126
Parduoto turto nusidėvėjimas	(4)	-	-	(4)
2014 m. gruodžio 31 d.	295	728	2 430	3 453
Mokestis už metus	50	60	-	110
Prestižo vertės sumažėjimas	-	-	1 500	1 500
Parduoto turto nusidėvėjimas	(11)	-	-	(11)
2015 m. gruodžio 31 d.	334	788	3 930	5 052
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	1 049	201	8 475	9 725
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	2 179	141	6 975	9 295

Santykių su klientais vertė apskaičiuojama pagal apskaičiuoto perteklinio pelno atskaičius mokesčius grynąją dabartinę vertę, sukurtą per visą veiklos vykdymo laikotarpį. Apskaičiuojant remiamasi 2008–2018 m. prognozėmis; apskaičiuojant taikomas klientų išsaugojimo procentinis dydis yra 69 proc. Remiantis stebimos rinkos duomenimis, apibrėžiamas santykių su klientais naudingo tarnavimo laikotarpis yra 10 metų. Santykių su klientais vertė buvo pakartotinai įvertinta 2010 m. pabaigoje, kai buvo įvertinta faktinė antrinės Bendrovės draudimo portfelio plėtra. Remiantis vadovybės sprendimais, klientų lojalumo koeficientas sumažėjo iki 62 proc. ir buvo pripažintas 183 tūkst. eurų dydžio vertės sumažėjimas. Peržiūrėjusi 2015 m. prielaidas, vadovybė nustatė, jog numatytos prognozės išlieka aktualios.

Prestižas buvo pripažintas dėl antrinės Bendrovės įsigijimo 2008 m., vėliau ji buvo perorganizuota kaip filialais. Kiekvienų ataskaitinių metų pabaigoje vadovybė vertina, ar nesumažėjo prestižo vertė palygindama esančių pinigų kuriančių vienetų likutines vertes, įskaitant priskirtą prestižą, su jų atgautinomis sumomis. Lietuvos filialas laikomas įplaukas generuojančiu vienetu.

Vertinant remiamasi diskontuotų dividendų metodu. Pelnas atskaičius mokesčius laikomas savininkams paskirstytino laisvo pinigų srauto kintamuoju. Visgi prieš savininkams gaunant dividendus būtina sudaryti reikalingą mokumo kapitalą. Išlaikius padidintą mokumo kapitalą, likusi suma išmokama kaip dividendai. Neigiamas skaičius reiškia, kad tam, jog būtų išlaikytas būtinas apskaičiuotas mokumo kapitalas, būtina įnešti lėšų į nuosavą kapitalą.

Pagal šią formulę apskaičiuota, kad diskonto norma, nuosavybės kaina, yra 11,5 proc. (2014 m.: 8,4 proc.): $CoE = R_f + R_p \times \text{Beta} \times SCP$

- R_f : Lietuvos Vyriausybės obligacijos, kurių terminas yra apie 10 metų 1,49 proc. (2014 m.: Lietuvos Vyriausybės obligacijos, kurių terminas yra apie 10 metų 1,9 proc.)

$R_p = 6,5$ proc. (2014 m.: 6,5 proc.).

1,0 Beta (2014 m.: 1,0).

- SCP (mažo kapitalo įmokos) = 3,5 %

CoE – nuosavo kapitalo kainos

R_f – nerizikinga palūkanų norma

R_p – rizikos marža

Beta – skaičius, apibrėžiantis grąžą pramonei.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(18) NEMATERIALUSIS TURTAS (tęsinys)

- GDV (grynoji dabartinė vertė) susideda iš šių komponentų.
- Dividendų GDV aiškiai apibrėžtu numatomu 2016E–2024E m. laikotarpiu.

Likvidacinė vertė numatomu laikotarpiu nuo 2025 m. (remiantis 3 proc. likvidacinės vertės augimo prielaida (2014 m.: 3 proc.).

Siekiant iširti pagrindinių (įmokų augumo, pelningumo (kredito rizikos) ir diskonto normos) prielaidų pasikeitimo įtaką, buvo atlikta jautrumo analizė.

Apskaičiuojant būsimą pinigų srautą buvo taikomos šios prielaidos:

2015 m. išaugo Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinka. Augimo tempai Lietuvoje buvo didesni po euro įvedimo 2015 m. sausio mėn. Prognozuojamas rinkos augimas.

Neapdrausta rinkos dalis – didelė ir tai ateityje užtikrins ženklų augimą. Šiandien Baltijos šalių draudimo rinka ženkliai atsilieka nuo ES ir Centrinės ir Rytų Europos draudimo bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma palyginti su BVP ir bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma vienam gyventojui.

Numatome, kad CGU veiklos efektyvumas bus proporcingas „Gjensidige Baltic“ veiklos efektyvumui: šiek tiek didesnis negu rinkoje apskritai, todėl vidutiniškai padidės rinkos dalis (nuo dabar esančių 6,6 proc. iki 7,4 proc. 2024 m.) (2014 m.: nuo dabar esančių 6,6 proc. iki beveik 7,9 proc. 2022 m.). Pelningumas skaičiuojamas prieš augimą.

Šiuo metu išmokėjimų suma siekia 65–67 proc. (prioritetas pelningumui) (2014 m.: 63–65 proc.), tikimasi, kad per kitus 5 metus ji, nepaisant didėjančios konkurencijos rinkoje ir spaudimo kainoms, išliks stabili.

2015 m. skolų koeficientas siekė apie 38 proc. (2014 m. apie 29 proc.) Augimą lėmė techninės platformos sukūrimas ir investicijos į darbuotojus, siekiant pelningo augimo. Palyginus su brandžiomis draudimo rinkomis, lygis yra gana aukštas ir tikimasi nuosmukio rinkoje daugiausia dėl šių priežasčių:

- Rinkoje sąnaudų koeficiento lygis sumažės dėl konsolidacijos ir dėl to, kad bendrovės taps didesnės tiek dėl organinio, tiek dėl neorganinio augimo. 2015 m. „Gjensidige“ grupei įsigijus UAB „PZU Lietuva“, bus paskatintos sinergijos ir didesnis efektyvumas Lietuvos rinkoje.
- Rinkos dalyviai taps efektyvesni ir profesionalesni.
- „Gjensidige Baltic“ ir toliau tęs veiksmingą „Pan-Baltic“ veiklą centralizuojant tam tikras funkcijas ir gaunant pelną iš masto ekonomijos ir sinergijų su „Gjensidige“.
- Sumažinti komisiniai atlyginimai tarpininkams, kurie šiuo metu visoje rinkoje yra dideli.
- Manoma, kad sąnaudų santykis sumažės iki 37,7 proc. (2014 m.: 28,5 proc.)
- Manoma, kad investicijų grąža ateinančiais metais sieks apie 2 proc. (2014 m.: 2 proc.).

Pagrindinėms prielaidoms priskirtos reikšmės atspindi vadovybės įvertintas būsimas pramonės kryptis ir yra grindžiamos tiek išoriniais, tiek vidiniais šaltiniais (faktiniai duomenys).

Jautrumo analizė rodo, kad numatomos kapitalo sąnaudos ir numatomų nuostolių koeficientas yra svarbiausi veiksniai nustatant, ar reikalingas prestižo nuvertinimas. Toliau pateikiamoje lentelėje nurodomas kapitalo sąnaudų ir nuostolių koeficiento jautrumas.

Kapitalo sąnaudos

Sąnaudų santykis	9,5 %	10,5 %	11,5 %	12,5 %	13,5 %
+3 %	-7,7	-8,1	-8,5	-8,7	-8,9
Dabartinės prielaidos	2,1	0,0	-1,5	-2,7	-3,7
-3 %	11,9	8,2	5,4	3,2	1,5

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(19) LĖŠŲ INVESTICIJŲ PAŽYMĖJIMAI PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOJE APSKAITYTI TIKRĄJA VERTE

	2015		2014	
	Investicijų tikroji vertė tūkst. eurų	Savikaina tūkst. eurų	Investicijų tikroji vertė tūkst. eurų	Savikaina tūkst. eurų
„Citadele Baltic“ nekilnojamojo turto fondas II	25	100	30	100
	25	100	30	100

(20) VERTYBINIAI POPIERIAI IR KITI PASTOVIŲJŲ PAJAMŲ VERTYBINIAI POPIERIAI PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOJE APSKAITYTI TIKRĄJA VERTE

	2015		2014	
	Investicijų tikroji vertė tūkst. eurų	Savikaina tūkst. eurų	Investicijų tikroji vertė tūkst. eurų	Savikaina tūkst. eurų
Lietuvos Vyriausybės obligacijos	2 917	2 936	8 054	8 021
Liuksemburgo fondai	8 572	8 700	-	-
	11 489	11 636	8 054	8 021

Visi vertybiniai popieriai yra 1 lygio tikrosios vertės hierarchijos priemonės.

(21) CENTRINIŲ BANKŲ AR VIETOS VYRIAUSYBIŲ IŠLEISTI AR GARANTUOTI SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI IR KITI PASTOVIŲJŲ PAJAMŲ VERTYBINIAI POPIERIAI, KLASIFIKUOJAMI KAIP LAIKOMI IKI IŠPIRKIMO TERMINO

	2015		2014	
	Amortizuota savikaina tūkst. eurų	Tikroji vertė tūkst. eurų	Amortizuota savikaina tūkst. eurų	Tikroji vertė tūkst. eurų
Latvijos Vyriausybės obligacijos	12 676	13 542	14 869	16 176
Lietuvos Vyriausybės obligacijos	23 346	23 549	26 843	27 469
Lenkijos Vyriausybės obligacijos	5 642	5 507	5 768	5 609
	41 664	42 598	47 480	49 254

Visi vertybiniai popieriai yra 1 lygio tikrosios vertės hierarchijos priemonės.

(22) TERMINUOTIEJI INDĖLIAI KREDITO INSTITUCIJOSE

Investicinis portfelis, paskirstytas pagal šalis:	2015		2014	
	Balansinė vertė tūkst. eurų	Tikroji vertė tūkst. eurų	Balansinė vertė tūkst. eurų	Tikroji vertė tūkst. eurų
Latvija	13 708	13 708	10 754	10 754
	13 708	13 708	10 754	10 754

Bendra didžiausia kredito rizika lygi 2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovės grynajai didžiausiai kredito rizikai ir siekė 13 708 tūkst. eurų (2014 m.: 10 754 tūkst. eurų).

Dėl mažų palūkanų, aplinkos ir fakto, kad daugelio terminuotųjų indėlių kredito institucijose terminas yra iki 6 mėnesių, bet koks balansinės sumos tikrosios vertės skirtumas laikomas nereikšmingu. Visi vertybiniai popieriai yra 3 lygio tikrosios vertės hierarchijos priemonės.

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(23) DRAUDĖJAI IR TARPININKAI

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Suma iš draudėjų ir tarpininkų bendraja verte	10 586	9 227
Atidėjimai abejotinoms skoloms	(882)	(798)
	<u>9 704</u>	<u>8 429</u>

	Bendroji suma tūkst. eurų
Atidėjimas 2013 m. gruodžio 31 d.	(826)
Atidėjimo sumažėjimas (8 pastaba)	28
Atidėjimas 2014 m. gruodžio 31 d.	(798)
Atidėjimo sumažėjimas	(84)
Atidėjimas 2015 m. gruodžio 31 d.	(882)

Dėl gautinų sumų trumpalaikio pobūdžio bet koks balansinės sumos tikrosios vertės skirtumas laikomas nereikšmingu.

(24) PERDRAUDIMO VEIKLOS GAUTINOS SUMOS

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Perdraudimo veiklos gautinų sumų bendroji vertė	220	240
	<u>220</u>	<u>240</u>

(25) PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Indėliai iki pareikalavimo kredito institucijose	3 403	3 317
Pinigai ir pinigų ekvivalentai bendraja verte	<u>3 403</u>	<u>3 317</u>

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(26) NUOSAVAS KAPITALAS

Akcinis kapitalas

2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcinis kapitalas siekė 31 950 tūkst. eurų, jį sudarė 225 000 akcijos (visiškai apmokėtos).

Vienos akcijos nominali vertė yra 142 eurai.

	2015		2014	
	Kiekis	tūkst. eurų	Kiekis	tūkst. eurų
Balsavimo teisę suteikiančios paprastosios akcijos	225 000	31 950	225 000	31 950
	225 000	31 950	225 000	31 950

Kiekviena akcija suteikia teisę balsuoti akcininkų susirinkimuose, teisę gauti dividendus, apie kuriuos retkarčiais paskelbiama, ir teisę į likvidacinį turtą.

	2015		2014	
	Akcijų skaičius	Procentinė akcinio kapitalo dalis	Akcijų skaičius	Procentinė akcinio kapitalo dalis
„Gjensidige Forsikring“	225 000	100	225 000	100
	225 000	100	225 000	100

Kapitalo rezervas ir kiti rezervai

Remiantis akcininko priimtais sprendimais, dalis pelno buvo perkelta į atsargos kapitalą ir kitus rezervus. Šiais rezervais gali naudotis akcininkas ir rezervams netaikomi jokie apribojimai.

Nepaskirstytojo pelno ir ataskaitinių metų pelno paskirstymas

Valdyba ir Taryba pasiūlė pridėti ataskaitinių metų pelną prie nepaskirstytojo pelno.

(27) ATIDĖTIEJI MOKESČIAI

Bendrovė įskaito atidėtųjų mokesčių turtą ir įsipareigojimus tik tuomet, kai tai leidžiama pagal teisės aktus ir atidėtieji mokesčiai susiję su tų pačių mokesčių administravimu.

	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
Atidėtųjų mokesčių turtas metų pradžioje	343	314
Atidėtųjų mokesčių išlaidos ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje (16 pastaba)	1 094	29
Atidėtųjų mokesčių turtas metų pabaigoje	1 437	343

Atidėtųjų pajamų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra priskiriami šiems straipsniams:

	2015		2014	
	tūkst. eurų	Turtas įsipareigojimai	tūkst. eurų	Turtas įsipareigojimai
Laikinas mokestinis skirtumas tarp materialaus ilgalaikio turto (nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų) likutinių verčių, parodytų finansinėje atskaitomybėje, ir verčių, parodytų mokestinėje atskaitomybėje		(121)	-	(40)
Skirtingų atidėjinių įtaka	468	-	383	-
Mokestiniai nuostoliai, perkelti iš ankstesniųjų metų	1 090	-	-	-
Bendras atidėtųjų mokesčių turtas	1 437	-	343	-
Nepripažintas atidėtųjų mokesčių turtas	-	-	-	-
Grynasis atidėtųjų mokesčių turtas	1 437	-	343	-

AAS GJENSIDIGE BALTIC
FINANSINĒS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(27) ATIDĒTIEJI MOKESČIAI (tęsinys)

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Priskirtina:		
Latvija	784	240
Lietuva	653	103
Atidėtųjų mokesčių metų pabaigoje iš viso bendraja verte	1 437	343

(28) ATIDĒJINIAI

	Atidėjiny nepanaudotoms atostogoms tūkst. eurų
2013 m. gruodžio 31 d.	366
Sumažinti atidėjiniai (14 pastaba)	(141)
2014 m. gruodžio 31 d.	225
Sumažinti atidėjiniai (14 pastaba)	10
2015 m. gruodžio 31 d.	235

(29) PERDRAUDIMO VEIKLOS ĮSIPAREIGOJIMAI

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Mokėtina perdraudėjui – „Gjensidige Forsikring“ (34 pastaba)	436	-
Mokėtina kitiems perdraudėjams	4	3
	440	3

Persidraudimo rezultatas bendrojo pelno (nuostolių) ataskaitoje

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Perdraudėjo pasirašytų draudimo įmokų dalis (5 pastaba)	(2 560)	(1 622)
Perdraudėjo išmokėtų draudimo išmokų dalis (9 pastaba)	490	2 491
Perdraudėjams tenkanti neuždirbtų įmokų ir rizikų, kurioms galioja draudimo apsauga, techninių rezervų dalis (7 pastaba)	390	-
Draudėjo numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių dalis (10 pastaba)	154	(1 643)
Perdraudimo komisinių ir pelno dalis	224	(3)
Grynasis persidraudimo rezultatas	(1 302)	(777)

(30) MOKESČIAI IR SOCIALINĖS ĮMOKOS

	Likutis 2014-12-31 skola (+)/ permoka (-) tūkst. eurų	Apskaičiuota 2015 m. (+) tūkst. eurų	Sumokėta 2015 m. (-) tūkst. eurų	Likutis 2015-12-31 skola (+)/ permoka (-) tūkst. eurų
Mokestis				
Pelno mokestis Latvijoje	(489)	391	(109)	(207)
Pelno mokestis Lietuvoje	(15)	58	(446)	(403)
Pridėtinės vertės mokestis Latvijoje	18	307	(270)	55
Pridėtinės vertės mokestis Lietuvoje	2	67	(67)	2
Socialinės įmokos Latvijoje	83	1 140	(1 136)	87
Socialinės įmokos Estijoje	25	337	(333)	29
Socialinės įmokos Lietuvoje	118	1 618	(1 610)	126
Gyventojų pajamų mokestis Latvijoje	62	714	(715)	61
Gyventojų pajamų mokestis Estijoje	10	165	(162)	13
Gyventojų pajamų mokestis Lietuvoje	-	591	(591)	-
Nekilnojamojo turto mokestis Lietuvoje	1	2	(2)	1
Aplinkos apsaugos mokestis Lietuvoje	-	1	(1)	-
	(185)	5 391	(5 442)	(236)

Įskaitant

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Įsipareigojimai	319	374
Permokas	(504)	(610)

(31) KITI KREDITORIAI

	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
Mokėtina Latvijos transporto priemonių draudikų biurui	40	29
Mokėtina Lietuvos transporto priemonių draudikų biurui	74	92
Mokėtina Finansų ir kapitalo rinkos komisijai	58	60
Mokėtina darbuotojams	46	54
Gautos sąskaitos faktūros	385	185
Kiti įsipareigojimai	130	30
	<u>733</u>	<u>450</u>

(32) SUKAUPTOS IŠLAIDOS IR ATIDĖTOS PAJAMOS

	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
Sukaupti tarpininkų komisiniai atlyginimai	701	702
Sukaupta premijų darbuotojams suma	494	564
Rezervas teismo sprendimams	126	126
Rezervas patalpų nuomai	350	
Kita	234	3
	<u>1 905</u>	<u>1 395</u>

(33) PRIVALOMI MOKĖJIMAI

	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
Mokėtina Latvijos transporto priemonių draudikų biurui	198	138
Finansų ir kapitalo rinkos komisija (14 pastaba)	286	274
	<u>484</u>	<u>412</u>

(34) SANDORIAI IR LĖŠOS SUSIJUSIOSE ŠALYSE

Susijusios šalys apibrėžiamos kaip Bendrovės akcininkas, Valdybos ir Tarybos nariai, jų artimi giminaičiai ir bendrovės, kuriose jie turi reikšmingą įtaką ir kontrolę.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bendrovė buvo sudariusi tokius susitarimus su susijusiomis šalimis:

	2015 tūkst. eurų	2014 tūkst. eurų
„Gjensidige Forsikring“, kontroliuojančioji bendrovė:		
Perdraudimo įmokos, perleistos kontroliuojančiai bendrovei	(2 560)	(1 622)
Perdraudimo įmokos, gautos iš kontroliuojančiosios bendrovės	426	2 479
Valdybos nariai		
Gautos draudimo įmokos	-	-
	<u>2015</u>	<u>2014</u>
„Gjensidige Forsikring“, kontroliuojančioji bendrovė	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Perdraudimo veiklos įsipareigojimai (29 pastaba)	436	-

(35) DARBUOTOJŲ SKAIČIUS

	2015	2014
Darbuotojai	416	401
Agentai	192	216
	<u>608</u>	<u>617</u>

	2015	2014
„Gjensidige Baltic“ buveinė	126	116
Filialai Latvijoje	106	112

AAS GJENSIDIGE BALTIC

FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2015 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Filialas Estijoje	44	39
Filialas Lietuvoje	332	350
	<u>608</u>	<u>617</u>

(36) INFORMACIJA APIE ATLYGINIMUS VALDYBAI IR VADOVYBEI

	2015	2014
	tūkst. eurų	tūkst. eurų
Atlyginimas Valdybos nariams	-	-
Socialinės įmokos nuo atlyginimų	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

Ataskaitiniais metais stebėtojų tarybos ir valdybos nariai negavo jokio atlygio už savo darbą.

Remiantis Finansų ir kapitalo rinkos komisijos (FKRK) dokumento „Informacijos atskleidimo reglamentas Nr. 61“ 28.7 punktu, „AAS Gjensidige Baltic“ skelbia informaciją apie atlyginimus pagal pareigų grupes: grupė, apimanti „AAA Gjensidige Baltic“ Valdybos narius, ir grupė, apimanti kitas pareigas, kurios turi įtakos „AAA Gjensidige Baltic“ rizikos profiliui.

	2015			2014		
	Fiksuotas atlyginimas tūkst. eurų	Kintantis atlyginimas tūkst. eurų	Darbuotojų skaičius	Fiksuotas atlyginimas tūkst. eurų	Kintantis atlyginimas tūkst. eurų	Darbuotojų skaičius
„AAS Gjensidige Baltic“ pareigos, turinčios reikšmingą įtaką bendrovės rizikos profiliui	1 116	-	23	1 067	-	13
	<u>1 116</u>	<u>-</u>	<u>23</u>	<u>1 067</u>	<u>-</u>	<u>13</u>

(37) VEIKLOS NUOMA**Bendrovė kaip nuomininkas**

Bendrovės nuomininkės teisėmis nuomojamų patalpų ateities periodiniai minimalūs nuomos mokėjimai pagal galiojančias nuomos sutartis yra tokie:

	2015 m. tūkst. eurų	2014 m. tūkst. eurų
Mažiau nei metai	96	518
1–5 metai	2 030	2 129
	<u>2 126</u>	<u>2 647</u>

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(38) DRAUDIMO ĮSIPAREIGIJIMŲ APMOKĖJIMO TERMINAI

Toliau pateiktoje lentelėje parodyti draudimo įsipareigojimų apmokėjimo terminų analizė, grindžiama numatoma grynąja pinigų įplaukų iš draudimo įsipareigojimų suma.

2015 m. gruodžio 31 d.

	Per 6 mėnesius tūkst. eurų	6–12 mėnesių tūkst. eurų	1–2 metus tūkst. eurų	2–5 metus tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
Perkeltų įmokų ir nepasibaigusios rizikos techniniai atidėjiniai	21 730	7 634	-	-	29 364
Išmokėjimų techniniai atidėjiniai	10 894	9 986	7 565	1 816	30 261
Draudėjų techninių atidėjinių dalis	(2 086)	(1 125)	(483)	(116)	(3 810)
Draudėjams mokėtinos sumos	4 690	-	-	-	4 690
Tarpininkams mokėtinos sumos	76	-	-	-	76
Perdraudimo įsipareigojimai	440	-	-	-	440
Bendra grynoji pinigų įplaukų iš draudimo įsipareigojimų suma	35 744	16 495	7 082	1 700	61 021

2014 m. gruodžio 31 d.

	Per 6 mėnesius tūkst. eurų	6–12 mėnesių tūkst. eurų	1–2 metus tūkst. eurų	2–5 metus tūkst. eurų	Iš viso tūkst. eurų
Perkeltų įmokų ir nepasibaigusios rizikos techniniai atidėjiniai	18 681	6 562	-	-	25 243
Išmokėjimų techniniai atidėjiniai	9 061	8 305	6 292	1 510	25 168
Draudėjų techninių atidėjinių dalis	(1 799)	(962)	(407)	(98)	(3 266)
Draudėjams mokėtinos sumos	2 981	-	-	-	2 981
Tarpininkams mokėtinos sumos	101	-	-	-	101
Už perdraudimo veiklą mokėtinos sumos	3	-	-	-	3
Bendra grynoji pinigų įplaukų iš draudimo įsipareigojimų suma	29 028	13 905	5 885	1 412	50 230

(39) TIKRAJĄ VERTE APSKAITYTOS FINANSINĖS PRIEMONĖS,

Šioje lentelėje analizuojamos tikrąja verte apskaitytos finansinės priemonės, taikant vertės nustatymo metodą:

	Skelbiamos kainos (1 lygis)
2015	
Finansinis turtas	
Tikrąja verte į pelną ir nuostolį įtrauktas finansinis turtas	
Investicinių fondų investiciniai sertifikatai	25
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	11 489
	11 514
2014	
Finansinis turtas	
Tikrąja verte į pelną ir nuostolį įtrauktas finansinis turtas	
Investicinių fondų investiciniai sertifikatai	30
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	8 054
	8 084

Į šią kategoriją įeina finansinis turtas, kurio vertė nustatyta aktyvioje rinkoje skelbiamų kainų pagrindu. Manoma, kad finansinė priemonė kotiruojama aktyvioje rinkoje, jei yra galimybė periodiškai gauti laisvai prieinamus duomenis apie kotiruotą kainą iš biržos, prekiautojo, tarpininko, pramonės grupės, kainų nustatymo tarnybos ar reguliavimo agentūros, ir jei ta kaina atspindi faktiškai ir nuolat sudaromus rinkos sandorius tarp nesusijusių šalių. Į šią kategoriją įeina tokios stambios turto klasės, kaip finansinis turtas, kurio tikroji vertė nustatyta remiantis kainų nustatymo informacijos teikėjų duomenimis ar įpareigojančiais tarpininkų pasiūlymais, ir turtas, kurio tikroji vertė nustatyta remiantis indeksais.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**(39) FINANSINIŲ PRIEMONIŲ, APSKAITOMŲ TIKRAJĄ VERTE, ANALIZĖ (tęsinys)**

Vadovybė vertino, ar yra skirtumas tarp finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kurie nebuvo vertinami tikrąja verte, tikrosios vertės ir likutinės vertės. Bendrovė padarė išvadą, kad dėl finansinio turto ir įsipareigojimų trumpalaikio pobūdžio skirtumo nėra, išskyrus turtą, laikomą iki išpirkimo termino pabaigos. Daugiau apie turto, laikomo iki išpirkimo termino pabaigos, analizę ir balansinės ir tikrosios vertės palyginimą ir tikrosios vertės vertinimo principus ir hierarchiją žr. 21 pastabą.

(40) Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas (TPVCA)

Remiantis Latvijos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymu, per eismo įvykį nukentėjusio asmens patirta neturtinė žala, skausmas ir kančia apima fizinį skausmą, moralines kančias, nepatogumus, dvasinį sukrėtimą, emocinę depresiją, pažeminimą, reputacijos pablogėjimą, sumažėjusias galimybes bendrauti su kitais ir kitą neturtinę žalą, skausmą ir kančią, kylančią dėl asmens sužalojimo ar gyvybės netekimo eismo įvykyje. Ministrų kabineto nutarime Nr. 331 nustatytas kompensacijos už neturtinę žalą, skausmą ir kančias limitas, kuris svyruoja nuo 30 iki 570 eurų, ir tokios žalos apskaičiavimo tvarka. Visgi Europos Teisingumo Teismo sprendime byloje C-277/12 prieš Latvijos bendrovę nustatyta, kad Latvijos ministrų kabineto nutarimas neatitinka ES direktyvų nuostatų. Dabar šį klausimą sprendžia Latvijos Respublikos Vyriausybė.

Šių finansinių ataskaitų paskelbimo dieną nebuvo priimtas joks įstatymas minėtai neatitinkčiai pašalinti. Tebėra neaiškumų dėl žalos limito pagal įstatymą, ar įstatymas galios perspektyviai ar retrospektyviai, ar atsakomybė, jeigu tokia yra, bus perduota Latvijos rinkos draudikams visa apimtimi ar ne. 2015 m. gruodžio 31 d. TPVCA IBNR rezervas reikalavimams dėl asmens sužalojimo yra 4 758 tūkst. eurų. Būtent dėl šios sumos ir kyla neaiškumų. Jeigu įstatymas bus taikomas atgaline data, ji gali pasikeisti. Bendrovės vadovybė atidžiai stebi padėtį ir svarstys savo poziciją, kai bus daugiau aiškumo.

(41) POBALANSINIAI ĮVYKIAI

Nuo metų pabaigos iki šių finansinių ataskaitų sudarymo dienos neįvyko jokių reikšmingų įvykių, kurie nėra atspindėti šiose finansinėse ataskaitose, bet dėl kurių turėtų būti daromi pataisymai šiose finansinėse ataskaitose ir informacijoje, atskleistoje prie šių finansinių ataskaitų pateikiamame aiškinamajame rašte.

„KPMG Baltics SIA“
Vesetas iela 7
Ryga, LV 1013
Latvija

Tel. +371 670 380 00
Faks. +371 670 380 02
Tinklapis: www.kpmg.lv

Nepriklausomo auditoriausa ataskaita

AAA „Gjensidige Baltic“ akcininkui

Išvada apie finansines ataskaitas

Atlikome „AAS Gjensidige Baltic“ (Bendrovės) pridėtų atskirų finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2015 m. gruodžio 31 d. atskira finansinės būklės ataskaita, tą dieną pasibaigusių finansinių metų atskiros bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitos bei svarbių apskaitos metodų santrauka ir kiti aiškinamieji raštai, išdėstyti 8–58 puslapiuose, auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių atskirų ir konsoliduotų finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS) ir už tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės sprendimu, yra būtina, norint parengti finansines ataskaitas, kuriose nebūtų reikšmingų dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių netikslumų.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga – remiantis mūsų atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šią atskirą ir konsoliduotą finansinę atskaitomybę. Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus. Pagal šiuos standartus mes privalome laikytis etikos reikalavimų, planuoti ir atlikti auditą taip, kad galėtume gauti pakankamą patikinimą, kad finansinėje atskaitomybėje nėra reikšmingų netikslumų.

Audito metu atliekamos procedūros, kurios leidžia surinkti finansinėje atskaitomybėje pateiktas sumas ir kitą informaciją patvirtinančius audito įrodymus. Sertifikuotas įmonių auditorius pasirenka procedūras ir atlieka dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių finansinės atskaitomybės reikšmingų netikslumų rizikos vertinimą vadovaudamasis audito nuovoka. Atlikdamas šiuos rizikos įvertinimus, sertifikuotas įmonių auditorius išnagrinėja vidaus kontrolės sistemą, susijusią su subjekto finansinės atskaitomybės parengimu ir teisingu pateikimu, tam, kad nustatytų esamomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad pateiktų nuomonę dėl subjekto vidaus kontrolės veiksmingumo. Audito metu taip pat įvertinamas subjekto taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas. Taip pat įvertinamas bendras finansinės atskaitomybės dokumentų pateikimas.

Esame įsitikinę, kad savo audito nuomonei pagrįsti surinkome pakankamus ir tinkamus audito įrodymus.

„KPMG Baltics SIA, Latvijos ribotos atsakomybės bendrovė ir
KPMG nepriklausomų narių-firmų tinklo narė-forma, sujungta su
„KPMG International Cooperative („KPMG International“),
Šveicarijos ūkio subjektu.

Nuomonė

Mūsų nuomone, šie atskiros finansinės atskaitomybės dokumentai tikrai ir teisingai atspindi AAS „Gjensidige Baltic“ 2015 m. gruodžio 31 d. buvusią finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusių finansinių metų buvusias finansinės veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Taip pat mūsų pareiga yra įvertinti, ar Tarybos ir Valdybos pranešime (vadovybės ataskaitoje), išdėstytoje 46 puslapiuose pateikta apskaitos informacija, už kurios parengimą yra atsakinga vadovybė, atitinka finansines ataskaitas. Mūsų darbas dėl vadovybės ataskaitos apsiribojo nurodyta apimtimi ir neapėmė jokios informacijos apžvalgos, išskyrus informaciją, esančią Bendrovės finansinėse ataskaitose. Mūsų nuomone, vadovybės ataskaita atitinka finansinę atskaitomybę.

„KPMG Baltics SIA“
Licencijos Nr. 55

/Parašas/

Ondrej Fikrle
„KPMG Baltic SIA“ partneris
Ryga, Latvija
2016 m. kovo 7 d.

/Parašas/

Inga Lipšāne
Patvirtinta Latvijas auditorē
Pažymējimo Nr. 112

/E. vertėja N. Slapkevičūtė
tvirtinu, kad šis vertimas yra
tikslus ir teisingas.
Parašas: _____
sl

Susiūta, numeruota,
antspauda patvirtinta
122 _____ psl.
Parašas: *[Signature]*

[Faint mirrored text and signature from the reverse side of the page]